

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

**Obranné plánování a postavení obce v této oblasti se zaměřením na
zpracování plánu ukrytí obyvatelstva u obcí z rozšířenou působností
v Jihočeském kraji**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Aleš Kudlák

Zpracoval: Miroslav Syrovátka

2008

Summary

In these days of international safety measures there is a small probability of outer attack, which would concern the Czech Republic. A greater risk exists from the side of terrorist attacks or natural disasters and catastrophies of a large extent. An integral part of protection of the population in the situation of threat to the state and state of war is especially a matter of concealment of people from undesirable impacts. The method and content of collective protection of people is determined by the plan of concealment, which belongs to the emergency plan of the region, perchance to outer emergency plans for zones of emergency planning as well as municipality plans. The concealment of people at the state of war in the region territory can be provided in permanent and improvized shelters. They serve for the protection of people from the effects of weapons of mass destruction, they are considerably resistant against direct hits of classic explosives as well as percussion bullets. At present no legislative regulation directs municipalities to work out concealment plans. Public awareness of the character of possible threat, prepared rescue and liquidating works and of protection of people is also insufficient.

My thesis shows the present situation and the state of concealment plans at municipalities with extended field of activity in the region of South Bohemia. It compares individual means for concealment of people at municipalities with extended field of activity and their state and applicability in the state of emergency or war. At the same time it shows prospective intentions concerning the protection of people in the Czech Republic until 2013.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Obranné plánování a postavení obce v této oblasti se zaměřením na zpracování plánu ukrytí obyvatelstva u obcí z rozšířenou působností v Jihočeském kraji jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě / v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zdravotně sociální fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích .....

.....

podpis studenta

Poděkování:

Chtěl bych touto formou poděkovat panu Ing. Alešovi Kudlákovi za spolupráci na této diplomové práci, za jeho ochotu a poskytnuté materiály.

Obsah

1. Současný stav	11
1.1 Zajištění obrany státu	11
1.1.2 Základní prvky Bezpečnostního systému ČR.....	14
1.1.3 Postavení obce s rozšířenou působností a jejích orgánů.....	18
v zajišťování obrany ČR	
1.1.3.1 Základní pojmy obranného plánování	
1.1.3.2 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností k zajišťování obrany státu	
1.1.3.3 Obce v přenesené působnosti k zajišťování obrany státu.	
1.1.3.4 Práva a povinnosti pracovníků správních úřadů a územních samosprávných celků	
1.1.4 Hospodářská opatření pro krizové stavy v systému obranného plánování	
1.1.5 Příprava občanů k obraně státu	28
1.1.6 Výhled do roku 2013 podle nové koncepce ochrany obyvatelstva	
1.1.6.1 Připravenost obyvatelstva	
1.1.6.2 Materiál z krytů a skladů CO	
1.1.6.3 Ukrytí obyvatelstva	
1.1.6.3 Za Válečného stavu	
1.1.6.4 Řešení ochrany obyvatelstva v případě stavu ohrožení státu a válečného stavu	
1.2 Plány ukrytí a zajištění ochrany obyvatelstva ukrytím	32
u ORP	
1.2.1 Postavení a povinnosti ORP při plánování	32
ukrytí obyvatelstva	
1.2.1.1 Obecní úřady	
1.2.1.2 Plán ukrytí obyvatelstva	
1.2.1.3 Zásady zajišťování ochrany obyvatelstva ukrytím	

- 1.2.1.4 Postup orgánů krizového řízení při zajištění ochrany obyvatelstva*
- 1.2.1.5 Postup právnických a podnikajících fyzických osob při zajištění ochrany svých zaměstnanců*
- 1.2.1.6 Zásady pro zpohotovení stálých úkrytů, jejich organizační a personální zabezpečení*
- 1.2.1.7 Zásady pro výběr vhodných prostorů využitelných pro zřízení improvizovaných úkrytů*
- 1.2.1.8 Obsah a forma dokumentace k ukrytí a souhrnných přehledů o ukrytí*
- 1.2.1.9 Obsah plánu ukrytí*
- 1.2.1.10 Podklady pro zpracování plánu ukrytí*

- 1.2.2 Stálé úkryty.....37**
  - 1.2.2.1 Dokumentace stálých úkrytů, evidence a problematika vyřazení z evidence*
  - 1.2.2.2 Zpohotovení stálého úkrytu*
  - 1.2.2.3 Provozní režimy a zkoušky ochranného provozu stálého úkrytu*
    - 2.2.3.1 Provozní režimy stálých úkrytů CO*
  - 1.2.2.4 Zkoušky provozních režimů stálých úkrytů CO*
  - 1.2.2.5 Evidence a dokumentace stálého úkrytu*
  - 1.2.2.6 Údržba stálých úkrytů*
  - 1.2.2.7 Problematika vyřazení stálého úkrytu z evidence*

1.2.3	Improvizované úkryty.....	42
1.2.3.1	<i>Typ prostoru I</i>	
1.2.3.2	<i>Typ prostoru II</i>	
1.2.3.3	<i>Typ prostoru III</i>	
1.2.3.4	<i>Typ prostoru IV</i>	
1.2.3.5	<i>Evidence a dokumentace improvizovaného úkrytu</i>	
1.2.3.6	<i>Navržená území a prostory pro budování improvizovaných úkrytů</i>	
1.2.3.7	<i>Návrh pro využití nezpohotoveného stálého úkrytu jako improvizovaného úkrytu</i>	
1.2.4	Obsah a forma dokumentace k ukrytí.....	48
1.2.4.1	<i>Doložka CO</i>	
1.2.4.2	<i>Grafická část doložky</i>	
1.3	Organizace a funkce jednotlivců při ukrytí.....	51
	obyvatelstva.	
1.3.1	Obsazování úkrytu	
1.3.2	Po obsazení úkrytu	
1.3.2.1	<i>Velitel</i>	
1.3.2.2	<i>Členové krytového družstva</i>	
1.3.3	Funkční povinnosti KD při pobytu ukrývaných osob v úkrytu..	54
1.3.4	Při vstupu osob do úkrytu ze zamořeného prostoru.....	56
1.3.5	Při opuštění úkrytu.....	57
2.	Cíle a hypotézy.....	60
3.	Metodika.....	61
4.	Výsledky.....	62
5.	Diskuze.....	100
6.	Závěr	106
7.	Seznam použité literatury.....	107
8.	Klíčová slova.....	111
9.	Přílohy	

Úvod

V dnešní době je malá pravděpodobnost vojenského konfliktu , který by se týkal České Republiky . Větší riziko hrozí ze strany teroristických útoků nebo velkých živelných pohrom. Součástí ochrany obyvatelstva při stavu ohrožení státu a válečném stavu je také především problematika ukrytí obyvatelstva před nežádoucími vlivy. Způsob a obsah kolektivní ochrany obyvatelstva je stanoven plánem ukrytí, který je součástí havarijního plánu kraje, popř. vnějších havarijních plánů pro zóny havarijního plánování a také plány obcí . Ukrytí obyvatelstva je zajišťováno ve stálých a improvizovaných úkrytech. Stálé úkryty, které byly budovány v 50. až 60. letech minulého století pro ochranu obyvatelstva proti účinkům zbraní hromadného ničení, nelze zpravidla z hlediska doby jejich zpohotovení, nerovnoměrného rozložení a technického řešení využít při nevojenském ohrožení. Ukrytí obyvatelstva za válečného stavu na území kraje se zajišťuje ve stálých úkrytech a improvizovaných úkrytech. Stálé úkryty technologickým vybavením vytváří podmínky pro dlouhodobý pobyt ukryvaných osob po dobu až tří dnů. Slouží k ochraně osob proti účinkům zbraní hromadného ničení, jsou značně odolné proti přímým zásahům klasických trhavin i tříštivých střel. Hasičský záchranný sbor kraje participuje na údržbě tím, že vydává technické pokyny k údržbě, provádí kontroly technického stavu úkrytů a poskytuje právníkům a podnikajícím fyzickým osobám finanční dotace na rekonstrukci dle plánu rekonstrukcí a náhrady mzdových prostředků pracovníkům zajišťujícím údržbu, dále provádí i odbornou přípravu údržbářů stálých úkrytů. Při nárůstu hrozby válečného konfliktu jsou vytipovány podzemní, suterénní a jiné části obytných domů, veřejných budov, provozních a výrobních objektů k jejich úpravě na improvizované úkryty. V letech 1985 až 1986 byly obecními úřady zpracovány dle služebního předpisu CO-2-7 (Ukrytí obyvatelstva) plány ukrytí v obcích. Jiné nové plány dosud nebylo přímo nařízeno zpracovávat. Nadále se doporučuje tyto plány ukrytí uchovávat a průběžně je upřesňovat s ohledem k přirozenému přírůstku či úbytku obyvatel obcí a ke změnám v zástavbě.

1. Současný stav

1.1 Zajištění obrany státu

Principy a hlavní úkoly pro řízení obrany a výkon obranné politiky ČR vychází z národních zájmů ČR, analýzy bezpečnostního prostředí, mezinárodních závazků a disponibilních zdrojů. Rámec politického zadání vychází z Ústavního zákona č. 110/1998 ze dne 22. dubna 1998 o bezpečnosti ČR, který stanovuje, že zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.

Tuto povinnost dále rozpracovává zejména zákon č. 222 ze 14. září 1999 o zajišťování obrany ČR, který stanovuje pravomoci státních orgánů, územích samosprávných celků, právnických a fyzických osob při zajišťování obrany ČR. Obrana je definována jako souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účasti v kolektivním obranném systému.

Takto definované principy a hlavní úkoly jsou dále rozpracovány v krátkodobých a střednědobých strategických dokumentech (Bezpečnostní strategie, Vojenská strategie, Koncepce výstavby profesionální AČR a mobilizace ozbrojených sil ČR, Střednědobý plán apod.) a v souladu s Bezpečnostní strategií Evropské unie a Strategickou koncepcí NATO. Bezpečnostní systém ČR (viz schéma na obrázku č.1,) je vytvořen jako komplexní systém, který zajišťuje bezpečnost ČR ve vzájemném propojení rovin: politické (vnitřní a zahraniční), vojenské, vnitřní bezpečnosti, ochrany obyvatelstva, hospodářské, finanční, legislativní a sociální.

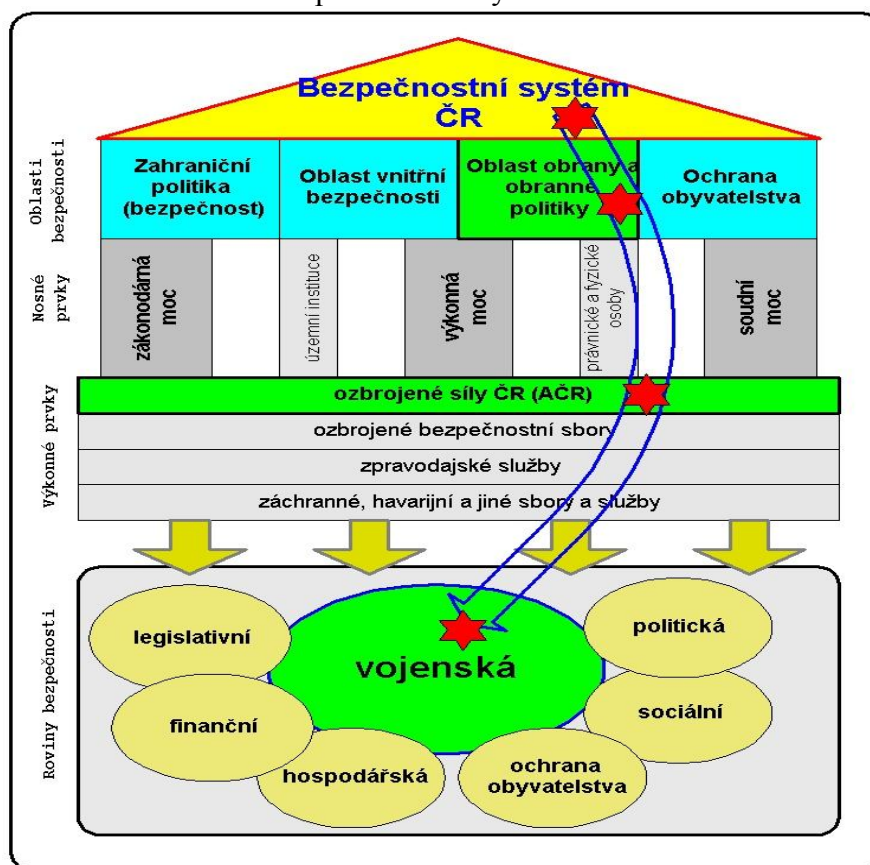
Hlavními výkonnými prvky bezpečnostního systému ČR jsou:

- ozbrojené síly ČR (Armáda ČR - AČR, Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž),
- ozbrojený bezpečnostní sbor (*Policie ČR – PČR*),
- záchranné a havarijní sbory a služby, (Hasičský záchranný sbor ČR – HZS ČR, Zdravotnická záchranná služba – ZZS),

- další prvky (obecní policie, veřejná stráž, soukromé bezpečnostní služby, občanský sektor, dobrovolnická služba).

Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny podílet se na zajišťování bezpečnosti a obrany ČR v rozsahu stanoveném zákonem. Za rozvoj bezpečnostního systému odpovídá vláda ČR. Hlavním orgánem řízení je Bezpečnostní rada státu (BRS) jako stálý pracovní orgán vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování. Výbor pro obranné plánování je jejím stálým pracovním orgánem pro koordinaci plánování opatření k zajištění obrany ČR. Bezpečnostní systém ČR je trvale zdokonalován.

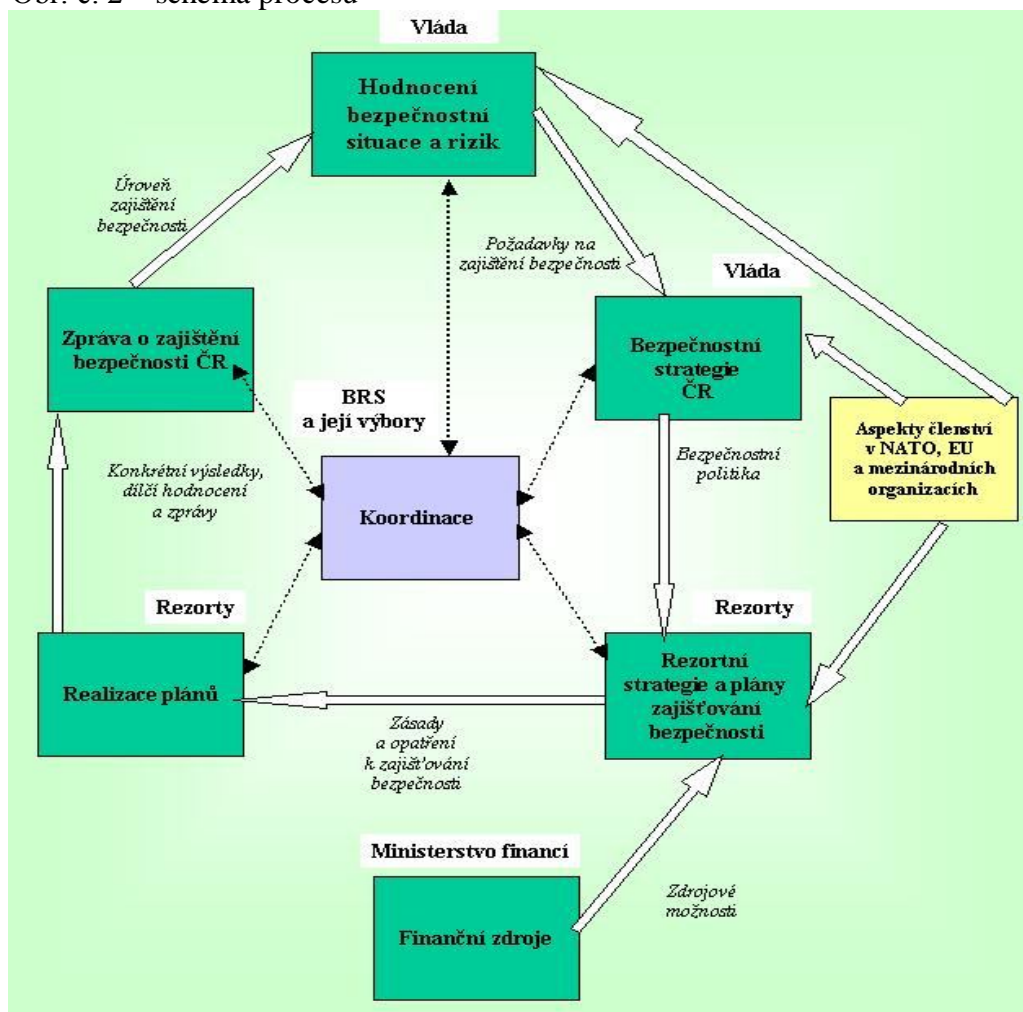
Obr. č. 1 – Schéma bezpečnostního systému

Struktura bezpečnostního systému je jednou stránkou vytvoření představy o systému. Zahrnuje rozpoznání jeho jednoznačných, v zákonech formulovaných prvků, které vytvářejí organizace, podílející se na zajišťování bezpečnosti a obrany státu a jeho

občanů. Druhou charakteristikou jsou existující vztahy mezi těmito prvky, které jsou rovněž jakýmsi statickým způsobem zaznamenány v textech zákonů, pravidel, předpisů. Významné je rovněž prostředí, ve kterém se bezpečnost rozvíjí (mezinárodní, národní, místní). Na obrázku č.2 je uvedeno schéma takového procesu podle platných legislativních úprav. Bezpečnostní systém ČR zajišťuje řízení a koordinaci činnosti jednotlivých prvků, plánování, realizaci a vyhodnocování činnosti při zajišťování bezpečnosti ČR, v době přímé hrozby nebo při vzniku krizové situace. Systém má a musí adekvátně i operativně reagovat na bezpečnostní hrozby, jejich rizika a prokazovat schopnost koncepčně a dlouhodobě reagovat na měnící se bezpečnostní prostředí. (3, 25, 35,36).

Obr. č. 2 – schéma procesu

1.1.2 Základní prvky Bezpečnostního systému ČR

Současný bezpečnostní systém je funkční a je odrazem několikaletého vývoje. Při jeho vytváření bylo navázáno na české tradice a zkušenosti a současně bylo využito i poznatků srovnatelných evropských demokracií. Hlavní principy zajištění bezpečnosti ČR jsou definovány v ústavním pořádku a navazujících právních předpisech. Bezpečnostní systém je institucionálním nástrojem pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky ČR. Působí v rámci ČR, ale současně je úzce propojen s NATO a EU a dalšími mezinárodními institucemi (OSN, OBSE, Světová zdravotnická organizace), což zabezpečuje jeho kompatibilitu a interoperabilitu s aliančními a dalšími, především evropskými bezpečnostními systémy. Cílem bezpečnostního systému je zajišťování bezpečnosti ČR, ochraňování a prosazování životních, strategických i dalších významných zájmů ČR. Jeho základní funkcí je řízení a koordinace činnosti jednotlivých prvků při zajišťování bezpečnostních zájmů ČR a v době přímé hrozby nebo při vzniku krizové situace. Bezpečnostní systém vytváří kvalifikované podklady pro aktualizaci bezpečnostní politiky státu a pro rozhodování jeho jednotlivých prvků. Pro zabezpečení fungování bezpečnostního systému jsou na všech jeho úrovních stanoveny jednotné a koordinované postupy, které vycházejí z platné legislativy a respektují mezinárodní smlouvy, politické principy a závazky ČR. Nedílnou součástí fungování bezpečnostního systému je systematická příprava a preventivní působení jeho jednotlivých prvků. Bezpečnostní systém je tvořen prvky disponujícími příslušnými kompetencemi stanovenými platnými právními předpisy. Tyto prvky jsou centrálně řízeny a koordinovány, případně na jednotlivých úrovních působí i samostatně v rozsahu své působnosti. Musí adekvátně a operativně reagovat na vzniklou krizovou situaci a být schopny koncepčně a dlouhodobě reagovat na měnící se bezpečnostní prostředí. Připravenost jednotlivých prvků bezpečnostního systému se ověřuje především cvičeními. Jednotlivé prvky bezpečnostního systému vytvářejí hierarchickou strukturu, v níž jsou obecnými pravidly, zásadami a specifickými postupy vymezeny vzájemné funkční vztahy a působnosti při zajišťování bezpečnosti ČR na všech úrovních. Celá struktura umožňuje rychlý přechod z běžného do krizového stavu, což současně vytváří předpoklad pro úspěšné a organizované zvládnutí počáteční etapy

řešení krizové situace. Bezpečnostní systém je tvořen příslušnými prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, ale i právníckými a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR. Struktura bezpečnostního systému zahrnuje zejména prezidenta republiky, Parlament ČR, vládu, Bezpečnostní radu státu (BRS) a její pracovní orgány, ústřední správní úřady, krajské a obecní úřady a jejich výkonné orgány krizového řízení, a dále ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby. Prezident republiky má své pravomoci z hlediska bezpečnosti státu dané Ústavou ČR a další platnou legislativou. Je vrchním velitelem ozbrojených sil. Má zvláštní postavení k vládě a k BRS. V kompetenci Parlamentu ČR je, kromě schvalování zákonů týkajících se bezpečnosti státu, spolurozhodovat o orientaci bezpečnostní politiky státu, rozhodovat o vyhlášení stavu ohrožení státu, válečného stavu a o účasti ČR v obranných systémech mezinárodních organizací, jichž jsme členy, dávat souhlas k vyslání ozbrojených sil mimo území republiky a k pobytu cizích vojsk na území republiky.

Vláda je vrcholným výkonným orgánem státní moci, který uskutečňuje bezpečnostní politiku státu. Vláda je odpovědná za řízení a funkčnost celého bezpečnostního systému. Je oprávněna vyhlášovat nouzový stav v případě závažných krizových situací, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetek či vnitřní pořádek a bezpečnost. Vláda za stanovených podmínek rozhoduje o vyslání ozbrojených sil mimo území ČR a o pobytu ozbrojených sil jiných států na území ČR, a to nejdéle na dobu 60 dnů. BRS je stálým pracovním orgánem vlády v oblasti bezpečnosti, koordinuje a vyhodnocuje tuto problematiku a připravuje vládě návrhy opatření k jejímu zajišťování. V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR může BRS žádat informace a analýzy od všech ministrů a vedoucích jiných správních úřadů a ukládat jim úkoly spojené se zajišťováním bezpečnosti ČR. BRS posuzuje a následně předkládá vládě ČR k projednání pravidelné zprávy o stavu zajištění bezpečnosti ČR s návrhy opatření. Spolupracuje s bezpečnostními radami krajů. Je koncipována jako orgán pro přípravu opatření v této oblasti, ale současně i pro řešení vzniklé krizové situace. **(35,36)**

Součástí systému BRS jsou její stálé mezíresortní pracovní orgány:

- Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, vnitrostátně koordinující zahraniční bezpečnostní politiku ČR. Je v gesci ministra zahraničních věcí;
- Výbor pro obranné plánování, koordinující plánování opatření k zajištění obrany ČR. Je v gesci ministra obrany;
- Výbor pro civilní nouzové plánování, koordinující plánování opatření k zajištění ochrany vnitřní bezpečnosti státu, obyvatelstva a ekonomiky a požadavky na civilní zdroje nezbytné pro zajištění bezpečnosti ČR. Je v gesci ministra vnitra;
- Výbor pro zpravodajskou činnost, koordinující činnost zpravodajských služeb ČR a plánování opatření k zajištění zpravodajské činnosti a spolupráci státních orgánů. Výbor samostatně nevyvíjí zpravodajskou činnost. Je v gesci předsedy vlády ČR.

V systému BRS je zařazen také Ústřední krizový štáb (ÚKŠ), který je pracovním orgánem vlády ČR k řešení krizových situací. ÚKŠ je aktivován v době přímé hrozby nebo při vzniku krizové situace a předkládá návrhy na její řešení BRS nebo v případě nebezpečí z prodlení přímo vládě ČR. Podle charakteru krizové situace předseda vlády jmenuje předsedou ÚKŠ ministra vnitra nebo ministra obrany.

Úkoly ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR vycházejí z platných zákonů a dalších právních norem. Ministerstva a jiné správní úřady zřizují jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací krizové štáby. Na úrovni krajů a určených obcí působí jako koordinační orgány pro přípravu na krizové situace bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady obcí. Pracovním orgánem hejtmana nebo starosty k řešení krizových situací jsou u krajů krizové štáby krajů a u obcí krizové štáby obcí. Pro přípravu na povodně a jejich řešení je vytvořena struktura povodňových orgánů obcí a povodí, která je zastřešena Ústřední povodňovou komisí, v gesci ministra životního prostředí. Tyto orgány řídí, kontrolují, koordinují a v případě potřeby ukládají úkoly v celém rozsahu řízení ochrany před povodněmi. Za účelem předcházení nebezpečným nákazám a jejich zdolávání je v gesci ministra zemědělství vytvářena Ústřední nákazová komise.

Ochrana veřejného zdraví při hrozících nebo vzniklých epidemiích je zabezpečována prostřednictvím orgánů veřejného zdraví, kterými jsou především Ministerstvo zdravotnictví ČR a krajské hygienické stanice. Při případném výskytu pandemie je zřizována zvláštní pracovní skupina při Ministerstvu zdravotnictví ČR.

Hlavními výkonnými prvky bezpečnostního systému jsou ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby, přičemž tyto prvky jsou při zajišťování záchranných a likvidačních prací současně složkami integrovaného záchranného systému. Specifické úkoly při zajišťování bezpečnosti na obecní úrovni plní obecní policie, která je orgánem obce zřízeným obecním zastupitelstvem. Nezastupitelnou úlohu při získávání, shromažďování a vyhodnocování informací důležitých pro bezpečnost ČR sehrávají zpravodajské služby, za jejichž činnost a koordinaci odpovídá vláda. Včasná identifikace potenciálních bezpečnostních hrozeb a kvantifikace bezpečnostních rizik je zajišťována zejména pravidelným úkolováním a koordinací zpravodajských služeb, čímž je i zabezpečena soustavná výměna informací a analýz mezi zpravodajskými službami, vládou a výkonnými prvky zajišťujícími bezpečnost ČR. Významnou roli při zajišťování bezpečnostních zájmů ČR sehrává diplomatická služba ČR. Důležitý podíl mají i soukromé bezpečnostní služby ČR a dobrovolnická činnost prováděná nevládními organizacemi či individuálními dobrovolníky. Bezpečnostní systém musí neustále reagovat na vývoj a změny v oblasti bezpečnosti, a proto je potřebné jej průběžně aktualizovat a zdokonalovat. Vláda ČR za tímto účelem připravuje koncepci bezpečnostního systému, ve které klade důraz na jeho efektivitu a zjednodušení a na zkvalitnění spolupráce a koordinace mezi jednotlivými prvky a oblastmi bezpečnostního systému. Vláda v této souvislosti prosazuje další zlepšení vzájemných vztahů na jednotlivých úrovních a mezi ústředními a krajskými i obecními prvky a posílení spolupráce mezi bezpečnostními radami a krizovými štáby všech stupňů. Současně prosazuje zlepšení koordinace v oblasti vnitřní bezpečnosti a upřesnění výkonných pravomocí BRS a ÚKŠ v době krizových situací, posílení koordinace zpravodajských služeb, včetně spolupráce s našimi spojenci a přáteli. Vláda na základě zkušeností z povodní 2006 připravuje přehodnocení soustavy povodňových komisí, zejména na úrovni krajů. (29, 10, 3, 17)

1.1.3 Postavení obce s rozšířenou působností a jejích orgánů v zajišťování obrany ČR

1.1.3.1 Základní pojmy obranného plánování

Současný právní řád České republiky obsahuje nezbytné právní normy, které stanoví ministerstvům a ostatním ústředním správním úřadům, orgánům krajů, obcím s rozšířenou působností, obcím a vybraným právníckým a fyzickým osobám konkrétní úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva. Jedná se zejména o zákon č. 239/2000 Sb., zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Řídící a koordinující úlohu sehrává Ministerstvo vnitra jako ústřední orgán pro ochranu obyvatelstva.

Stav ohrožení státu může na návrh vlády vyhlásit Parlament, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. K přijetí usnesení a vyhlášení stavu ohrožení státu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců a souhlasu nadpoloviční většiny všech senátorů.

(Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR)

Válečný stav je stav vzniklý mezi nepřátelými stranami (státy nebo subjekty mezinárodního práva) vypuknutím ozbrojeného konfliktu, a to bez ohledu na to zda byla vypovězena válka. Ústava ČR jej definuje jako situaci, kdy je ČR napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Válečný stav vyhláší Parlament ČR.

Ochrana obyvatelstva je plnění úkolů civilní ochrany při ozbrojeném konfliktu i mimo něj, zejména varování, vyrozumění, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. **(35,36)** .

1.1.3.2 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a jejich povinnosti a pravomoce k zajišťování obrany státu

Obce se podílejí , v rozsahu stanoveném krajským úřadem, na vyhodnocování objektů, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny, a navrhují způsob jejich ochrany. Plánují v rozsahu stanoveném krajským úřadem, opatření k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatel, fungování státní správy a samosprávy a zabezpečení mobilizace ozbrojených sil za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Vedou evidenci o vhodných věcných prostředcích, které lze využít pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu a v nezbytném rozsahu vedou osobní údaje o jejich vlastnících. Vedou evidenci nezbytných osobních údajů o fyzických osobách, které lze určit pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, zvláště vedou evidenci osobních údajů zdravotnických pracovníků, v rozsahu stanoveném zákonem č.218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon) pro doplnění ozbrojených sil za válečného stavu.

Provádějí výběr vhodných věcných prostředků a kontrolu určených věcných prostředků. Dále rozhodují o určení věcných prostředků pro účely zajišťování obrany státu podle druhu a množství v souladu s požadavkem vyplývajícím ze schválených plánů obrany státu; k tomuto účelu provádějí rozpis věcných prostředků podle druhu a množství na další obce ve svém správním obvodu.

Rozhodují o povolání fyzických osob, které mají trvalý pobyt v jejich obvodu, v souladu s požadavkem vyplývajícím ze schválených plánů obrany státu, k pracovním výpomocím a k pracovním povinnostem pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu a za válečného stavu; koordinují jejich výběr a spolupracují s dalšími obcemi, úřady práce a dalšími správními úřady Podílejí se na evakuaci obyvatel a zabezpečení jejich nezbytných životních potřeb podle rozhodnutí krajského úřadu. Plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí ministerstva. Podílejí se na organizaci přípravy občanů k obraně státu.

Plní další úkoly a poskytují údaje pro zajišťování obrany státu podle pokynů ministerstev a jiných správních úřadů. Ukládají sankce za nesplnění povinnosti. Rozhodují o vyvlastnění ve zkráceném řízení za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

Orgány obcí jsou při plnění výše uvedených úkolů povinny spolupracovat s krajskými úřady, správními úřady a ústředními správními úřady. K zajištění obrany státu využívají pracovišť krizového řízení, pracovních a poradních orgánů. (35)

1.1.3.3 ORP v přenesené působnosti k zajišťování obrany státu

- plní úkoly a poskytují údaje pro zabezpečení obrany státu podle pokynů ministerstev a jiných správních úřadů,
- zabezpečují dodání určených věcných prostředků pro potřeby zajišťování obrany státu podle rozhodnutí krajského úřadu,
- zabezpečují výběr a povolávání fyzických osob k pracovním výpomocem nebo k pracovním povinnostem pro potřeby zajišťování obrany státu podle rozhodnutí krajského úřadu,
- plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí krajského úřadu,
- poskytují potřebnou součinnost v případě výcviku ozbrojených sil mimo území vojenských újezdů; sepisují škody způsobené právníckým a fyzickým osobám a škody způsobené na majetku obce, došlo-li ke škodě v přímé souvislosti s výcvikem ozbrojených sil nebo s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu,
- poskytují potřebnou součinnost v případě výcviku ozbrojených sil mimo území vojenských újezdů; sepisují škody způsobené právníckým a fyzickým osobám a škody způsobené na majetku obce, došlo-li ke škodě v přímé souvislosti s výcvikem ozbrojených sil nebo s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu,

- poskytují potřebnou součinnost v případě výcviku ozbrojených sil mimo území vojenských újezdů; sepisují škody způsobené právníckým a fyzickým osobám a škody způsobené na majetku obce, došlo-li ke škodě v přímé souvislosti s výcvikem ozbrojených sil nebo s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu,
- organizují přípravu občanů k obraně státu,
- poskytují potřebnou pomoc při evakuaci obyvatel. **(33,35)**

1.1.3.4 Práva a povinnosti pracovníků správních úřadů a územních samosprávných celků

Pověření pracovníci správních úřadů a územních samosprávných celků (dále jen "pověření pracovníci") jsou oprávněni v nezbytně nutném rozsahu :

- vyžadovat a shromažďovat potřebné údaje pro zajišťování obrany státu,
- vstupovat, popřípadě vjíždět na cizí pozemky a vstupovat do cizích objektů v souvislosti s plněním úkolů potřebných pro zajišťování obrany státu.
- jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dověděli v souvislosti s plněním úkolů při zajišťování obrany státu,
- před vstupem do cizího objektu informovat majitele nebo provozovatele objektu a prokázat se plnou mocí.

Za škodu způsobenou pověřenými pracovníky při kontrolních činnostech podle tohoto zákona odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit. **(33,35)**

1.1.4 Hospodářská opatření pro krizové stavy při zajišťování obranného plánování

Hospodářská opatření pro krizové stavy

Hospodářská opatření pro krizové stavy jsou organizační, materiální nebo finanční opatření přijímaná správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez nichž nelze zajistit překonání krizových stavů. Zákon č.241/2000 o hospodářských opatřeních pro krizové stavy upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu i

válečný stav. Hospodářská opatření pro krizové stavy jsou přijímána po vyhlášení krizových stavů a jsou určena:

- k uspokojení základních potřeb fyzických osob na území ČR, umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví,
- pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, hasičských záchranných sborů a havarijních služeb,
- pro podporu výkonu státní správy,

Systém hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje systém hospodářské, mobilizace, systém nouzového hospodářství, použití státních hmotných rezerv, regulační opatření a výstavbu a údržbu infrastruktury.

Hospodářská mobilizace

Systémem hospodářské mobilizace nazýváme organizační, materiální, personální a jiná opatření, kterými ústřední správní úřad zabezpečuje mobilizační dodávku pro potřeby ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu.

Mobilizační dodávka je nezbytná dodávka pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů po vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu.

Základním principem činnosti po vyhlášení krizového stavu, pokračuje každý ústřední orgán státní správy v plnění úkolů v oboru své působnosti. K tomu vybrané ústřední správní úřady zpracovávají za svou oblast "krizový plán". Součástí krizového plánu je u vybraných ústředních správních úřadů "plán hospodářské mobilizace". Mobilizační dodávky pro stav ohrožení státu a válečný stav, které ústřední správní úřad není schopen zabezpečit ze svých zdrojů, zajišťuje uplatněním požadavku na zajištění mobilizační dodávky u dodavatele mobilizační dodávky.

Dodavatel mobilizační dodávky může být:

- fyzická osoba s trvalým pobytem na území ČR
- právnická osoba se sídlem na území ČR
- či organizační složka právnické osoby se sídlem v zahraničí podnikající na území ČR

Ovšem vždy za předpokladu, že má jako předmět své činnosti nebo podnikání zapsanou činnost, umožňující dodat předmět mobilizační dodávky.

Ústřední správní úřad uzavře o zajištění mobilizační dodávky smlouvu s dodavatelem mobilizační dodávky.

Zajištění mobilizačních dodávek v plánu hospodářské mobilizace obsahuje:

- přehled požadavků na zajištění mobilizačních dodávek pro zabezpečení potřeb ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,
- přehled zajištění mobilizační dodávky, který obsahuje přehled o uplatněných a smluvně zajištěných mobilizačních dodávkách u finálních dodavatelů,
- přehled kooperačního zajištění mobilizačních dodávek, který poskytuje základní informace o podílu dodavatelů a poddodavatelů na zajištění mobilizačních dodávek.

Dodavatel mobilizační dodávky zpracovává “plán opatření hospodářské mobilizace” tak, aby na jeho základě mohl přijmout opatření pro zahájení plnění mobilizační dodávky. Je nezbytné, aby z něj vplynuly požadavky na přípravu zajištění mobilizační dodávky v systému hospodářské mobilizace. Dodavatel mobilizační dodávky je oprávněn podmínit svoje plnění požadavkem na zajištění prokazatelně nezbytných materiálních prostředků, případně na finanční úhradu přípravy mobilizační dodávky, včetně úhrady za uchování výrobních schopností.

SSHR může ve prospěch dodavatele mobilizační dodávky při přípravě k zajištění mobilizační dodávky přijmout následující opatření hospodářské mobilizace:

- jmenovat dodavatele mobilizační dodávky subjektem hospodářské mobilizace,
- vytvořit státních hmotných rezerv a vybudování příslušné infrastruktury,
- uhradit finanční náklady na přípravy mobilizační dodávky,
- uhradit náklady spojené s uchováním výrobních schopností.

Navržený systém hospodářské mobilizace předpokládá, že každý dodavatel mobilizační dodávky je povinen zabezpečit všechny potřebné poddodávky. Po vyhlášení krizového stavu a aktivaci systému hospodářské mobilizace bude povinen přednostně plnit

mobilizační dodávku a neprodleně informovat objednatele mobilizační dodávky o všech okolnostech, které by mohly přednostní plnění mobilizační dodávky znemožnit.

Hospodářská mobilizace podle návrhu nového zákona na rozdíl od současné právní úpravy je výhradně zaměřena na podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu.

SSHR bude oprávněna, stejně jako ve stávajícím systému hospodářské mobilizace, hradit náklady spojené s přípravou zajištění mobilizační dodávky. Veškeré náklady spojené s vlastní dodávkou, pokud bude za krizového stavu realizována, hradí objednatel mobilizační dodávky, tedy zpravidla ministerstvo obrany.

Jmenování dodavatele mobilizační dodávky subjektem hospodářské mobilizace

Subjektem hospodářské mobilizace (SHM) se rozumí podnikatel, který se zavázal za stavu hrožení státu nebo za válečného stavu dodávat výrobky, práce nebo služby nezbytné pro zajištění ozbrojených sil a ozbrojených sborů a byl jím jmenován.

SHM jmenuje a odvolává SSHR na návrh ústředního správního úřadu - objednatele mobilizační dodávky. SHM může být jmenován dodavatel mobilizační dodávky, který :

- je finálním dodavatelem mobilizační dodávky, nebo poddodavatelem významné části mobilizační dodávky,
- má potřebné technické vybavení, systém řízení a kontroly jakosti a potřebné kvalifikační předpoklady pro plnění mobilizační dodávky,
- má uzavřenou písemnou smlouvu s objednatelem mobilizační dodávky a pokud to jeho dodávka vyžaduje, se svými poddodavateli,
- splňuje požadavky na ochranu utajovaných skutečností, pokud charakter mobilizační dodávky tuto ochranu vyžaduje,
- není v likvidaci, ani na jeho majetek nebyl prohlášen konkurs nebo povoleno vyrovnání.

Vytvoření státních hmotných rezerv k zajištění mobilizační dodávky.

Státní hmotné rezervy jsou vlastnictvím ČR, právo hospodaření k nim vykonává SSHR. Výdaje na jejich pořízení, ochraňování a skladování hradí ze své rozpočtové kapitoly. V systému hospodářské mobilizace jsou vytvářeny mobilizační rezervy a hmotné rezervy. Nakládání s nimi mimo krizovou situaci a postup při vytváření hmotných rezerv upravuje zákon o působnosti SSHR. Na základě požadavků krizových plánů ústředních správních úřadů zpracovává SSHR návrh seznamu položek hmotných rezerv, jejich minimální limit a orientační cílový stav, který schvaluje vláda.

V současné době jsou mobilizační rezervy vytvářeny na základě “plánu hmotného doplnění mobilizačních rezerv na rok”, který schvaluje předseda SSHR.

Základním dokumentem pro tvorbu mobilizačních rezerv podle nové právní úpravy je “plán vytváření civilních zdrojů”, který bude SSHR zpracovávat na základě:

- plánu opatření hospodářské mobilizace dodavatele mobilizační dodávky,
- krizového plánu věcně příslušného ústředního správního úřadu - objednatele mobilizační dodávky, jehož součástí je plán hospodářské mobilizace,
- požadavku objednatele mobilizační dodávky předloženému SSHR na vytvoření mobilizačních rezerv, ve kterém objednatel mobilizační dodávky rovněž stanoví pořadí důležitosti, kterým stanoví pořadí, v jakém pořadí mají být uspokojovány požadavky jednotlivých dodavatelů mobilizační dodávky mezi všemi dosud uplatněnými požadavky na zajištění mobilizačních dodávek,
- výsledků projednávání návrhu plánu vytváření civilních zdrojů ve strukturách výboru pro obranné plánování a výboru pro civilní nouzové plánování,
- výše finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu na tvorbu státních hmotných rezerv.

Mobilizační rezervy můžeme charakterizovat následovně:

- mobilizační rezervy tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary, výrobky, stroje a jiné materiálové hodnoty určené pro zajištění mobilizačních dodávek.

- vytváření mobilizačních rezerv je součástí příprav na zajištění mobilizační dodávky. V žádném případě nenahrazují předmět mobilizační dodávky.
- doplňují zdroje dodavatele mobilizační dodávky, zvyšují jeho výrobní kapacitu nebo mu umožňují splnit časové kvalitativní další podmínky stanovené objednavatelem mobilizační dodávky,
- jsou vytvářeny účelově pro zabezpečení konkrétní mobilizační dodávky u konkrétního dodavatele mobilizační dodávky,
- jejich použití rozhoduje vláda rozhodnutím o aktivaci systému hospodářské mobilizace,
- ve výjimečných případech mohou být po vyhlášení krizového stavu využity na základě rozhodnutí vlády operativně k jinému účelu, než byly původně vytvořeny,
- k tomu, aby mobilizační rezervy mohly plnit účel, ke kterému byly vytvořeny je zpravidla nezbytné, aby byly uloženy u dodavatele mobilizační dodávky.

Navrhovaná právní úprava předpokládá vytvářet mobilizační rezervy pouze pro potřeby obranného plánování, resp. pro zajišťování mobilizačních dodávek. Ostatní majetkové hodnoty, dnes zařazené do mobilizační rezerv tvoří základ pro vytváření pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc s tím, že jsou předurčeny k použití v systému nouzového hospodářství.

Charakteristika hmotné (strategické) rezervy

Hmotné rezervy tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky. Jsou určeny pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu. O jejich použití rozhoduje výhradně vláda.

Jsou uloženy centrálně ve vlastních skladových závodech SSHR nebo u vybraných externích skladovatelů.

Správa státních hmotných rezerv odpovídá za vytváření a udržování nouzových zásob ropy a hospodaření s nimi v souladu se zákonem č.189/1999 Sb. o nouzových zásobách ropy. Nouzové zásoby ropy jsou součástí hmotných rezerv. Uvedeným zákonem se ČR

zavázala, že počínaje sedmým rokem ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou nouzové zásoby ropy trvale dosahující úrovně průměrné devadesátidenní spotřeby vybraných ropných produktů v předcházejícím kalendářním roce, ne však méně, než činí výše průměrných devadesátidenních dovozů ropy a ropných produktů. Nouzové zásoby ropy mohou být skladovány na území ČR nebo na základě souhlasu vlády na území jiného státu, který je členem EU.

Stav ropné nouze vzniklý z nedostatku ropy a ropných produktů vyhláší vláda nařízením a rozhodne o možném použití nouzových zásob ropy.

Nouzové hospodářství

System nouzového hospodářství je druhým významným systémem hospodářských opatření přijímaných s cílem zabezpečit materiální potřeby pro překonání všech krizových stavů a slouží k zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, podpoře činnosti záchranných sborů a havarijních služeb a podpoře výkonu státní správy. Na základě “plánu vytváření civilních zdrojů” vytváří SSHR v systému nouzového hospodářství pohotovostní zásoby a popřípadě i zásoby pro humanitární pomoc.

Infrastruktura k přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy

Infrastruktura k přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy se člení na:

- stavby určené pro účely hospodářských opatření pro krizové stavy ve vlastnictví ČR, k nimž má právo hospodaření správní úřad,
- stavby sloužící pro účely hospodářských opatření pro krizové stavy, k nimž má ČR zřízeno věcné břemeno a které je ve vlastnictví právnických nebo podnikajících fyzických osob,
- technologické zabezpečení staveb podle bodu a), vnitřní rozvody inženýrských a komunikačních sítí,
- technologické vybavení staveb, pozemní komunikace, dráhy, přístavy a letiště sloužící pro dopravní obsluhu staveb podle bodu a).

Infrastruktura k přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy je určena k zabezpečení úkolů obranného plánování a civilního nouzového plánování. Požadavky na její výstavbu vyplývají z krizových plánů. (37)

1.1.5 Příprava občanů k obraně státu

Příprava občanů k obraně státu je dobrovolná, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Je tedy na občanovi jak se bude připravovat na případy ohrožení státu nebo válečný stav. V současné době však podle světových a národních koncepcí o ochraně obyvatelstva, není prioritou připravovat se na válečné konflikty jako tomu bylo v dřívějších dobách a je především kladem důraz na tzv. ochranu jednotlivce a ne kolektivní ochranu obyvatelstva. V případě ukrytí obyvatelstva při ohrožení státu nebo válečném stavu není již prioritou vedení stálých úkrytů. Je kladen důraz na problematiku improvizovaného ukrytí jednotlivce nebo skupin obyvatelstva.

Příprava občanů k obraně státu zahrnuje také zejména zdravotnickou přípravu, přípravu k civilní ochraně, zájmovou činnost s technickým a sportovním zaměřením, přípravu obyvatelstva k sebeobraně a vzájemné pomoci a další činnosti spojené s branností a se zabezpečením přípravy k obraně státu. Vše toto také zajišťují pro obranu jednotky dobrovolných hasičů, které mohou působit jako jednotky civilní ochrany. V těchto jednotkách se posluchači právě připravují na krizové situace a mimořádné události stejně jako ostatní složky IZS. Příprava občanů k obraně státu má charakter vzdělávání a provádí se v rámci základního a středního vzdělávání i v rámci jiné státem uznané vzdělávací činnosti. Občany k obraně státu připravují zejména školy, školská zařízení a další vzdělávací zařízení. Hasičský záchranný sbor provádí mnoho kurzů a školení ve vzdělávacích centrech, které přispívají k této přípravě. Dále jsou to kurzy zdravotní pomoci které probíhají taktéž na školských zařízeních a ve spolcích k tomu určených jako je např. Český červený kříž, Adra apod. Na přípravě občanů k obraně státu se mohou podílet i občanská sdružení, církve, náboženské společnosti a další právnické osoby podle svého účelu a poslání v součinnosti s příslušnými krajskými úřady, školskými úřady a obcemi. Za přípravu občanů k obraně státu podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů odpovídají ministerstva, jiné správní úřady a obce.

Ministerstvo spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na zabezpečení odborné složky obsahu vzdělávání ve vydávaných učebních dokumentech v oblasti přípravy občanů k obraně státu. (30)

1.1.6 Výhled do roku 2013 podle nové koncepce ochrany obyvatelstva

1.1.6.1 Přípravenost obyvatelstva

Nedostatečná připravenost obyvatelstva pro obranu, ochranu a zvládání mimořádných událostí a krizových situací stále ještě zůstává problémem, který je třeba řešit. Někteří občané se postavili do role pasivních a zcela se spoléhají na činnost profesionálů.

Dosud platná Koncepce se omezovala na zintenzivnění komunikace a informování občanů. Tím byl udržován jednosměrný vztah mezi státem jako poskytovatelem služby (bezpečnosti) a občanem jako jejím příjemcem a konzumentem.

Ke zkvalitnění připravenosti obyvatelstva se doporučuje zpracovat program výchovy a vzdělávání obyvatelstva ke krizové připravenosti, ochraně a obraně a program hlubšího i širšího zapojení nevládních občanských organizací do zajišťování bezpečnosti v podmínkách normálních a krizových situací. Je to jeden z možných přístupů, jak reflektovat měnící se roli státu a jeho komplikované postavení, kdy je mu nadále svěřována téměř naprostá odpovědnost, ale zároveň již nedisponuje potřebnými nástroji, kapacitami ani pravomocemi, aby tato očekávání splnil. Vztah mezi veřejným (státním), soukromým (tržním) a občanským sektorem vyžaduje přehodnocení a nalezení nové rovnováhy. Scénáře změn v zajištění bezpečnosti v NATO a EU se budou zřejmě odvíjet od postupu globálního vládnutí. Forma budoucího vládnutí bude muset zajistit, aby se hlavní světové síly nestřetly, aby byl udržen mír, pokračoval proces odzbrojení, byla jasně garantována lidská práva i demokracie, aby byl zaručen udržitelný ekonomický vývoj, včetně ochrany životního prostředí.

1.1.6.2 Materiál z krytů a skladů CO

Odsun materiálu civilní ochrany z úložišť organizačních složek státu, státních organizací, obcí, právnických osob a podnikajících fyzických osob do skladů HZS ČR, byl ukončen k 31. říjnu 2005. Podle Opatření Ministerstva financí o změně příslušnosti

hospodařit s majetkem státu č.j. 221/84067/2001 nabylo příslušnost hospodaření k materiálu civilní ochrany Ministerstvo vnitra, které provedlo jeho řádné zaúčtování. Některé druhy tohoto majetku byly z důvodu veřejného zájmu a z hlediska hospodárnosti bezúplatně převedeny do vlastnictví nebo příslušnosti hospodaření organizačních složek státu, obcí, právnických osob a podnikajících fyzických osob v celkové účetní ceně cca 190 mil. Kč

1.1.6.3 Ukrytí obyvatelstva

Pro zabezpečování ukrytí obyvatelstva v souladu s Konceptí, stát již neposkytuje dotace na výstavbu a rekonstrukce ochranných systémů podzemních dopravních staveb a stálých úkrytů, ani netrvá na zachování jejich účelu v mírové době. Pokračoval proces vyřazování stálých úkrytů z evidence, vedené podle zákona o IZS hasičskými záchrannými sbory krajů. Na základě žádostí majitelů stálých úkrytů nebo podnětu příslušného HZS kraje bylo v letech 2002 – 2006 vyřazeno z evidence téměř 1 500 stálých úkrytů. K 31.12.2006 zůstalo v evidenci celkem 3 709 stálých úkrytů s kapacitou 721 924 ukryvaných osob. K ukrytí při mimořádných událostech s rizikem kontaminace nebezpečnými látkami a účinky pronikavé radiace je občanům doporučováno využívat přirozené ochranné vlastnosti staveb s doporučením úprav zamezujících jejich proniknutí. S využitím stálých úkrytů civilní ochrany⁶, které byly vybudovány a jsou předurčeny k ochraně obyvatelstva před účinky zbraní hromadného ničení (vojenské ohrožení), nelze při mimořádných událostech a krizových situacích nevojenského charakteru počítat s ohledem na dobu potřebnou jejich zpohotovení (zvláštní podmínky využití jsou stanoveny pro podzemní dopravní ochranné systémy) a nerovnoměrné rozmístění, a proto nebudou uváděny v havarijních plánech krajů. HZS krajů se při vyřazování stálých úkrytů z evidence budou dále řídit stanoveným metodickým postupem a v souladu se zákonem o IZS dále povedou evidenci a budou provádět kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany. Orgány obcí budou dále sehrávat rozhodující úlohu při organizování ukrytí obyvatelstva a budou tedy již v období mimo krizové stavy, ve spolupráci s HZS krajů, provádět vytipování objektů a prostorů (např. podzemní garáže, sklepy) vhodných pro

improvizované ukrytí obyvatelstva. Při realizaci nové výstavby, v rámci územního plánování a stavebního řízení, uplatňují HZS kraje, mimo jiné, i požadavky k zajištění ochrany obyvatelstva.

Při nárůstu hrozby válečného konfliktu by k ukrytí byly využity:

- funkční stálé tlakově odolné úkryty a ochranné systémy dopravních staveb, vyřazené stálé úkryty, vhodné pro zprovoznění k původnímu účelu (po doplnění chybějících technologií),
- vyřazené stálé úkryty nevhodné pro plné obnovení provozních režimů a další

1.1.6.3 Za Válečného stavu

Základním postulátem je, že ochranu obyvatelstva za válečného stavu musí zabezpečovat složky, které tuto činnost provádí v době mimo vojenského ohrožení. Je nutné zabezpečit, aby si složky IZS v období válečného stavu zachovaly svůj personál a vybavení (síly a prostředky). Pro období válečného stavu bude třeba vytvořit uspokojivý systém tak, aby personál zejména základních složek IZS byl posílen o předurčené síly z řad stávajících dobrovolníků. V případě HZS ČR by to měl být zejména personál jednotek SDH vybraných obcí (kategorie JPO II a JPO III), který by se měl začlenit do jednotek HZS krajů. K tomuto záměru je třeba přizpůsobit systémy hospodářské mobilizace a branné povinnosti občanů. Pro případy vojenských krizových situací (plánování obrany státu) obec zvýší počet předurčených osob pro plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva v souladu s krizovým plánem kraje a dílčím plánem obrany a zajistí zproštění předurčených osob z povinnosti vykonat mimořádnou vojenskou službu podle zvláštního právního předpisu.

1.1.6.4 Řešení ochrany obyvatelstva v případě stavu ohrožení státu a válečného stavu

Opatření spojená s přípravami pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu budou plánována a zabezpečena v souladu se zpracovaným a vládou schváleným Plánem obrany České republiky (dále jen „plán obrany“). Při tvorbě plánu obrany byla uplatněna ustanovení stávajících právních norem z oblasti bezpečnosti ČR, zajišťování

obranu ČR, krizového řízení a principy obranné politiky obsažené ve strategických dokumentech přijatých vládou ČR.

Plán obrany představuje realizaci uvedených norem a principů v krizových situacích, určuje základní směry přípravy a použití potřebných zdrojů státu pro obranu za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jednotlivá opatření pro řešení ochrany obyvatelstva uvedená v plánu obrany je nutné zahrnout jednotlivými zpracovateli do připravovaných dílčích plánů obrany, včetně aktualizace již zpracovaných dokumentů. (30, 11,8)

1.2. Plány ukrytí a zajištění ochrany obyvatelstva ukrytím u ORP

1.2.1 Postavení a povinnosti ORP při plánování ukrytí obyvatelstva

1.2.1.1 Obecní úřady

Ukrytím obyvatelstva se rozumí neodkladné ochranné opatření, které se podle charakteru nebezpečné látky připravuje jako bezprostřední reakce obyvatelstva na varování. Ukrytí se plánuje v ochranných stavbách civilní ochrany pro obyvatelstvo na daném území. Po vyhlášení krizového stavu se stálé úkryty zpohotovují a improvizované úkryty upravují k ukrytí obyvatelstva na daném území. Při výkonu státní správy za účelem připravenosti obce na mimořádné události k ochraně obyvatelstva zajišťují ukrytí osob před hrozícím nebezpečím (§15 odst.(2), písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému) ve stálých a improvizovaných úkrytech v obci a to zejména:

- v obytných domech, školách a zařízeních ve vlastnictví obce,
- v objektech právnických a podnikajících fyzických osob,
- v rodinných domech fyzických osob.

Vedou evidenci SÚ a IÚ podle místa dislokace úkrytů. IÚ přidělují po zpracování základních listů evidenční čísla (§15 odst.(2), písm. g) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a Plán ukrytí Havarijního plánu Jihočeského kraje) Vedou a upřesňují souhrnné přehledy o ukrytí. Zpracovávají Plán ukrytí obce se souhrnným přehledem o ukrytí.

1.2.1.2 Plán ukrytí obyvatelstva

Ukrytím obyvatelstva se rozumí neodkladné ochranné opatření, které se podle charakteru nebezpečné látky připravuje jako bezprostřední reakce obyvatelstva na varování. Ukrytí se plánuje v ochranných stavbách civilní ochrany pro obyvatelstvo na daném území. Po vyhlášení krizového stavu se stále úkryty zpohotovují a improvizované úkryty upravují k ukrytí obyvatelstva na daném území.

Plán ukrytí je více rozebrán v kapitole **1.2.1. 9**

1.2.1.3 Zásady zajišťování ochrany obyvatelstva ukrytím

Při vyhlášení krizového stavu se ukrytí plánuje ve stávajícím krytovém fondu a v improvizovaných úkrytech (vytypovaný prostor v podzemní nebo nadzemní části budov a jiné prostory upravované po vyhlášení krizového stavu svépomocí obyvatel s využitím materiálů z místních zdrojů), např. v budovách, nejlépe do sklepních a suterénních prostor. V objektech, v nichž jsou dočasně ubytovány osoby, např. zdravotnická zařízení, domovy důchodců, ústavy nápravné výchovy, hotely, se plánuje ukrytí na maximální kapacitu daného zařízení, včetně osazenstva objektu. V objektech, kde dochází k většímu shromažďování obyvatel (nádraží, obchodní domy, tržnice apod.) se plánuje ukrytí na nejvyšší kapacitu, jakou je možné v objektu zabezpečit. Přednostně se zabezpečuje ukrytí osazenstva objektu. Ve školách a školských zařízeních všech stupňů se plánuje ukrytí v objektech školy (zařízení) nebo okolí. Kde nejsou předpoklady pro svépomocné ukrytí, zabezpečuje se ve spolupráci s obcí, orgánem státní správy. U škol, školských zařízení a zemědělských objektů je možno v souladu s místními podmínkami plánovat a realizovat ukrytí v místech trvalého ubytování osob. Ukrytí zaměstnanců objektů skladujících a vyrábějících nebezpečné látky se plánuje ukrytím ve stálých úkrytech,

speciálních úkrytech a chráněných pracovištích. Ukrytí obyvatelstva v zóně havarijního plánování se provádí ve stálých nebo improvizovaných úkrytech. V záplavové oblasti mohou být pouze stálé úkryty, určené k ochraně obsluhy důležitých provozů, ochrana obyvatelstva se provádí provedením evakuace. (14, 18)

1.2.1.4 Postup orgánů obce při zajišťování ochrany obyvatelstva

Orgány obce:

- a) plánují ukrytí obyvatelstva obce a přijímaného evakuovaného obyvatelstva
- b) koordinují zpracování plánů ukrytí objektů na území obce
- c) zpracovávají plány ukrytí obce
- d) vedou přehledy o počtech neukryvaných osob a realizují opatření k jejich ukrytí
- e) plánují ukrytí evakuovaných osob a koordinují navržená opatření k ukrytí těchto osob s orgány krizového řízení
- f) realizují plánovaná opatření k ukrytí
- g) (organizují výcvik krytových družstev pod vedením velitelů krytových družstev)

1.2.1.5. Postup právnických a podnikajících fyzických osob při zajišťování ochrany svých zaměstnanců

Právnické a podnikající fyzické osoby:

- a) plánují ukrytí zaměstnanců objektů, žáků škol, pacientů ve zdravotnických zařízeních a osob v sociálních a v nápravně výchovných zařízeních
- b) zpracovávají plán ukrytí
- c) realizují plánovaná opatření k ukrytí.

1.2.1.6 Zásady pro zpohotovnění stálých úkrytů, jejich organizační a personální zabezpečení

Stálé úkryty se zpohotovňují podle zpracovaných postupů s ohledem na jejich využití v těchto časech:

- a) úkryty bez mírového využití do 12 hodin

b) úkryty s mírovým využitím do 24 hodin.

Zpohotovnění :

a) organizují orgány státní správy, samosprávy, právnické a podnikající fyzické osoby

b) personálně zabezpečují majitelé a uživatelé stálých úkrytů

c) realizují určené osoby (např. krytová družstva)

1.2.1.7 Zásady pro výběr vhodných prostorů využitelných pro zřízení improvizovaných úkrytů

Výběr vhodných prostorů pro improvizované úkryty se provádí podle těchto zásad:

a) v podzemních místnostech zcela nebo částečně zapuštěných pod úroveň terénu, nejlépe se vstupem do úkrytu z budovy

b) pro 1 ukryvanou osobu musí být zajištěno minimálně 1,5 m² podlahové plochy

c) prostor musí být zvolen v blízkosti místa pobytu ukryvaného obyvatelstva s docházkovou (doběhovou) vzdáleností max. 300 m

d) prostor musí být vzdálen od skladu hořlavín nebo jiných nebezpečných látek min. 100 m.

1.2.1.8 Obsah a forma dokumentace k ukrytí a souhrnných přehledů o ukrytí

Základním organizačním opatřením je zpracování plánů ukrytí, který se zpracovává pro stupeň objekt a obec. Územní orgány státní správy zpracovávají plány ukrytí pro své zaměstnance v rozsahu plánu ukrytí pro stupeň objekt.

1.2.1.9 Plán ukrytí obsahuje:

a) textová část:

- všeobecné zásady zabezpečení ukrytím
- přehled úkrytů podle kategorií a kapacity
- časové normy pro zpohotovnění úkrytového fondu
- zabezpečení ochrany osob v místech ukrytí
- spojení, dopravní, zdravotnické, zásobovací a pořádkové zabezpečení

- pokyny pro chování obyvatelstva při ukrytí
- plány činnosti orgánů řídících ukrytí obyvatelstva

Přílohy:

- evidenční listy stálých úkrytů
- základní listy protiradiačních úkrytů
- seznam stálých úkrytů
- seznam protiradiačních úkrytů

b) grafická část:

- přehled ukrytí

1.2.1.10 Podkladem pro zpracování plánu ukrytí jsou údaje :

- počtu obyvatelstva
- počtu evakuovaného obyvatelstva
- počtu, kapacity a dislokaci stálých a improvizovaných úkrytů
- způsoby a místa vhodného ukrytí osob v zóně havarijního
- plánování
- zásady pro chování obyvatelstva při ukrytí
- grafický plán ukrytí

Jako pomocný dokument je účelné zpracovat harmonogram prací k řízení zpohotovování úkrytů. Plán ukrytí upřesňuje zpracovatel průběžně na základě změn, k nimž došlo, minimálně jednou za rok.

1.2.2 Stálé úkryty

1.2.2.1

Dokumentace stálých úkrytů, evidence a problematika vyřazení z evidence

Stálé úkryty slouží k ukrytí obyvatelstva a tvoří je trvalé ochranné prostory v podzemní části staveb nebo stavby samostatně stojící. Není vhodné je budovat v oblastech, kde hrozí záplavová vlna, v těchto místech se budují pouze improvizované úkryty.

Stálé úkryty byly budovány pro ochranu obyvatelstva za válečného stavu nebo za stavu ohrožení státu, proto je také těžké jejich využití v době míru. Pro budování staveb civilní ochrany v dnešní době jsou vytvořeny normativní předpoklady a to norma ČSN 73 9001 (Stálé tlakově odolné úkryty civilní obrany), která se zabývá navrhováním a výstavbou stálých úkrytů. Změněna tiskovou změnou Z1 vydanou v roce 2005. Tato norma je pak dále upravena normou ČSN P 73 9010 (Navrhování a výstavba staveb civilní ochrany.) Mnoho odborníků se pře o využití stálých úkrytů pro ukrytí obyvatelstva při vzniku mimořádné události, při které je potřeba ukrýt obyvatelstvo na nezbytnou dobu. Toto jejich využití je ovšem podmíněno jejich funkčností a proškoleným personálem. Je otázkou, jak rychle bude proškolený personál schopen stálý úkryt zpohotovět. Jde především o celou řadu úkonů nutných pro zpohotovení úkrytu. V závislosti na době zpohotovení se pak odvíjí i možnost použití úkrytu pro ochranu obyvatelstva. Možné řešení představuje využít jej jako improvizovaný úkryt typu I a II, nedojde-li k jeho zpohotovení. Jako další možnost využití stálých úkrytů v době míru je využít je jako garáže, sklady, kina, atd. Pro takovéto úkryty se používá název dvojúčelové (jako takové byly v předešlých letech projektovány a budovány). V takovýchto úkrytech byl v minulých letech uložen materiál civilní ochrany, který je v současné době uložen ve skladech civilní ochrany. Tyto úkryty jsou sice používány i v době míru, ale i zde je omezeno jejich používání, například je omezena plocha, kterou je možno zastavět. (19)

1.2.2.2 Zpohotovení stálého úkrytu

- organizují orgány státní správy, samosprávy, právnické a podnikající fyzické osoby
- personálně zabezpečují majitelé a uživatele stálých úkrytů
- realizují určené osoby (např. krytová družstva) Za technickou a provozní pohotovost stálého úkrytu odpovídá vlastník stavby. Zpohotovení zahrnuje jeho technickou, provozní a organizační přípravu k ochrannému provozu. Ruší se běžné využívání stálého úkrytu, zpohotovují se technická a technologická zařízení stálého úkrytu (prvky plynotěsné a tlakově plynotěsné ochrany, filtroventilační zařízení, elektrické zdrojové soustrojí, zařízení pro zásobování vodou, kanalizace, spojovací prostředky apod.) Prostory pro ukrytí osob se upravují pro potřeby ukrytí (instalace lavic, židlí, lehátek, atd.).

Zpohotovení stálého úkrytu je nutné zabezpečit do tří dnů . Zpohotovení se uskutečňuje podle zpracovaného harmonogramu, jehož zpracování zabezpečí majitel stavby.

Přechod na ochranný provoz stálého úkrytu

Zpohotovení a výsledky přezkoušení režimů ochranného provozu se zapíše do provozní dokumentace. Po provedení všech úkonů zpohotovení je možno podle potřeby přejít na ochranný provoz

1.2.2.3 Provozní režimy a zkoušky ochranného provozu stálého úkrytu

Ochranný provoz stálého úkrytu přezkoušuje obsluha na závěr zpohotovení. Provádí se kontrola celkové plynotěsnosti stálého úkrytu a přezkoušení všech režimů.

1.2.2.3.1 Provozní režimy stálých úkrytů CO

Provozní režim filtroventilace – zajišťuje filtraci vzduchu od radioaktivního prachu ze spadu, od otravných látek a bakteriologických (biologických) prostředků, při tomto režimu je atmosférický vzduch filtrován pomocí prachových filtrů a pomocí protichemických filtrů.

Provozní režim částečné filtroventilace – zajišťuje filtraci vzduchu od radioaktivního prachu ze spadu, při tomto režimu je atmosférický vzduch filtrován pomocí prachových filtrů.

Provozní režim izolace – provozní režim zamezující průchodu oxidu uhelnatého přes filtry filtroventilačního zařízení a rychlému zanesení filtrů vysokými koncentracemi prachu, radioaktivního prachu, otravných látek a bakteriologických (biologických) prostředků, je zaváděn bezprostředně po kontaminaci, při poruchách zařízení a při přípravě filtroventilačního zařízení na jiné provozní režimy.

Provozní režim regenerace – provozní režim zajišťující po skončení provozního režimu izolace úpravu vzduchu uvnitř stálého úkrytu odstraněním oxidu uhličitého a doplněním kyslíku.

1.2.2.4 Zkoušky provozních režimů stálých úkrytů CO

Zkouška provozního režimu filtroventilace – Při přezkoušení provozního režimu filtroventilace se uzavřou všechny tlakově plynotěsné uzávěry a plynotěsné dveře, uzávěry mírových vstupů a poklopy. V souladu s pokyny pro obsluhu a údržbu a s funkčními a ovládacími schémata vnitřního zařízení se nastaví provozní režim filtroventilace. Změří se přetlak v čisté části stálého úkrytu, naměřená hodnota je nejméně 50 Pa.

- u úkrytů bez regeneračního zařízení se uskuteční přechod z provozního režimu izolace na režim filtroventilace, zkontroluje se, zda je v čisté části přetlak nejméně 50 Pa, uskuteční se přechod z provozního režimu filtroventilace na režim částečné filtroventilace s největší dodávkou venkovního vzduchu, poté se odečte přetlak v čisté části stálého úkrytu. Odečtená hodnota přetlaku je vyšší jak 50 Pa.
- u úkrytů s regeneračním zařízením se uskuteční přechod z provozního režimu regenerace na provozní režim filtroventilace, zkontroluje se, zda je v čisté části stálého úkrytu přetlak nejméně 50 Pa, uskuteční se přechod z provozního režimu filtroventilace na režim částečné filtroventilace s největší dodávkou venkovního

vzduchu, poté se odečte přetlak v čisté části stálého úkrytu. Odečtená hodnota přetlaku je vyšší jak 50 Pa.

Zkouška provozního režimu izolace – Při zkoušení provozního režimu izolace se nastaví tento provozní režim a zkontroluje se údaj na měřiči přetlaku, přičemž v čisté části nesmí být podtlak.

Zkouška provozního režimu regenerace – Při zkoušce provozního režimu regenerace se uskuteční přechod z provozního režimu izolace na regeneraci. Zkontroluje se údaj na měřiči přetlaku, přičemž v čisté části stálého úkrytu nesmí být podtlak. Zkontroluje se funkce regeneračního a kyslíkového zařízení.

1.2.2.5 Evidence a dokumentace stálého úkrytu

Jako základní dokument stálého úkrytu je veden evidenční list stálého úkrytu. Evidenční listy stálých úkrytů jsou vedeny na obecních úřadech, na jejichž území jsou úkryty dislokovány a hasičské záchranné sbory kraje, které také stálým úkrytům přiřazují jejich evidenční čísla (každý stálý úkryt má své evidenční číslo). Zpracovává vlastník stálého úkrytu ve třech vyhotoveních a to pro vlastní potřebu, pro hasičský záchranný sbor kraje a pro obecní úřad. Obsah je dán vyplněním údajů tiskopisu evidenčního listu se zakreslením situačního plánu dislokace úkrytu. Tiskopis evidenčního listu stálého úkrytu je uveden v příloze č .2 .

Ve stálých úkrytech CO musí být k zabezpečení ochranného i běžného provozu zpracována stanovená dokumentace. Dokumentace musí být uložena ve stálém úkrytu tak, aby byla chráněna proti poškození (zejména proti vlhkosti) a zcizení. Za úplnost dokumentace zodpovídá majitel. Dokumentaci stálého úkrytu tvoří základní dokumentace, uložená ve stálém úkrytu CO a rozšířená dokumentace, uložená u majitele stálého úkrytu CO.

Základní dokumentace obsahuje:

- situační plánec stálého úkrytu CO vzhledem k okolní zástavbě,
- půdorys stálého úkrytu CO s vyznačením únikových cest (nouzového východu, výlezu),

- grafickou část s provozními schémata filtroventilačního zařízení, rozvodu vody, kanalizace a sanitárních zařízení, rozvodu elektrické energie se spotřebiči s vyznačením ovládacích a uzavíracích prvků,
- dokumentaci pro provoz a údržbu technických zařízení,
- knihu kontrol, údržby a provozu stálého úkrytu CO,
- požární řád.

Rozšířená dokumentace obsahuje:

- evidenční list stálého úkrytu CO
- projektovou dokumentaci stavby s podrobným zakreslením filtroventilačního zařízení, elektrického zdrojového soustrojí, elektrických rozvodů, vodovodních zařízení, sociálních zařízení a kanalizace a dalších technických zařízení s ovládacími prvky a s vyznačením nasávacích a výdechových míst, vstupů a únikových cest,
- harmonogram a metodiku zphotovení stálého úkrytu CO a jeho technických zařízení,
- seznam materiálního vybavení stálého úkrytu CO,
- seznam ukryvaných osob,
- úkrytový řád,
- plán umístění sedadel a lehátek.

Originály protokolů o zkouškách provozuschopnosti a stanovených revizích technických zařízení, musí být uloženy u majitele stálého úkrytu CO nebo u příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby zabezpečující údržbu stálého úkrytu CO. Blíže je uvedeno k jednotlivým dokumentacím v přílohách ČSN 73 9050. **(16,18,19)**

1.2.2.6 Údržba stálých úkrytů

Údržba stálých úkrytů je řešena normou ČSN 73 9050, která stanoví zásady pro údržbu stálých úkrytů CO. Povinnost provádět údržbu stavebních konstrukcí stálých úkrytů CO a jejich technických zařízení je stanovena například v § 86 odst.1 zákona č. 50/1976 Sb. o územním a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů a v zákoně č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému ve znění pozdějších předpisů. Majitelé stálých úkrytů CO zajišťují kontrolu, údržbu a revize technických zařízení.

1.2.2.7 Problematika vyřazení stálého úkrytu z evidence

Díky velkým nákladům na údržbu a zabezpečení stálého úkrytu může majitel stavby, v níž se nachází stálý úkryt, požádat příslušný hasičský záchranný sbor kraje, jako dotčený orgán státní správy chránící zájmy civilní ochrany, o vyřazení stálého úkrytu z evidence. Ve většině případů musí majitel prokázat že daný stálý úkryt je technicky nezpůsobilý, nebo že by svým stavem mohl ohrozit ukryvané osoby a nebo že je nevyužitelný. Pokud hasičský záchranný sbor kraje potvrdí vyřazení stálého úkrytu z evidence, neznamená to ještě, že můžeme stálý úkryt používat jiným způsobem. Pro jiné využití nebo odstranění (jeli stavba jako samostatně stojící objekt) této stavby musí vlastník stavby požádat příslušný stavební úřad o změnu užívání stavby na základě §85 zákona č. 183/2006 Sb. o územním a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, nebo o odstranění stavby na základě §90 zákona č. 183/2006 Sb. o územním a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

1.2.3 Improvizované úkryty

- zásady pro výběr vhodných prostorů využitelných pro zřízení improvizovaných úkrytů a jejich dělení, evidence a dokumentace

Improvizované úkryty jsou úkryty vytvořené z místností nebo jiných prostor, které jsou vhodné pro ukrytí osob. Vhodné prostory volíme vzhledem ke škodlivým účinkům, které vznikají po výbuchu jaderných zbraní nebo při haváriích jaderných zařízení a na

základě fyzikálních a chemických vlastností škodlivin, proti kterým mají chránit, zejména zda jsou tyto škodliviny lehčí, nebo těžší než vzduch.

Pro lepší orientaci dělíme ochranné prostory na čtyři následující typy podle jejich ochranných vlastností proti jednotlivým rizikovým situacím.

1.2.3.1 Typ prostoru I

- umístění ochranného prostoru – suterénní nebo sklepní prostory budov
- použití ochranného prostoru – je vhodný při hrozícím nebezpečí z vnějšího a případně i vnitřního ozáření osob (vdechnutím radioaktivního prachu) po radioaktivním spadu, nebo úniku radionuklidů do ovzduší.

Ionizující záření se šíří ze zdroje přímočaře všemi směry a má schopnost procházet vrstvami materiálu (záleží na druhu ionizujícího záření). Při průchodu hmotou se záření zeslabuje. Člověk se musí chránit jak proti pronikavé radiaci po výbuchu jaderné zbraně nebo po havárii jaderného zařízení či jiného silného zdroje záření, tak i proti radioaktivnímu zamoření ze spadu, kde je nositelem radioaktivní prach z různého materiálu, který postupně vypadává z radioaktivního mraku. V budově je člověk vystaven třem až čtyřem různým mechanismům ozáření.

1. přímé – proniká z úrovně terénu okny do budovy,
2. rozptýlené ve vzduchu – proniká ze vzduchu okny do budovy,
3. rozptýlené a zeslabené stěnami, střešní a stropní konstrukcí,
4. záření pohlcené zeminou

Proti vnějšímu ozáření je proto vhodný prostor ve středním traktu (vnitřní část budovy) co nejvíce zapuštěný v okolním terénu. Nejlépe vyhovují prostory v objektech se silnými obvodovými stěnami a co nejmenší plochou okenních a jiných otvorů.

Rozhodujícím ochranným faktorem proti vnějšímu ozáření ukryvaných osob je plošná hmotnost zdiva obvodového pláště a dalších zdí, přiček a stropů oddělujících ochranný prostor od vnějšího prostoru. Jde především o celkovou plošnou hmotnost zdiva, která je nad úrovní okolního terénu a udává se v tunách na metr čtvereční ($t \cdot m^{-2}$). Jedná se o

součet plošných hmotností obvodového pláště úkrytového prostoru a obvodových zděných nebo betonovaných konstrukcí objektů (zdí, stropů i s případným násypem). Čím je součet plošných hmotností větší, tím obsahuje více polovrstev stínění nebezpečného záření. Každá polovrstva snižuje intenzitu vnějšího záření na polovinu původní hodnoty. Proto je výhodné umístění ochranného prostoru typu I co nejvíce pod úroveň okolního terénu a uprostřed dispozice stavby. Zapuštěná část objektu je dostatečně stíněna okolní zeminou nebo násypem.

Nezapuštěné obvodové zdi ochranného prostoru umístěného v suterénu musí mít minimální tloušťku zděné konstrukce cihelné 45 cm, kamenné 35 cm nebo betonové 30 cm (panelové domy výjimečně 15 cm). Vstup do ochranného prostoru je vždy výhodnější z budovy, než přímo z vnějšího prostoru. Při výběru ochranného prostoru typu I je rovněž velmi důležité mít na zřeteli i budoucí nutné úpravy tohoto prostoru.

1.2.3.2 Typ prostoru II

- umístění ochranného prostoru – suterénní nebo sklepní prostory budov,
- použití ochranného prostoru – pro ochranu obyvatelstva před účinky průmyslových nebezpečných látek lehčích než vzduch (amoniak, oxid uhelnatý, zemní plyn, acetylén, kyanovodík, a další).

Tento typ prostoru je podobný prostoru typu I, tím že se rovněž jedná o suterénní nebo sklepní prostor. Liší se tím, že není vůbec důležitá plošná hmotnost obvodového pláště prostoru a objektu, ale pouze jeho dostatečná plynotěsnost. Celkovou plynotěsnost objektu lze ještě zvýšit dodatečnými plynotěsnými úpravami otvorů a zdí. Stejně jako u typu I zde platí zásada, že čím je méně otvorů, tím bude méně práce s jejich utěšňováním při dalších úpravách.

1.2.3.3 Typ prostoru III

- umístění ochranného prostoru – vyšší patra budov,
- použití ochranného prostoru – je vhodný proti účinkům úniku průmyslových škodlivin těžších než vzduch a k ochraně před otravnými látkami a bakteriologickými prostředky.

Průmyslové škodliviny těžší než vzduch představují většinu běžně skladovaných a v průmyslové výrobě používaných nebezpečných látek (chlór, propan-butan, sirouhlík, formaldehyd, fosgen, chlorovodík, oxid siřičitý, sirovodík, a další). Pro případ nenadálého útoku teroristů na chemické provozy je možné tento prostor okamžitě využít pro ochranu obyvatel i bez dodatečných úprav alespoň na určitou dobu, než poklesne koncentrace nebezpečné látky na přípustnou mez nebo než bude organizována evakuace zasaženého území. Zejména v době míru, když nehrozí další následné nebezpečí z účinku tlakové vlny po výbuchu, je prostor ve vyšších patrech dostatečně bezpečný proti všem průmyslovým škodlivinám těžším než vzduch. Větší hustotu než vzduch a tedy i těžší jsou všechny otravné látky a bakteriologické prostředky. Logicky lze předpokládat, že nepřítel či teroristé nepoužijí současně otravné látky nebo bakteriologické prostředky a zbraně vytvářející tlakovou vlnu (konvenční nebo jaderné zbraně), neboť by tím oslabili účinek prvně jmenovaných prostředků. Z výše jmenovaných důvodů je tento typ vhodný k ochraně před otravnými a bakteriologickými látkami. Další výhodou je, pokud se prostor nachází na odvrácené straně budovy od předpokládaného místa výronu průmyslové škodliviny a s ohledem na převládající směr větru v tomto místě. Pro výběr tohoto prostoru jsou výhodnější nadzemní podlaží budovy. Předpokladem pro použití tohoto typu prostoru je výšková budova s větším počtem nadzemních pater a s možností následného utěsnění oken.

1.2.3.4 Typ prostoru IV

- umístění ochranného prostoru – střední trakt vyšších pater výškových budov
- použití ochranného prostoru – k ochraně obyvatel proti účinkům radioaktivního spadu ve vzdálenějších místech od předpokládaného epicentra výbuchu jaderných zbraní nebo místa havárie jaderného zařízení.

Nevhodné jsou prostory v 1. a 2. NP a také dvě nejvýše položená NP (pod střechou budovy). To znamená, že prostory od 3.NP směrem nahoru kromě dvou posledních NP lze výjimečně využít pro úkrytí, pokud není dostatek krytových míst v prostorech I. typu. Stejně jako u ostatních typů jsou vhodnější typy uprostřed jednotlivých podlaží (ve středních traktech). Výhodnější jsou vždy prostory se

silnějšími obvodovými zdmi a silnější konstrukcí obvodového pláště budovy. Opět musíme brát v potaz možnosti utěsnění oken a dveří. Pro utěsnění těchto otvorů je nejlepší použít mokrý hadr do míst, kde by mohla nebezpečná látka proniknout do ochranného prostoru. U panelových domů se výjimečně připouští i minimální tloušťka obvodového zdiva 15 cm. V tomto případě se však výrazně zkracuje doba pobytu ukryvaných osob vzhledem k jejich možnému ozáření.

1.2.3.5 Evidence a dokumentace improvizovaného úkrytu

Jako základní dokument improvizovaného úkrytu je veden základní list. Evidenci improvizovaných úkrytů vedou obecní úřady, na jejichž území jsou úkryty dislokovány. Evidenční čísla improvizovaným úkrytům přidělují obecní úřady po zpracování základních listů improvizovaných úkrytů vlastníkem budovy, v níž má být úkryt budován. Po zbudování úkrytů obecní úřady předají seznamy improvizovaných úkrytů se základními listy hasičským záchranným sborům kraje k provádění likvidačních prací. Zpracovává se pro prostory, které budou sloužit po zbudování za krizových situací jako improvizovaný úkryt. Obsahuje evidenční údaje o zpracovateli, místu improvizovaného úkrytu, kapacitě, evidenčním čísle úkrytu, dále prostorové údaje s údaji o vybavení úkrytu, údaje o typu, zphotovení a ochranných vlastnostech úkrytu, jednoduché schéma, orientační plán, postup prací pro zbudování a zphotovení úkrytu, vybavení úkrytu materiálem a doplňující údaje. Zpracovává se ve dvou vyhotoveních (jeden výtisk je určen majiteli úkrytu, druhý pro obecní úřad). Tiskopis základního listu a návod k vyplnění je uveden v příloze č. 3

1.2.3.6 Navržená území a prostory pro budování improvizovaných úkrytů

Navržená území pro budování improvizovaných úkrytů se nacházejí především v zónách havarijního plánování v okolí jaderných zařízení a to v okolí jaderných elektráren Dukovany a Temelín. Pro budování improvizovaných úkrytů typu I a II jsou vhodné vyřazené stálé úkryty z evidence hasičských záchranných sborů.

1.2.3.7 Návrh pro využití nezpohotoveného stálého úkrytu jako improvizovaného

úkrytu

Nezpohotovený stálý úkryt se dá využít jako improvizovaný úkryt typu I a II, při vzniku mimořádné události nebo při krizových stavech, nejsou-li dostupné síly a prostředky pro jeho zpohotovení. Místo a čas vzniku mimořádné události většinou nemůžeme určit. Proto není možné počítat v těchto případech se zpohotovením úkrytů (větší časová náročnost). V případech, kdy dojde k mimořádné události a rozhodneme-li se použít nezpohotovený stálý úkryt jako improvizovaný úkryt, je nutné opatřit veškeré vstupní dveře a poklopy těsníci prvky a provést celkové utěsnění úkrytu. Filtroventilační zařízení stálého úkrytu v takovémto případě pracuje jako v režimu izolace. Tento režim je ovšem omezen dobou pobytu, která je dána množstvím vzduchu a počtem osob v úkrytu. Při režimu izolace nepracuje filtroventilační zařízení stálého úkrytu a nedochází tak k výměně vzduchu. Délka provozního režimu izolace se stanoví ze vztahu: (rov. č.1)

$$t = \frac{C_{CO_2} \cdot V}{100 \cdot m_{CO_2} \cdot n} \quad \text{rov. č.1}$$

kde t je délka provozního režimu v hodinách,

V objem čistých prostor stálého úkrytu v m^3 ,

n počet ukryvaných osob,

m_{CO_2} množství oxidu uhličitého (CO_2) v m^3 vydýchaného jednou osobou za hodinu (pro pasivně ukryvané osoby $m_{CO_2}=0,02m^3h^{-1}$, pro pracovníky chráněného pracoviště a speciálních úkrytů $m_{CO_2}=0,025m^3h^{-1}$),

C_{CO_2} dovolené zvýšení obsahu CO_2 v ovzduší (je stanoveno na nejvyšší hodnotu CO_2 pro pasivně ukryvané osoby 2% a pracovníky chráněného pracoviště a speciálních úkrytů 1%).

Takovéto řešení ukrytí je podle mého názoru vhodné pouze u všech stálých úkrytů kromě ochranných systémů, protože je zde předpoklad pro dobrou a rychlou přípravu improvizovaného úkrytu. Sám osobně si nedokáži představit ukrytí osob v některém z ochranných systémů v Praze, které nebudou zpohotoveny. Jde především o složitost celého systému a jeho provedení.

Jako izolační materiál je nejvhodnější použít těsnění plynotěsných a tlakově plynotěsných dveří. Je však možné, že toto těsnění nebude v danou dobu v úkrytu, nebo bude nepoužitelné. V takových případech je vhodné řídit se pokyny pro budování improvizovaných úkrytů a použít pro zlepšení izolačních vlastností textilie namočené ve vodě. (12,16,14)

1.2.4 Obsah a forma dokumentace k ukrytí

Základním organizačním opatřením je zpracování plánu ukrytí, který se zpracovává pro stupeň objekt (Objektem se rozumí souhrn osazenstva, budov, zařízení a dalších částí, které vykonávají činnost v ohraničené nebo jiné ploše. Objekt v tomto smyslu může mít jakoukoliv velikost, tvar a určení. V objektu, kde je umístěno více právnických nebo podnikajících fyzických osob se na zpracování plánu ukrytí podílejí jejich zástupci.) a obec (obec, město, územní celek). Ministerstva, ústřední a územní orgány státní správy zpracovávají plány ukrytí pro své zaměstnance v rozsahu plánu ukrytí pro stupeň objekt. Obce zpracovávají a upřesňují souhrnné plány ukrytí jednou ročně a současně poskytují záchranným hasičským sborům kraje údaje o souhrnném přehledu ukrytí v obci. Počty stálých úkrytů a jejich kapacity se uvádějí podle evidence vedené hasičskými záchrannými sbory kraje (Seznam stálých úkrytů na území kraje vedených hasičským záchranným sborem a obecními úřady viz. tabulky kapitole 4. výsledcích práce. V přehledech o ukrytí se uvádějí počty improvizovaných úkrytů (evidenci improvizovaných úkrytů vedou pouze obecní úřady) pouze těch úkrytů, které jsou vedeny v evidenci obecních úřadů s rozšířenou působností (to jsou ty, pro které jsou zpracovány základní listy improvizovaného úkrytu opatřené evidenčním číslem).

Seznam stálých úkrytů - Zpracovává se ve dvou výtiscích a to pro potřebu vlastníka a pro potřebu obce. Obec pak zpracovává seznam, který zahrnuje všechny stálé úkryty dislokované na území obce.

Seznam improvizovaných úkrytů - Zpracovává se ve dvou výtiscích a to pro potřebu vlastníka úkrytu a pro potřebu obce. Obec pak zpracovává seznam, který zahrnuje všechny improvizované úkryty, které mají být zbudovány na území obce.

Přehled o ukrytí zpracovává objekt nebo škola ve dvou vyhotoveních. Jedno vyhotovení slouží pro potřeby zpracovatele, druhé pro potřeby obecního úřadu ke zpracování souhrnného přehledu o ukrytí.

Souhrnný přehled o ukrytí zpracovává obec pro vlastní potřebu a pro potřebu obce s rozšířenou působností. Obec s rozšířenou působností pak přehledy jednotlivých obcí sumarizuje a souhrnné údaje poskytuje hasičskému sboru kraje. Tyto údaje jsou vedeny v plánu ukrytí, havarijního plánu kraje.

Grafický plán ukrytí - Zpracovává objekt nebo škola. Grafický plán obsahuje údaj o počtu ukryvaných osob, přehled o ukrytí, potřebu pracovníků pro zphotovení úkrytů, grafické řešení ukrytí s legendou významu použitých zkratk a značek, údaje o zpracovateli o odsouhlasení a schválení grafického plánu.

Souhrnný grafický plán ukrytí - Zpracovává obec k zabezpečení ukrytí na území obce. Obsahuje údaje o počtu ukryvaných osob, souhrnný přehled o ukrytí, grafické řešení ukrytí s legendou významu použitých zkratk a značek, údaje o zpracovateli a o kontrole. (12,16,14)

1.2.4.1 Doložka CO

Doložka má být chápána jako zmapování daného území pro potřeby ochrany obyvatelstva. Podklady pro zpracování doložky mohou poskytnout orgány, zajišťující přípravu na mimořádné události, na provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva, a to:

Hasičské záchranné sbory krajů a jejich územní odbory a obecní úřady.

Nejdůležitějším zdrojem informací pro zpracovatele doložek bude "Havarijní plán kraje". Tento plán je závazným dokumentem pro všechny obce, správní úřady, právnické a fyzické osoby, nacházející se na území kraje.

Požadavky civilní ochrany k regulačnímu plánu jsou vymezeny ustanovením § 21 Vyhlášky MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva (dále jen vyhláška). Dotčený orgán státní správy uplatňuje své stanovisko (§126 stavebního zákona) k zpracování doložky k návrhu zadání regulačního plánu.

Doložka se člení na:

- Textovou část
- Grafickou část

Textová část doložky :

Stanoví požadavky na využití pozemků pro:

- Opatření vztahující se k umístění stálých a improvizovaných úkrytů. Ubytování evakuovaného obyvatelstva. Skladování materiálu civilní ochrany. Zdravotnické zabezpečení obyvatelstva.
- Ochranu před vlivy nebezpečných látek skladovaných na území. Umístění nově navrhovaných objektů zvláštního významu. Nouzové zásobování obyvatelstva vodou.
- Záchranné, likvidační a obnovovací práce pro odstranění nebo snížení škodlivých účinků kontaminací, vniklých při mimořádné události. Zřízení humanitární základny. Požární nádrže a místa odběru vody k hašení požárů.

1.2.4.2 Grafická část doložky

Obsahuje podle potřeby znázornění pozemků a objektů, obsažených v textové části.

Doložka civilní ochrany představuje významnou samostatnou část regulačního plánu obce, přispívající k ochraně jejího obyvatelstva. Obsah doložky civilní ochrany je stanoven vyhláškou a musí být dodržen. Věcná náplň obsahu doložky civilní ochrany však nebude u obcí stejná, ale bude závislá na základní charakteristice území dané obce, která musí být zpracovateli doložky známá ještě před jejím zpracováním. Pokud budou obecní úřady jako orgány státní správy na úseku ochrany obyvatelstva využívat doložku civilní ochrany při plnění úkolů ochrany obyvatelstva a návazně orgány obce v rozhodovacím procesu k řešení mimořádných událostí, stanou se doložky civilní ochrany významným preventivním a informačním zdrojem k zabezpečení úkolů ochrany obyvatelstva.

1.3 Organizace a funkce obyvatelstva při ukrytí

1.3.1 Obsazování úkrytu

Obsazování úkrytů se děje při očekávaném nástupu do úkrytu – na pokyn oprávněné osoby (velitel zásahu, orgán krizového řízení),

Stálá služba - stálý údržbář (majitel), nebo osoba pověřená pravidelnou údržbou nebo kontrolou úkrytu

- otevře - všechny tlakově plynotěsné a plynotěsné dveře vstupů do úkrytu,
- rozsvítí - všechna světla v úkrytu,
- vyčká - u vstupu do úkrytu na velitele úkrytu a členy krytového družstva.

Činnost krytového družstva :

Doporučené složení krytového družstva (KD):

Velitel KD

Člen KD určený pro pořádkovou službu – 1 osoba

Člen KD hasič – 2 osoby

Člen KD zdravotník – 1 osoba

Člen KD obsluha filtroventilačního zařízení – 1 osoba

Velitel KD

Spolu se členy krytového družstva po příchodu do úkrytu provedou kontrolu jeho zpohotovení, přípravy na nástup osob, rozmístění osob v úkrytu. Uzavřou v budově, kde je úkryt uzávěry vody, plynu, kanalizace, ústředního nebo dálkového topení.

- organizuje - činnost členů družstva (řídí a koordinuje)
- vydává - potřebné instrukce
- dbá - na to, aby do úkrytu nebyly přineseny nedovolené věci (peřiny, kočárky, vozíky pro invalidy, objemné zavazadla, nebo hudební nástroje, svítidla s otevřeným ohněm, lehce zápalné a zapáchající látky, vařiče všeho druhu, potraviny podléhající zkáze, alkoholické nápoje, drogy, domácí zvířata, zbraně apod.) Tyto věci se ukládají na určeném místě.

- zaškrťává - příchod osob v seznamu ukrývaných (pokud k tomu neurčil jiného člena družstva),
- zapisuje - přicházející osoby ihned do seznamu ukrývaných (nebo dodatečně až po uzavření úkrytu),
- vysílá - pořádkovou službu s úkolem vyzvat opoždilé osoby k urychlenému nástupu do úkrytu
  - nařídí - uzavření úkrytu (nejprve tlakově plynotěsné dveře a potom všechny plynotěsné dveře), po jeho plném obsazení, byl-li vydán příkaz k uzavření úkrytu. (19,18,21)

Člen KD – určený pro pořádkovou službu

- vytýčí - přístupové cesty k úkrytu předepsanými tabulkami a označí úkryt,
- nastoupí - před vchodem do budovy,
- usměrňuje – vstup osob do úkrytu (v případě dvou vstupů je nutná regulace u obou vstupů – využitím členů KD),
- spolupracuje s pořádkovou službou Policie, která usměrňuje nástup osob do úkrytu z komunikací
- je k dispozici – při plnění dalších úkolů.

Člen KD – hasič (zdravotník)

- zdržuje se - u plynotěsných dveří (zevnitř úkrytu)
- usměrňuje - vstup přicházejících osob do úseku pro ukrývané (rodiny společně), nejdříve obsazuje nejvzdálenější místa, nemocné osoby a matky s dětmi umísťuje ve vykázaných prostorech, v případě návalu většího počtu lidí nejdříve vpouští osoby s dětmi, nemocné a invalidní osoby s doprovodem, ostatní dospělé osoby v tomto pořadí,
- zůstává - po dobu 5-10 minut od uzavření úkrytu v protiplynové předsíni,
- vpouští - na rozkaz velitele úkrytu do úkrytu další osoby (vykonávající pořádkovou službu, která plní pozorovací a průzkumné úkoly, jiné osoby plnící úkoly CO), spojky (vlastní nebo jiných orgánů CO).

Člen KD – obsluha filtroventilačního zařízení

- připravuje - filtroventilační zařízení (FVZ) k ochrannému provozu.

1.3.2 Po obsazení úkrytu

1.3.2.1 Velitel KD

- překontroluje - obsazení úkrytu (počty osob, namátkově vybavení pro nouzové přežití),
- vyhotoví - seznam přítomných v úkrytu ve dvou výtiscích,
- ponechá si – jeden z výtisků seznamu ukryvaných osob pro svoji potřebu,
- vloží – vyhotovený seznam ukryvaných osob mezi poklopy nouzového výlezu,
- zjistí – u veřejného úkrytu telefonicky nebo prostřednictvím spojky stav obsazení sousedních (nejbližších) úkrytů,
- vyvěsí – podle okolností na vstupní dveře tabulku (úkryt uzavřen, nejbližší úkryt.....),
- ohlásí – příslušnému nadřízenému orgánu (starosta obce) počet osob v úkrytu (popřípadě i u sousedních úkrytů, pokud nemají vlastní spojení),
- určí – místo a dobu pro provedení porady se členy krytového družstva,
- vydá – členům krytového družstva úkoly pro zabezpečení směny pro obsluhu FVZ a služby u vchodu do úkrytu.

1.3.2.2 Členové krytového družstva

- překontrolují – správné uzavření dveří, poklopů nouzových výlezu, všech šoupat a ventilů, zalití záchodových uzávěrů,
- zopakují – ukryvaným úkrytový řád,
- soustředí se – na velitelem určeném místě k poradě.

Další činnost KD:

- zajištění – provozu FVZ, péče o nemocné, pomoci raněným a jinak postiženým osobám uvnitř úkrytu,
- obsluha – ostatního zařízení v úkrytu,

- sledování – zpráv o situaci,
- udržování – spojení s nadřízeným orgánem CO a se sousedními úkryty,
- organizování – činnosti a odpočinku ukryvaných, odchodu ukryvaných z úkrytu v případech, kdy další pobyt ukryvaných by ohrozil jejich životy (porušení ochranných schopností úkrytu, nebezpečí zaplavení úkrytu, nebezpečí proniknutí nebezpečných látek, apod.) a provádění vyprošťovacích prací zevnitř úkrytu v případě zavalení vchodů a nouzových výlezů,
- doplňování – zásob pitné vody a potravin,
- zabezpečení – dezaktivace, odmoření, dezinfekci vchodů a přístupových cest k úkrytu v případě jejich zamoření radioaktivními, chemickými, biologickými a bakteriologickými látkami,
- provedení – hasebních prací v případě vzniku požáru uvnitř úkrytu,
- kontrola – teploty a vlhkosti vzduchu v úkrytu, funkce kanalizačního a vodovodního systému a rozvodu elektrické energie, dodržování úkrytového řádu, plynotěsnosti úkrytu.

Na uvedených činnostech se budou podílet i schopné osoby z řad ukryvaných, a to v takovém počtu, aby byla zabezpečena možnost pravidelného střídání po celou dobu pobytu v úkrytu. (19,18,21)

1.3.3 Funkční povinnosti KD při pobytu ukryvaných osob v úkrytu

Činnost KD v ochranném provozu úkrytu se musí co nejlépe organizovat a mít svůj vnitřní řád. Členové krytového družstva mají vymezenou odpovědnost, stanovenou funkčními povinnostmi (každý příslušník krytového družstva musí znát své funkční povinnosti a ve své činnosti se jimi řídí). Povinnosti a úkoly se konkretizují pro každé krytové družstvo, a to s ohledem na vnitřní vybavení a zařízení úkrytu, jeho druh, kapacitu apod.

Velitel KD

- udržuje – trvalé spojení s nadřízeným orgánem a se sousedními úkryty,
- organizuje – spojení spojkou se sousedními úkryty pokud je přerušeno telefonické spojení a dovoluje-li to situace vně úkrytu,
- sleduje – zprávy o situaci,
- stanovuje – s přihlédnutím k situaci uvnitř úkrytu provoz FVZ (režim filtroventilace, částečná filtroventilace, režim izolace, režim regenerace),
- řídí – činnost KD a ukryvaných osob při obsluze zařízení a dodržování úkrytového řádu, střídání ukryvaných osob při pracovních úkonech a odpočinku,
- povoluje – vstup do úkrytu a odchod z úkrytu po jeho uzavření,
- určuje – službu u vchodu do úkrytu, u zásob pitné vody, u WC, u umýváren, u telefonu, v úsecích pro ukryvané,
- koordinuje – činnost krytového družstva a ukryvaných osob.

Při vzdušném napadení:

- organizuje – průzkum vzniklé situace v okolí úkrytu, došlo-li k přerušení spojení, dezaktivací a odmořovací práce (došlo-li k zamoření vchodů do úkrytu radioaktivními látkami, otravnými, biologickými nebo bakteriologickými látkami) a řídí vyprošťovací práce zevnitř úkrytu, zahájení a udržování provozu vysílače radiomajáku,
- nařizuje – použití prostředků individuální ochrany (PIO) v případě nebezpečí průniku radioaktivních, otravných, biologických a bakteriologických látek při nedostatečné plynotěsnosti úkrytu nebo vyčerpání sorpční kapacity chemických filtrů,
- zabezpečuje – bezpečný odchod ukryvaných osob z úkrytu. *Obsluha filtroventilace*
- zabezpečuje – podle pokynů velitele KD stanovený provoz filtroventilačního zařízení a kontroluje nezávadnost přiváděného vzduchu. **(19,18,21)**

1.3.4 Při vstupu osob do úkrytu ze zamořeného prostoru

Jedno z cest průniku nebezpečných látek do úkrytu je zanesení těchto látek na oděvu, popřípadě na zavazadlech osob vcházejících do úkrytu. Protože není možné vyloučit nutnost vstoupit do úkrytu ze zamořeného prostoru, je třeba dodržovat stanovené zásady. Při procházení osob předstíhmi smějí být otevřeny pouze jediné dveře. Za vcházející (vycházející) osobou se musí vždy dveře zavřít, dříve než se otevřou dveře následující. Nejvhodnější je vcházet po skupinách dvou až tří osob současně a zároveň je nutno zvýšit výkon filtroventilačního zařízení. Při vstupu z prostor zamořeného bakteriologickými (biologickými) prostředky je nutno se navíc řídit zvláštními opatřeními stanovenými zdravotnickou službou. Každý ukryvaný je povinen mít připravené PIO tak, aby je mohl v případě nutnosti okamžitě použít v případě poškození úkrytu působením prostředků hromadného ničení.

Při vstupu osob z prostoru zamořeného radioaktivními, otravnými popřípadě biologickými a bakteriologickými látkami je nutno:

- sejmout a odložit – svrchní oděv a PIO kromě ochranné masky (přezůvky, rukavice, ochranný oděv, apod.) v chodbě před vstupem do úkrytu nebo jiném určeném prostoru,
- provést – v první předstíhni částečnou speciální očištění oděvu, obuvi a hygienickou očištění bez odložení ochranné masky,
- procházet – jednotlivými předstíhmi s ochrannou maskou v ochranné poloze (vyčkat při procházení v jednotlivých předstíhách 5 minut, při jedné předstíhni 10 minut). **(19,18,21,6,5)**

Krytové družstvo

- kontroluje – v případě zamoření okolí úkrytu, nezávadnost dodávaného vzduchu (po 10 až 20 minutách).

1.3.5 Při opuštění úkrytu

Důvody a příčiny pro opuštění úkrytu:

- odvolání poplachu,
- příkaz orgánu krizového řízení (popřípadě velitele zásahu) k evakuaci ukryvaných osob (z prostorů dlouhodobého zamoření),
- ve stavu nouze – hrozí-li ukryvaným nebezpečí v důsledku situace uvnitř úkrytu (došlo-li po vzdušném napadení k narušení ochranných vlastností úkrytu, nebezpečném narušení konstrukce, hrozí-li otrava oxidem uhelnatým, při požáru v úkrytu, popřípadě při zatopení úkrytu),
- při větším požáru v okolí úkrytu – nelze-li zabránit pronikání oxidu uhelnatého do úkrytu (provozem FVZ – izolace na dobu potřebnou k uhašení požáru).

Organizovaný odchod ukryvaných z úkrytu může probíhat za různé situace vně úkrytu:

- nedošlo-li - došlo-li k napadení (především leteckému),
- nebude-li – bude-li okolí úkrytu zamořeno,
- bude-li – nebude-li veliteli úkrytu situace vně úkrytu známá (ve stavu nouze).

Za těchto okolností a s ohledem na konkrétní situaci bude velitel rozhodovat o způsobu opuštění úkrytu, zejména o tom, zda ukryvaní budou odcházet z úkrytu v PIO. Není-li okolí úkrytu zamořeno, odchází ukryvaní do předem stanovených prostor (domů, atd.).

Velitel KD

Organizuje opouštění krytu po vyhodnocení situace v okolí úkrytu.

- vydává pokyn – k opuštění úkrytu pouze dostane-li k tomu příkaz od orgánů krizového řízení, a je-li mu známá situace v okolí úkrytu, jen v případě stavu nouze, bez příkazu orgánů krizového řízení a znalosti situace vně úkrytu,
- vydává rozkaz – krytovému družstvu k provedení dezaktivace, odmoření vchodů a přístupových cest k úkrytu až k vyznačeným průchodům v případě jejich zamoření,

- organizuje – průzkum okolí v případě, že není známá situace v okolí úkrytu a nedostal po skončení chemického nebo radiačního poplachu příkaz k opuštění úkrytu,
- organizuje - vyprošťovací práce zevnitř úkrytu v případě zavalení vchodů a nouzových výlezů, uvede do chodu vysílač radiomaják a zabezpečí jeho trvalý chod,
- seznámí – ukryvané se situací,
- poučí – ukryvané o chování při průchodu zamořeným prostorem.

Krytové družstvo

Obsluha FVZ zastaví FVZ zařízení.

- otevrou – dva členové KD na pokyn velitele plynotěsné i tlakové dveře úkrytu,
- provedou – na příkaz velitele dezaktivaci, odmoření vchodů a přístupových cest k úkrytu až k vyznačeným průchodům v případě jejich zamoření,
- usměrňují – odchod ukryvaných ve stanoveném pořadí do určených prostorů, nebo do míst speciální očisty (byla-li provedena dezaktivace přístupových cest),
- pomáhají – osobám s malými dětmi, invalidním a nemocným lidem,
- dohlízejí – na to, aby v úsecích pro ukryvané nezůstaly zapomenuty věci ukryvaných osob, a na to aby se z úkrytu neodnášely předměty patřící k jeho inventáři,
- zkontroluje – po odchodu ukryvaných stav úkrytu s přihlédnutím k situaci a okolnostem, ke kterým došlo v době ochranného provozu,
- zjišťují – neporušenost jednotlivých stavebních prvků a konstrukce úkrytu, funkci FVZ, plynotěsnost úkrytu, stav uzavření dveří a těsnění u prostupů vstupních částí úkrytu, prostupy u všech plynotěsných zdí a jiné prostupy (pro kabelová, vodovodní, elektrické vedení apod.),

- zjišťují stav FVZ – protitlakové uzávěry, filtry, měřiče přetlaku a jiné důležité prvky (zejména při napadení úkrytu), je-li to třeba vymění prachové filtry.

Došlo-li k napadení úkrytu jadernými zbraněmi a otravnými látkami, může se dát souhlas k dalšímu používání úkrytu až na základě výsledků kontroly vnitřního prostoru a jeho zařízení. Nebo došlo-li k napadení úkrytu bakteriologickými (biologickými) prostředky, provede kontrolu zdravotnická služba, která vydá souhlas k jeho dalšímu využívání. Cílem této kontroly je zabezpečení připravenosti úkrytu k opětovnému ochrannému použití. **(19,18,21,6,5)**

2.Cíl práce a hypotéza

Cílem mé práce je vyhodnotit stav prostředků ukrytí obyvatelstva na úrovni obce s rozšířenou působností. Stavem prostředků ukrytí se rozumí plány ukrytí, evidence, proveditelnost, účelnost a aktuálnost plánů. Účelem je ukázat jak a do jaké míry se počítá s ukrytím v jednotlivých obcích s rozšířenou působností. Po analýze stavu ukrytí budou ve výsledcích popsány jednotlivé nedostatky a současná úroveň zpracování plánů u obcí s rozšířenou působností.

Má hypotéza zněla: Použité prostředky pro obranné plánování a plány ukrytí u obce jsou pro ochranu obyvatelstva ve správním obvodu obce s rozšířenou působností dostačující.

3. Metodika

Metodika zpracování mé práce spočívala ve studiu odborné literatury dané problematiky a sběru dat po jednotlivých obcích s rozšířenou působností. Zde byly analyzovány prostředky pro ukrytí u ORP. Těmito prostředky se rozumí vlastní plán ukrytí obce, evidence úkrytů stálých i improvizovaných, grafická podoba plánu a textová část. Mezi ostatní prostředky patří speciální opatření pro jednotlivou obec. Jako hodnotící kritéria pro soubor obcí byla vybrána tyto :

- Aktuálnost plánu ukrytí – stáří zpracování plánu
- Vlastnictví plánu ukrytí u ORP
- Celkový stav plánu ukrytí
- Způsob zpracování plánu ukrytí
- Použitelnost plánu ukrytí
- Obsah plánu ukrytí
- Celkové zpracování všech prostředků k ukrytí

Dále byla hodnocena hlavní priorita ORP v oblasti ochrany obyvatelstva. Zde je posouzeno co je v dané obci hlavním záměrem a zájmem jak zabezpečit tuto ochranu efektivně a s maximálním účelem. Rovněž je posouzen dlouhodobý záměr ORP v této problematice.

4. Výsledky

ORP Písek

Stav plánu ukrytí

Rada města Písku, jako jeden z orgánů obce dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, uložila dne 13. 5. 2004 oddělení krizového řízení odboru kancelář úřadu Městského úřadu Písek provést aktualizaci plánu ukrytí obyvatel města Písku s ukončením prací ke 30. 6. 2005. I přes veškeré připomínky, že je tento dokument v mírové době prakticky nepoužitelný a že k jeho aktualizaci bude značný rozsah prací, rada města na svém usnesení trvala. Oddělení krizového řízení zpracovalo harmonogram prací na požadovanou dobu, nechalo jej schválit radě města. Na zvládnutí tohoto úkolu město uzavřelo dohodu o pracovní činnosti na 6 měsíců, 4 hodiny denně s odborníkem ve stavebnictví a administrativní pracovníci. Město Písek má zastoupení 20 % z celkového počtu základních škol v kraji, mezi ostatními ORP. Je nutno podotknout, že ve městě Písku je téměř 1300 protiradiačních úkrytů budovaných svépomocí a několik stálých tlakově odolných úkrytů. Pro aktualizaci Plánu ukrytí byly vykonány tyto práce:

- provedení formálních úprav v základních listech protiradiačních úkrytů budovaných svépomocí – přejmenování ulic, úprava plánek apod;
- u všech budov s místy předpokládaného budování protiradiačních úkrytů budovaných svépomocí (dále jen PRÚ-BS) bylo prověřeno vlastnictví podle listu vlastnictví a toto v základních listech opraveno;
- prověření všech stavebních povolení na stavebním úřadu Městského úřadu Písek od roku zhotovení plánů (1.1.1992), vyčlenění těch, které se týkaly budov s předpokládaným umístěním PRÚ-BS (u těchto bylo ověřeno, zda se nejednalo o stavební zásahy mající vliv na kapacitu a ochranné vlastnosti úkrytů a do jejich dokumentace byly přidány nové plánky) ;
- prověření vydaných demoličních výměřů a vyřazení úkrytů (zbouraných budov) z evidence a nalezení nových krytových kapacit pro osoby, které se v budoucnu budou ukrývat ;

- vyhodnocení potřeb ukrytí u nově vybudovaných obytných souborů. U těchto staveb byly zjišťovány možnosti vybudování PRÚ-BS se zaměřením na jejich kapacitu ukrývaných osob, výpočet koeficientu zeslabení apod. Následně byly vyhotoveny základní listy PRÚ-BS ;
- v registru obyvatel byla prověřena jména všech osob uvedených v plánech ukrytí, zemřelé a odstěhované osoby byly vyřazeny, narození a přistěhovalí byli zahrnuti do Plánu ukrytí obyvatel a následně byly veškeré změny zaneseny do základních listů PRÚ-BS;
- prověření existence právnických a podnikajících fyzických osob (vznik, zánik, přejmenování apod.), změny od roku 1991 a jejich možnosti ukrytí ve vlastních budovách. U těch, které tuto možnost neměly bylo ukrytí zajištěno z krytového fondu města Písku;
- upřesnění seznamu dodavatelů materiálu pro zphotovení úkrytů, množství a sortiment materiálu, který skladují a kontakty na ně;
- aktualizována dokumentace stálých tlakově odolných úkrytů;
- upřesnění jmen velitelů úkrytů;
- zpracování souhrnného přehledu ukrytí. (Ing. Aleš Kudlák)

Elektronická podoba Plánu ukrytí

K rychlejší orientaci v tomto rozsáhlém dokumentu se v Písku rozhodli Plán ukrytí převést do elektronické podoby. Oddělení krizového řízení ve spolupráci s oddělením informatiky odboru vnitřních věcí Městského úřadu Písek vyvinul a zpracoval počítačový program v prostředí Microsoft Access. V programu má každý úkryt svůj základní list na kterém jsou uvedeny všechny potřebné údaje jako jsou:

- adresa úkrytu;
- majitel nemovitosti;
- velikost úkrytu;
- kapacita úkrytu;
- jméno velitele úkrytu;

- seznam ukrývaných;
- plánky (půdorysy sklepení či suterénů s plánovanými úpravami);
- materiální vybavení apod.

Tento elektronický dokument je propojen s registrem obyvatel města Písku, registrem katastru nemovitostí. Je vytvořena i databáze suterénních a sklepních prostorů a fotografií (obrázky čelních pohledů jednotlivých nemovitostí).

Následně bude software propojen s grafickým informačním systémem (dále jen „GIS“) města Písku. Na jednotlivých vrstvách budou vybarveny jednotlivé stavební parcely s požadovaným úkrytem (hnědá- PRŮ-BS s filtroventilačním zařízením pro žactvo, červená- PRŮ-BS bez filtroventilačního zařízení pro obyvatelstvo, modrá - bez filtroventilačního zařízení pro zaměstnance právnických či podnikajících fyzických osob apod.) a po kliknutí na požadované políčko se otevře okno s potřebnými informacemi o úkrytu. Aktualizace se provádí kliknutím na danou ikonu. Program přistupuje k datům na server města Písku a po provedení aktualizace se odpojí. Při výpadku elektrické energie nebude program, který je nainstalován na speciálním počítači, na něm závislý. Program může samostatně pracovat i po přemístění krizového štábu města Písku do záložního prostoru.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

V Písku rovněž přemýšleli o dalším využití tohoto programu a nakonec řešení našli.

1. Jde vlastně o dokonalý Plán evakuace obyvatel města Písku. Díky tomuto plánu je totiž jedinečný přehled o aktuálním stavu obyvatel v jednotlivých nemovitostech .
2. Stane se součástí Povodňového plánu města Písku. Při zatopení jednotlivých úseků se budou generovat ohrožené nemovitosti a bude jasné, kteří obyvatelé do kterých míst budou evakuováni.
3. program bude moci, a to nejen při živelních pohromách, provést vyhodnocení předběžných škod na majetku města Písku.

Seznam všech krytů Obce Písek je uveden v tabulce č. 1
Seznam stálých krytů je uveden v tabulce č. 2

Tabulka č. 1 – přehled ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -										
Písek										

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Albrechtice n./Vlt.	807						41	2 313	41	2 313
Boudy	180						17	467	17	467
Cerhonice	127						9	400	9	400
Čimelice	1 045						65	2 574	65	2 574
Čížová	820						41	1 762	41	1 762
Dobev	699						60	1 544	60	1 544
Dolní Novosedly	193						18	444	18	444
Drhovle	595						24	1 588	24	1 588
Heřmaň	216						17	976	17	976
Horosedly	112						8	230	8	230
Kestřany	641						32	1 519	32	1 519
Kluky	507						36	1 153	36	1 153
Kožlí	53						1	66	1	66
Králova Lhota	209						69	546	69	546
Křenovice	145						11	170	11	170
Lety	282						14	384	14	384
Mínice	37									
MIROTICE	1 104						81	3 862	81	3 862
MIROVICE	1 711						97	4 236	97	4 236
Mišovice	254						13	601	13	601
Myslín	90						7	222	7	222
Nerestce	92						7	230	7	230
Nevězice	149						6	195	6	195
Olešná	83						6	141	6	141
Orlík nad Vltavou	341						24	1 511	24	1 511
Oslov	288						39	830	39	830
Ostrovec	363						69	871	69	871
Paseky	139						10	395	10	395
PÍSEK	29 796		4	3 500			1 261	63 796	1 265	67 296
Podolí I	355						30	960	30	960

Probulov	57						24	201	24	201
PROTIVÍN	4 952						560	15 140	560	15 140
Předotice	426						29	987	29	987
Putím	441						27	640	27	640
Rakovice	209						15	390	15	390
Ražice	415						49	457	49	457
Skály	264						50	751	50	751
Slabčice	350						31	729	31	729
Smetanova Lhota	265						19	804	19	804
Tálín	154						10	331	10	331
Temešvár	87						3	85	3	85
Varvažov	176						19	1 166	19	1 166
Vlastec	180						16	389	16	389
Vojníkov	75						17	271	17	271
Vráž	301						15	622	15	622
Vrcovice	106						7	165	7	165
Záhoří	719						59	2 335	59	2 335
Zvíkovské Podhradí	187						15	823	15	823
Žďár	228						14	393	14	393
CELKEM	51 025		4	3 500			3 092	120 665	3 096	124 165

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

Předimenzováno : 51 025 obyvatel na 124 165 míst v úkrytech

Tabulka č. 2 – Přehle stálých úkrytů

Přehled stálých úkrytů na území Jihočeského kraje-ORP Písek

P.č.	ORP	Majitel a adresa úkrytu	Kapacita
1	PI	Město Písek, Kulturní klub města Písek, Čechova 406, Písek	900
2	PI	JITEX PÍSEK a.s., U Vodárny 1506, Písek	500
3	PI	Město Písek, Nádražní 2296, Písek	1200
4	PI	Město Písek, ZŠ J.K.Tyla, Tylova 2391, Písek	900

Celkem kapacita	3 500
------------------------	--------------

ORP České Budějovice

Demografické a geografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností České Budějovice leží uprostřed Jihočeského kraje. Jeho povrch tvoří převážně plochá rybníčná krajina Českobudějovické pánve. Osou území je řeka Vltava, do které se v Českých Budějovicích vlévá řeka Malše. Vodní dílo Římov na této řece se stalo zásobárnou pitné vody pro značnou část celého kraje. Rozlohou 924 km² je Českobudějovicko čtvrtým největším správním obvodem v kraji. Z celkové plochy obvodu představuje 54 % zemědělská a 29 % lesní půda. Podíl vodních ploch dosahuje třetí nejvyšší hodnoty v kraji. Počtem 148 tis. obyvatel je obvod nejlidnatějším v kraji, téměř dvě třetiny žijí ve městě České Budějovice. To se odráží v hustotě zalidnění, která je se 160 obyvateli na 1 km² nejvyšší v kraji. Odpovídá tomu i sídelní struktura, obvod zahrnuje 79 obcí, z toho 5 měst (České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Rudolfov, Zliv). Podíl obyvatel v produktivním věku (15 – 65 let) patří v kraji mezi nejvyšší, průměrný věk dosahuje 39,5 roku.

Stav plánu ukrytí

Městský úřad se řídí podle platných právních norem, předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se o zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

ORP České Budějovice mají plán aktualizovaný s úpravami. Vychází ze starého plánu z roku 89, kde je evidence stálých tlakově odolných úkrytů a evidence improvizovaných a vytipovaných úkrytů. Městský úřad provádí pravidelné kontroly stálých úkrytů a stará se o jejich funkčnost společně s Hasičským záchranným sborem České Budějovice. V případě vnějšího napadení státu by se přistoupilo k ukrytí podle dosavadního plánu a evidence. Koncem loňského roku se provedlo repasování stálých úkrytů. V tomto směru mají České Budějovice v perfektním stavu evidenci stálých úkrytů.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

Město ležící na soutoku dvou řek Malše a Vltavy je neustále ohrožováno rizikem velkých povodní a jiných přírodních pohrom. Proto se město připravuje v první řadě na tyto rizika a navrhuje k nim vhodná opatření v podobě varování, evakuace a ostatních prvků ochrany obyvatelstva.

V tabulkách č. 3 a č. 4 jsou uvedeny přehledy o ukrytí

Tabulka č. 3 – přehled ukrytí u ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - České Budějovice										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Adamov	515						15	505	15	505
Borek	1 133						0	0	0	0
Borovnice	92						6	107	6	107
Boršov nad Vltavou	918						47	1 617	47	1 617
Bošilec	192						14	211	14	211
Branišov	158						1	163	1	163
Břehov	108						3	146	3	146
Čakov	201						5	287	5	287
Čejkovice	286						20	313	20	313
ČESKÉ BUDĚJOVICE	97 339		11	3 720			544	234 662	555	238 382
Dasný	230						13	200	13	200
Dívčice	501						15	920	15	920
Dobrá Voda u Č.B.	2 373						0	0	0	0
Doubravice	187						6	217	6	217
Doudleby	354						40	429	40	429
Drahotěšice	208						12	460	12	460
Dříteň	1 294						91	3 093	91	3 093
Dubičné	264						8	243	8	243
Dubné	1 079						54	2 048	54	2 048
Dynín	344						28	759	28	759
Habří	84						2	232	2	232
Heřmaň	144						10	205	10	205

Hlavatce	137					5	165	5	165
Hlincová Hora	213					3	105	3	105
HLUBOKÁ nad Vltavou	4 538					177	6 994	177	6 994
Homole	827					23	1 040	23	1 040
Hosín	670					45	1 042	45	1 042
Hradce	40					3	26	3	26
Hrdějovice	1 478		1	50		35	1 514	36	1 564
Hůry	418					14	517	14	517
Hvozdec	60					1	90	1	90
Chotýčany	219					9	243	9	243
Jankov	369					20	407	20	407
Jívno	173					10	192	10	192
Kamenný Újezd	1 845					60	3 096	60	3 096
Komařice	243					12	439	12	439
Kvítkovice	82					2	110	2	110
Ledenice	2 146					83	2 986	83	2 986
Libín	307					9	435	9	435
Libníč	377					19	517	19	517
Lipí	537					16	783	16	783
LIŠOV	3 918					187	6 516	187	6 516
Litvínovice	1 107					25	1 126	25	1 126
Mazelov	211					4	459	4	459
Mokrý Lom	67					4	201	4	201
Mydlovary	272					15	861	17	1 141
Nákří	201					11	562	11	562
Nedabyle	235					6	316	6	316
Neplachov	365					23	380	23	380
Nová Ves	542					21	522	21	522
Olešník	707					42	1 761	42	1 761
Pištín	470					21	391	21	391
Planá	237					5	268	5	268
Plav	282					14	256	14	256
Radošovice	167					6	196	6	196
Roudné	554					18	847	18	847
RUDOLFOV	2 390					97	3 385	97	3 385
Římov	666					40	1 335	40	1 335
Sedlec	446					23	791	23	791
Srubec	917					18	735	18	735
Staré Hodějovice	823					16	684	16	684

Strážkovice	345					32	402	32	402	
Strýčice	50					7	272	7	272	
Střížov	174					9	266	9	266	
Ševětín	1 289					39	2 239	39	2 239	
Štěpánovice	637					24	627	24	627	
Úsilné	316					9	352	9	352	
Včelná	1 471					84	1 720	84	1 720	
Vidov	300					6	296	6	296	
Vitín	246					12	480	12	480	
Vlkov	24					3	120	3	120	
Vrábče	449					16	670	16	670	
Vráto	200					7	269	7	269	
Záboří	297					24	414	24	414	
Zahájí	355					22	516	22	516	
Závraty	34					4	116	4	116	
ZLIV	3 699					166	7 218	166	7 218	
Zvíkov	266					21	368	21	368	
Žabovřesky	383					13	518	13	518	
Celkem	147 795		12	3 770	0	0	574	305 973	588	310 023

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

Tabulka č. 4- přehled stálých úkrytů

Přehled stálých úkrytů na území Jihočeského kraje-ORP České Budějovice

P.č.	ORP	Majitel a adresa úkrytu	Kapacita
1	CB	ČD a.s., kontejnerové překladiště, U sokolovny 398, Hrdějovice - Č. Budějovice	50
2	CB	ČKD Kutná Hora a.s., Slévárna Č. Budějovice, Okružní 1, Č. Budějovice	300
3	CB	ČKD Kutná Hora a.s., Slévárna Č. Budějovice, Okružní 1, Č. Budějovice	300
4	CB	Dopravní podnik města Č. Budějovice, Horní 22, Č. Budějovice	150
5	CB	VISCOFAN CZ s.r.o., Průmyslová 2, Č. Budějovice	150
6	CB	HYDROREAL a.s., o.z. Č. Budějovice, Zátkovo nábřeží 7, Č. Budějovice	150
7	CB	Město Č. Budějovice, areál ČKD Kutná Hora a.s., Okružní 1, Č. Budějovice	240
8	CB	Město Č. Budějovice, areál SFINX a.s., U smaltovny 2, Č. Budějovice	430
9	CB	Město Č. Budějovice, ZŠ Máj II., Chlajna 23, Č. Budějovice	1250
10	CB	MOTOR JIKOV a.s., Kněžskodvorská 26/2277, Č. Budějovice	500
11	CB	Společenství vlastníků jednotek Čechova 10 a 12, Čechova 308/12, Č. Budějovice	100
12	CB	Správa železniční dopravní cesty s.o., Nemanická 438, Č. Budějovice	150
Celkem kapacita			3 770

ORP Jindřichův Hradec

Demografické údaje

V obci s rozšířenou působností žije v něm téměř 23 000 obyvatel .Obec zaujímá rozlohu 74,27 km² .

Stav plánu ukrytí

Město Jindřichův Hradec zpracovaný plán ukrytí nemají.Veškerá dokumentace ,která byla zpracována v 80. letech byla předána z bývalých okresů na ORP a odtud byla dále předána místnímu HZS tedy službám CO. Jelikož to městu nenařizuje žádná právní norma tak nemají povinnost zpracovávat takovéto opatření nebo podle nich snad budovat úkryty. Město neřeší problematiku ukrytí při stavu ohrožení státu a válečném stavu z důvodu malé pravděpodobnosti vnějšího napadení. Město má v současné době k dispozici pouze dva stálé úkryty které jsou v evidenci HZS Kraje v havarijním plánu kraje. Jeden tlakově odolný a jeden tlakově neodolný. Tyto úkryty jsou také ve správě HZS ORP.

Hlavní priorita ORP při ochraně obyvatel

Při vnějším napadení státu by se postupovalo podle nařízení vlády až při hrozbě těchto rozměrů. V této chvíli by se ukrytí týkalo služeb CO.

Na základě analýzy rizik není nutné zpracovávat tyto krizové opatření pro ukrytí obyvatel. Město se zajímá především o problematiku mimořádných událostí hrozících na jejich správním celku. Pro město je tedy evakuace jako prioritní prostředek při zajištění ochrany obyvatel. Je to hlavní a efektivní nástroj ,který neobnáší povinnost zřizování a udržování budov či jiných prostředků. Zde je hlavní věcí evakuační plán města a síly a prostředky.

Město klade důraz také na jiné operační plány pro svojí potřebu v zajištění havarijních opatření.

V tabulkách č. 5 a č. 6 jsou uvedeny přehledy o ukrytí.

Tabulka č. 5 – Přehled stálých úkrytů

Přehled stálých úkrytů na území Jihočeského kraje-ORP Jindřichův Hradec

P.č.	ORP	Majitel a adresa úkrytu	Kapacita
1	JH	ČD a.s., Železniční stanice J.Hradec, Nádražní 193, J. Hradec	80
2	JH	Město J. Hradec, 6. ZŠ, Větrná 54/IV, J.Hradec	800

Celkem kapacita	880
------------------------	------------

Tabulka č. 6 – Přehled ukrytí u ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Jindřichův Hradec

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bednárec	99						10	167	10	167
Bednářeček	211						12	193	12	193
Blažejov	312						43	853	43	853
Bohetín	94						3	174	3	174
Březina	140						26	292	26	292
Číměř	699						39	900	39	900
Člunek	473						27	673	27	673
Deštná	700						47	1 832	47	1 832
Dívčí Kopy	60						2	80	2	80
Dolní Pěna	151						7	132	7	132
Dolní Žďár	146						8	157	8	157
Doňov	92						4	85	4	85
Drunče	52						11	93	11	93
Hadravova Rosička	55						2	52	2	52
Hatín	197						21	369	21	369
Horní Pěna	491						38	924	38	924
Horní Radouň	257						25	520	25	520
Horní Skrýchov	105						6	231	6	231
Hospřiz	386						39	967	39	967
Jarošov nad Nežárkou	1 076						159	3 862	159	3 862
Jilem	107						8	155	8	155
JINDŘICHŮV HRADEC	22 464		1	80	1	800	752	40 370	754	41 250
Kačlehy	67						5	76	5	76
Kamenný Malíkov	62						11	123	11	123
KARDAŠOVA ŘEČICE	2 246						49	3 248	49	3 248
Kostelní Radouň	271						12	287	12	287
Kunžak	1 536						164	2 583	164	2 583
Lásenice	549						40	670	40	670
Lodhěřov	612						92	1 263	92	1 263

NOVÁ BYSTRICE	3 298					174	6 551	174	6 551	
Nová Olešná	102					10	195	10	195	
NOVÁ VČELNICE	2 407					64	4 308	64	4 308	
Okrouhlá Radouň	184					14	282	14	282	
Pístina	203					7	122	7	122	
Plavsko	435					20	414	20	414	
Pleše	184					9	337	9	337	
Pluhův Žďár	599					32	1 360	32	1 360	
Polště	104					13	149	13	149	
Popelín	478					46	733	46	733	
Příbraz	232					7	234	7	234	
Ratiboř	165					7	250	7	250	
Rodvínov	435					25	875	25	875	
Roseč	215					10	255	10	255	
Rosička	57					10	104	10	104	
Staré Město pod Landštejnem	540					18	1 055	18	1 055	
STRÁŽ nad Nežárkou	843					31	1 880	31	1 880	
Strmilov	1 402					138	2 537	138	2 537	
Střížovice	582					44	1 401	44	1 401	
Světce	151					281	5 059	281	5 059	
Újezdec	68					8	213	8	213	
Velký Ratmírov	206					4	177	4	177	
Vícemil	85					10	328	10	328	
Višňová	65					9	151	9	151	
Vičetínec	60					5	107	5	107	
Vydří	123					2	42	2	42	
Záhoří	117					14	189	14	189	
Zahrádky	237					9	215	9	215	
Žďár	73					24	381	24	381	
Celkem	47 360		1	80	1	800	707	91 235	709	92 115

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

ORP Kaplice

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Kaplice leží v nejjihnější části Jihočeského kraje při státní hranici s Rakouskem. V 15 obcích žije 19 tis. obyvatel, centry osídlení jsou 2 města (Kaplice a Velešín), v nichž bydlí 59 % obyvatel obvodu. Vylidněnost příhraničních oblastí se projevuje v nízké hustotě osídlení (39 obyvatel/km²).

Stav plánu ukrytí

Městský úřad se řídí podle platných právních norem, předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se o zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Obec má ve svém správním obvodu dva stálé úkryty, které se nacházejí v obci Velešín. Úkryt jsou v místní továrně Jihostroj a pojmu celkem 360 obyvatel. Z plánů byla zpracována pouze stará evidence improvizovaných úkrytů a grafické plány ukrytí z 80. let, kdy se zajišťovalo ukrytí v rámci civilní obrany. Po zrušení CO se veškerá dokumentace z bývalého okresního úřadu dopravila do ORP a zde je archivována.

Hlavní priorita ORP při ochraně obyvatel

V současné době je zpracována provizorní evidence prostorů vhodných k případnému ukrytí v případě vnějšího napadení státu. Improvizované úkryty jsou schopny pojmout jen určité množství obyvatel a to jak ve městě Kaplice tak v ostatních obcích. ORP se v současné době zaměřuje na analýzu rizik a evakuaci.

V tabulce č. 7 je uveden přehled ukrytí.

Tabulka č. 7 – přehled ukrytí u ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Kaplice

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Benešov nad Černou	1 374						45	1 985	45	1 985
Besednice	842						43	1 218	43	1 218
Bujanov	553						35	818	35	818
Dolní Dvořiště	1 212						28	1 059	28	1 059
Horní Dvořiště	533						26	1 768	26	1 768
KAPLICE	7 193						311	15 001	311	15 001
Malonty	1 177						36	1 491	36	1 491
Netřebice	450						14	577	14	577
Omlenice	435						22	651	22	651

Pohorská Ves	330						11	400	11	400
Rožmitál na Šumavě	402						20	482	20	482
Soběnov	312						17	350	17	350
Střítež	375						21	677	21	677
VELEŠÍN	3 999		2	360			111	8 067	113	8 427
Zvíkov	50						2	75	2	75
CELKEM	19 237		2	360			742	34 619	744	34 979

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

ORP Prachatice

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Prachatice se nachází v jihozápadní části kraje. Jeho zvláštností je, že sousedí na jihu a jihozápadě se dvěma státy, a to s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Rozloha území téměř 840 km² je pátá největší v rámci kraje. Správní obvod zahrnuje 44 obcí, ve kterých žije necelých 34 tis. obyvatel. Ve třech městech (Netolice, Prachatice, Volary) bydlí 55 % z nich. S podhorským a horským charakterem území souvisí nízká hustota obyvatelstva (40 obyvatel na 1 km²).

Stav plánu ukrytí

Město Prachatice vzhledem k tomu, že zde byl okresní úřad, má poměrně dobře zpracovaný a aktualizovaný plán ukrytí v rámci obranného plánování. Veškerá dokumentace byla převedena do působnosti ORP. Dokumentace byla aktualizována v roce 2002. Zaktualizovány byly např. přejmenované ulice a nově vystavěné domy či vhodné prostory. Dokument se týká jak ukrytí na mimořádné události neválečného charakteru, tak i stavu ohrožení či válečný stav. Plán má grafickou podobu, kde je mapa města a jednotlivých obcí v ORP. Na této mapě jsou zakresleny místa ukrytí i s doběhovými zónami. Město nemá ve své působnosti žádný ze stálých krytů. Je tedy plánováno s improvizovaným ukrytím v domech a sklepích různých zařízení. Tím jsou například domy s většími sklepními prostory a dobrou tloušťkou zdiva, kterou splňují

podle norem pro výběr improvizovaného úkrytu, dále jsou to různé sklady firem a továren. V poslední řadě jsou pro ukrytí využívány i školy a podobná zařízení. Tyto prostory jsou využívány i k havarijnímu plánování v případě mimořádné události nebo krizového stavu. Ve školských zařízeních je možnost ubytovat nebo ukrýt žáky, kteří se za mimořádné události nebudou schopni dostat do svých domovů. Zde by měli zajištěno stravování a nocleh. Další částí plánu je souhrnná evidence improvizovaných krytů. Evidence obsahuje evidenční listy všech krytů. Dalším plánem, který zabezpečuje ukrytí je plán ukrytí cestujících. Tento plán má za úkol zabezpečit ukrytí lidem, co jsou právě v dopravních prostředcích hromadné dopravy či jsou v prostorech nádraží. V tabulce č. 8 je uveden přehled ukrytí.

Tabulka č. 8 - přehled ukrytí u ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -
Prachatice

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Babice	78	62					3	101	3	101
Bohunice	45	73					3	90	3	90
Budkov	81	90					3	123	3	123
Bušanovice	259	200					2	22	2	22
Drslavice	64	40					1	47	1	47
Dub	398	352					14	412	14	412
Dvory	69	76					6	86	6	86
Hracholusky	500	262					18	350	18	350
Husinec	1 266	2 152					57	2 481	57	2 481
Chlumany	304	246					6	246	6	246
Chroboly	444	395					18	474	18	474
Chvalovice	192	222					8	288	8	288
Kratušín	52	54					3	60	3	60
Křišťanov	141	157					4	155	4	155
Ktiš	494	361					14	351	14	351
Lažiště	316	427					9	510	9	510
Lenora	803	1 003					31	1 375	31	1 375
Lhenice	1 743	2 030					57	2 239	57	2 239
Lipovice	181	116					6	135	6	135
Lužice	45	50					2	47	2	47
Mahouš	151	111					7	144	7	144
Malovice	647	177					7	181	7	181

Míčovice	320	342				9	165	9	165
Nebahovy	425	235				5	241	5	241
Němčice	187	202				8	250	8	250
NETOLICE	2 620	3 645				71	5 539	71	5 539
Nová Pec	632	815				35	1 627	35	1 627
Olšovice	39	56				2	64	2	64
Pěčnov	53	40				2	40	2	40
PRACHATICE	11 843	14 561				207	18 819	207	18 819
Radhostice	170	131				6	131	6	131
Stožec	219	103				6	167	6	167
Strunkovice nad Blanicí	1 202	1 279				57	1 404	57	1 404
Těšovice	268	263				11	268	11	268
Tvrzice	117	109				5	150	5	150
Újezdec	59	76				5	110	5	110
Vítějovice	428	359				22	582	22	582
VLACHOVO BŘEZÍ	1 668	2 000				34	2 000	34	2 000
VOLARY	4 068	5 569				137	12 266	137	12 266
Záblatí	352	333				24	683	24	683
Zábrdí	55	70				6	70	6	70
Zbytín	300	330				11	451	11	451
Želnavá	131	110				7	110	7	110
Žernovice	204	138				3	101	3	101
CELKEM	33 633	39 422				952	55 155	952	55 155

ORP Český Krumlov

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Český Krumlov leží v nejnižnější části České republiky při státní hranici s Rakouskem. Jeho plochu pokrývá z jihozápadu a jihu Šumava, která se svažuje do Českobudějovické pánve. Na Českokrumlovsku žije necelých 41 tis. obyvatel v 31 obcích.

Stav plánu ukrytí

Městský Úřad se řídí podle platných předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Je to zákon č.222/1999 o zajišťování obrany státu, zákon č.239/2000 o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Plán ukrytí obyvatelstva

je součástí havarijního plánu ORP Český Krumlov. Vychází z původního plánu ukrytí, zpracovaného v roce 1988. Řeší ukrytí obyvatel a osob na území města Český Krumlov. Struktura tohoto plánu odpovídá potřebě města pro zajištění ochrany obyvatel. K dispozici je kompletní dokumentace plánu ukrytí obyvatelstva včetně původní evidence úkrytů. Aktualizace plánu ukrytí obyvatelstva se provádí průběžně, ale není provedena kompletně. Je nutno provést aktuální změny v evidenci vybudovaných i improvizovaných úkrytů.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

Hlavní prioritou v oblasti ochrany obyvatelstva je příprava obyvatel na zvládnutí následků povodní a jiných mimořádných situací, způsobených přírodními živly. ORP vychází ze zkušeností z povodní 2002 a 2006, z MÚ způsobených vichřicí Kyril (2007) a Ema (2008). Důraz je položen hlavně na zajištění preventivních opatření k předcházení následků MÚ a na přípravu obyvatel k zajištění ochrany před následky MÚ svépomocí.

V taulkách č.9 a č.10 je uveden přehled ukrytí

Tabulka č. 9 – přehled o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Český Krumlov										
	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bohdalovice	280						20	769	20	769
Boletice	263						0	0	0	0
Brloh	1 023						30	1 767	30	1 767
Černá v Pošumaví	818						29	2 012	29	2 012
ČESKÝ KRUMLOV	13 942						658	31 741	658	31 741
Dolní Třebonín	948						28	1 400	28	1 400
Frymburk	1 321						18	1 246	18	1 246
Holubov	951						52	1 021	52	1 021
HORNÍ PLANÁ	2 287						66	2 952	66	2 952
Hořice na Šumavě	796						28	1 656	28	1 656
Chlumec	47						2	55	2	55
Chvalšiny	1 175						26	1 834	26	1 834
Kájov	1 320						24	1 680	24	1 680

Křemže	2 551					84	3 032	84	3 032
Lipno nad Vltavou	537		1	50		16	647	17	697
Loučovice	1 961					139	3 729	139	3 729
Malšín	121					13	549	13	549
Mirkovice	423					10	446	10	446
Mojné	196					7	455	7	455
Nová Ves	400					7	419	7	419
Přední Výtoň	238					10	404	10	404
Přídolí	588					17	750	17	750
Přísečná	206					18	675	18	675
ROŽMBERK nad Vlt.	341					13	548	13	548
Srnín	233					8	331	8	331
Světlík	254					48	1 471	48	1 471
Větrní	3 914		1	50		106	6 634	107	6 684
Věžovatá Pláně	115					9	111	9	111
VYŠŠÍ BROD	2 609					60	4 400	60	4 400
Zlatá Koruna	684					64	1 090	64	1 090
Zubčice	365					30	1 017	30	1 017
Celkem	40 907		2	100		1 640	74 841	1 642	74 941

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

Tabulak č .10- přehle stálých úkrytů

Přehled stálých úkrytů na území Jihočeského kraje-ORP Český Krumlov

P.č.	ORP	Majitel a adresa úkrytu	Kapacita
1	CK	ČEZ a.s., Vodní elektrárny, provoz Lipno, Lipno nad Vltavou 125	50
2	CK	Obec Větrní, Dům s pečovatelskou službou, Větrní 231	50

Celkem kapacita	100
------------------------	------------

ORP Vodňany

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Vodňany leží uvnitř kraje v západní části Českobudějovické pánve a protéká jím řeka Blanice, pravý přítok Otavy. Jeho povrch je mírně zvlněný s četnými rybníky a ovocnými sady. Rozlohou 179 km² je obvod v kraji

nejmenší. Ve Rovněž počtem 11 tis. obyvatel je obvod nejmenší v kraji, má 17 obcí, z toho 2 se statutem města (Vodňany a Bavorov).

Stav plánu ukrytí

Městský úřad se řídí podle platných právních norem, předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se o zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. ORP má k dispozici jen starou evidenci z 80.let .Tento plán byl aktualizován v roce 2002.Proběhla aktualizace nově vzniklých ulic a domů. Plán obsahuje grafickou podobu , kde je mapa města a jednotlivých obcí v ORP a evidence improvizovaných krytů. Na této mapě jsou zakresleny místa ukrytí i s doběhovými zónami. Město nemá ve své působnosti žádný ze stálých krytů. Je tedy plánováno s improvizovaným ukrytím v domech a sklepích různých zařízení.Tím jsou například domy s většími sklepními prostory a dobrou tloušťkou zdiva ,kterou splňují podle norem pro výběr improvizovaného úkrytu, dále jsou to různé sklady firem a továren.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

ORP Vodňany se v současné době zaměřuje na evakuaci obyvatelstva , která je pro řešení mimořádných událostí efektivnější. V dnešní době není již podle pracovníků krizového řízení v ORP priorita připravovat se na vnější napadení ale připravovat se na mimořádné události vzniklé haváriemi a živelnými pohromami.

V tabulce č. 11 je uveden přehled ukrytí u ORP

Tabulka č. 11- přehle o ukrytí

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -										
Vodňany										

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
BAVOROV	1 436						96	5 021	96	5 021

Bílsko	206					23	701	23	701
Budyně	37					7	153	7	153
Čičenice	453					31	1 957	31	1 957
Drahonice	146					67	1 637	67	1 637
Hájek	38					2	36	2	36
Chelčice	352					19	1 017	19	1 017
Krajníčko	94					13	150	13	150
Krašlovice	137					15	354	15	354
Libějovice	449					30	998	30	998
Měkynec	28					6	135	6	135
Pivkovice	75					7	299	7	299
Pohorovice	79					8	160	8	160
Skočice	195					8	728	8	728
Stožice	277					19	507	19	507
Truskovice	174					13	203	13	203
VODŇANY	6 581					250	15 907	250	15 907
Celkem	10 757					614	29 963	614	29 963

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

ORP Strakonice

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Strakonice leží na severozápadě kraje při hranicích s Plzeňským krajem. Jeho středem podél řeky Otavy prochází výběžek Českobudějovické pánve. Podél řeky Volyňky se z jihu svažuje předhůří Šumavy. V 69 obcích žije 45 tis. obyvatel, více než třetina jich bydlí v obcích s méně než 1 000 obyvateli a téměř 60 % obyvatel bydlí ve dvou městech (Strakonice, Volyně).

Stav plánu ukrytí

Plán ukrytí obyvatelstva ORP Strakonice je zpracován a předpokládá dvě formy a to ve vybudovaných stálých úkrytech a vytipovaných improvizovaných úkrytech, upravovaných svépomocí obyvatelstva. Ukrytí ve stálých úkrytech CO je řešeno v dříve vybudovaných úkrytech vestavěných v bytových domech. V těchto domech jsou ustavována společenství vlastníků a vzhledem k tomu, že Hasičský záchranný sbor ČR nepřevádí prostředky na jejich údržbu těmto novým vlastníků, logicky žádají o jejich

vyřazení z evidence. Zbývající stálé úkryty je doporučeno zakonzervovat. Ukrytí v improvizovaných úkrytech (dříve protiradiačních) je zajištěno dle zpracovaného plánu ukrytí, kdy byly zmapovány podzemní prostory a zpracován postup jejich úpravy. Plán je zpracován jako rozsáhlý dokument a uložen na pracovišti krizového řízení. Jeho přepracování na současný stav dle přijaté koncepce, se nepředpokládá.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020", schválená usnesením Vlády ČR č. 165 ze dne 25. února 2008, počítá s ukrytím obyvatelstva při mimořádných událostech v mírové době s úpravou ochranných prostor v běžných budovách. Využití stálých úkrytů CO předpokládá až v případě přímého vojenského ohrožení.

V tabulce č. 12 a č. 13 je uveden přehle o ukrytí ORP

Tabulka č. 12 – přehled stálých úkrytů

Přehled stálých úkrytů na území Jihočeského kraje-ORP Strakonice			
P.č.	ORP	Majitel a adresa úkrytu	Kapacita
1	ST	CAGIVA, spol. s r.o., Tovární 202, Strakonice	600
2	ST	Česká pošta s.p., Svatopluka Čecha 128, Strakonice	150
3	ST	ČZ Strakonice a.s., Tovární 202, Strakonice	300
4	ST	JIHOSPOL a.s., Písecká 893, Strakonice	150
5	ST	Město Strakonice, Krále Jiřího z Poděbrad 882, Strakonice	180
6	ST	Město Strakonice, Mikoláše Alše 778, Strakonice	100
7	ST	Město Strakonice, Bezděkovská 429, Strakonice	150
8	ST	Město Strakonice, Bezděkovská 431, Strakonice	150
9	ST	Město Strakonice, Dukelská 411, Strakonice	70
10	ST	Město Strakonice, Nádražní 400, Strakonice	185
11	ST	Město Strakonice, Školní 41, Strakonice	200
12	ST	Město Strakonice, Tovární 220, Strakonice	150
13	ST	Město Strakonice, Zvolenská 804A, Strakonice	300
14	ST	Město Strakonice, Zvolenská 804B, Strakonice	300
15	ST	Střední škola řemesel a služeb, Zvolenská 37, Strakonice	300

16	ST	Teplárna Strakonice a.s., Komenského 59, Strakonice	93
17	ST	Úřad pro zast. státu ve věcech majetkových, Smetanova 533, Strakonice	220
18	ST	Zem. ag. a pozemkový úřad MZe Strakonice, Palackého nám.1090, Strakonice	100
19	ST	Správa železniční dopravní cesty, s.o., Volyňská 442	25

Celkem kapacita	3 723
------------------------	--------------

Tabulka č. 13 – přehle o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Strakonice
--

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Cehnice	438						58	2 435	58	2 435
Čejetice	854						38	1 814	38	1 814
Čepřovice	194						20	373	20	373
Čestice	952						41	1 496	41	1 496
Doubravice	249						14	549	14	549
Drachkov	370						3	175	3	175
Drážov	282						12	369	12	369
Droužetice	107						6	125	6	125
Dřešín	265						15	343	15	343
Hlupín	97						25	412	25	412
Horní Poříčí	297						9	258	9	258
Hoslovice	180						15	468	15	468
Kladruby	133						22	164	22	164
Kraselov	243						24	407	24	407
Krejnice	63						5	103	5	103
Krty-Hradec	129						5	315	5	315
Kuřimany	28						3	52	3	52
Kváskovice	103						17	469	17	469
Libětice	77						5	96	5	96
Litochovice	259						27	437	27	437
Malenice	595						42	782	42	782
Mečichov	246						60	993	60	993
Milejovice	52						4	64	4	64
Miloňovice	278						14	318	14	318
Mnichov	219						11	363	11	363
Mutěnice	191						23	365	23	365

Nebřehovice	132					8	219	8	219
Němčice	106					3	144	3	144
Němětice	111					4	179	4	179
Nihošovice	288					10	297	10	297
Nišovice	221					19	400	19	400
Nová Ves	86					12	142	12	142
Novosedly	338					16	580	16	580
Osek	600					43	1 534	43	1 543
Paračov	90					13	409	13	409
Pracejovice	305					9	359	9	359
Přední Zborovice	65					7	124	7	124
Předslavice	239					23	487	23	487
Přechovice	104					5	120	5	120
Přeštovice	413					29	1 032	29	1 032
Radějovice	40					6	112	6	112
Radomyšl	1 163					120	3 409	120	3 409
Radošovice	520					27	1 236	27	1 236
Rovná	251					10	152	10	152
Řepice	292					10	221	10	221
Skály	81					14	258	14	258
Slaník	118					7	156	7	156
Sousedovice	224					8	200	8	200
STRAKONICE	23 800	17	3 403	2	320	746	43 819	765	47 542
Strašice	201					15	289	15	289
Strunkovice nad Volyňkou	112					8	215	8	215
Střelské Hoštice	892					45	1 335	45	1 335
Štěchovice	223					13	325	13	325
Štětkeň	891					98	2 431	98	2 431
Třebohostice	285					28	828	28	828
Třešovice	80					5	104	5	104
Úlehle	126					6	251	6	251
Únice	42					7	124	7	124
Vacovice	73					5	95	5	95
Velká Turná	137					15	326	15	326
Volenice	553					50	1 299	50	1 299
VOLYNĚ	3 194					84	6 309	84	6 309
Zahorčice	78					4	94	4	94
Zvotoky	74					4	92	4	92
CELKEM	45 418	17	3 403	2	320	2 126	86 774	2 145	90 506

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

ORP Tábor

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Tábor leží v severovýchodním koutu Jihočeského kraje, kde sousedí se Středočeským krajem a krajem Vysočina. Na jihu vtéká na území obvodu směrem k Táboru řeka Lužnice, do jejíhož údolí se značně členité území svažuje. Řeka se pak hlubokým údolím vrací obloukem k Vltavě. Rozlohou 1 002 km² tvoří Tábořsko 10 % plochy kraje a je druhým největším jihočeským obvodem.

Stav plánu ukrytí

Městský Úřad se řídí podle platných předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Je to zákon č.222/1999 o zajišťování obrany státu, zákon č.239/2000 o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

Město má zpracován plán a seznam ukrytí ve spolupráci z HZS ORP. Zde je seznam všech krytů. V ORP je 13 stálých tlakově odolných úkrytů a 4128 improvizovaných krytů. Stále kryty se nachází v obci Planá nad Lužnicí, kde jsou 3 z nich. Dále dalších 9 krytů je ve městě Tábor a jeden kryt je ve městě Sezimovo Ústí. ORP má k dispozici také grafický plán úkrytů a evidenční listy jednotlivých krytů.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

Obec se řídí podle nové koncepce ochrany obyvatelstva s výhledem do roku 2013, kde je popsáno jako priorita improvizované ukrytí a ukrytí svépomocí a ne kolektivní ukrytí ve stálých krytech. Není již podmětem připravovat se na vnější napadení. V případě vnějšího napadení však ORP počítá se zpohotovením a využitím stálých tlakově odolných krytů.

V tabulce č. 14 je uveden přehled ukrytí u ORP

Tabulka č. 14 – přehled o ukrytí ORP

**Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -
Tábor**

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Balkova Lhota	124	128					10	151	10	151
Bečice	66	75					3	87	3	87
BECHYNĚ	5 931	6 435					506	9 687	506	9 687
Běleč	187	187					0	0	0	0
Borotín	510	574					71	1 149	71	1 149
Bradáčov	74	75					6	189	6	189
Březnice	225	226					4	504	4	504
Černýšovice	86	95					5	71	5	71
Dlouhá Lhota	174	177					10	200	10	200
Dobronice u Bechyně	102	119					11	305	11	305
Dolní Hořice	823	844					44	1 904	44	1 904
Dolní Hrachovice	144	151					0	0	0	0
Dražice	678	696					22	668	22	668
Dražičky	67	76					7	70	7	70
Drhovice	190	200					5	227	5	227
Haškovcova Lhota	83	84					9	165	9	165
Hlasivo	174	177					0	0	0	0
Hodětín	89	95					4	119	4	119
Hodonice	129	132					4	119	4	119
Chotoviny	1 525	1 613					72	1 398	72	1 398
Choustník	525	566					18	1 087	18	1 087
Chrbonín	141	143					16	224	16	224
CHÝNOV	2 070	2 167					80	3 320	80	3 320
Jedlany	68	68					14	115	14	115
Jistebnice	2 046	2 128					149	6 039	149	6 039
Košice	698	726					50	912	50	912
Košín	65	65					9	89	9	89
Krátošice	118	125					0	0	0	0
Krtov	141	141					9	222	9	222

Libějice	109	110					9	75	9	75
Lom	137	142					11	641	11	641
Malšice	1 702	1 762					102	3 214	102	3 214
Meziříčí	132	146					7	206	7	206
MLADÁ VOŽICE	2 735	2 823					112	12 110	112	12 110
Mlýny	151	162					9	325	9	325
Nadějkov	735	787					42	1 807	42	1 807
Nasavrky	30	30					4	40	4	40
Nemyšl	277	284					12	450	12	450
Nová Ves u Chýnova	226	233					45	872	45	872
Nová Ves u M. Vožice	189	192					8	248	8	248
Oldřichov	235	240					17	603	17	603
Opařany	1 390	1 592					80	2 879	80	2 879
PLANÁ nad Lužnicí	3 043	3 244	3	610			350	7 606	353	8 216
Pohnánek	60	60					0	0	0	0
Pohnání	90	92					43	819	43	819
Pojbuky	123	125					10	241	10	241
Psárov	163	168					14	187	14	187
Radenín	440	499					52	1 283	52	1 283
Radětice	245	259					10	490	10	490
Radimovice u Tábora	63	64					4	71	4	71
Radimovice u Želče	325	335					21	350	21	350
Radkov	140	155					9	227	9	227
Rataje	200	218					13	484	13	484
Ratibořské Hory	747	774					47	1 935	47	1 935
Rodná	115	115					21	705	21	705
Řemíčov	88	88					0	0	0	0
Řepeč	261	271					5	262	5	262
SEZIMOVO ÚSTÍ	7 495	8 095	1	150			357	17 258	358	17 408
Skopytce	161	169					22	427	22	427
Skrýchov u Malšic	119	120					0	0	0	0
Slapsko	131	137					23	456	23	456
Slapy	421	429					33	638	33	638

Smilovy Hory	441	458					44	1 056	44	1 056
Stádlec	611	627					48	1 530	48	1 530
Sudoměřice u Bechyně	616	666					14	590	14	590
Sudoměřice u Tábora	275	294					20	502	20	502
Svrabov	52	57					7	131	7	131
Šebířov	408	426					34	1 288	34	1 288
TÁBOR	36 557	40 409	9	2 410			1 228	64 830	1 237	67 240
Turovec	241	256					0	0	0	0
Ústrašice	199	205					32	269	32	269
Vilice	182	190					6	619	6	619
Vlčeves	95	102					8	324	8	324
Vodice	209	217					5	794	5	794
Zadní Střítež	46	47					8	109	8	109
Záhoří	63	63					3	126	3	126
Zhoř u Mladé Vožice	90	93					5	100	5	100
Zhoř u Tábora	159	164					0	0	0	0
Želeč	778	786					36	654	36	654
CELKEM	80 753	87 268	13	3 170			4 128	#####	4 141	#####

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

ORP Třeboň

Demografické a geografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Třeboň se nachází v jihovýchodní části kraje, kde hraničí s Rakouskem. Území tvoří plochá krajina Třeboňské pánve. Na rozloze 539 km² se zemědělská půda podílí pouze z třetiny, na 46 % je lesní půda a téměř 13 % území zaujímají vodní plochy (nejvíce v kraji). Celkem ve 25 obcích žije 25,4 tisíce obyvatel, z toho více než polovina ve městech (Třeboň, České Velenice, Lomnice nad Lužnicí). Počtem 46,9 obyvatel na 1 km² se řadí mezi obvody s podprůměrnou hustotou. Méně příznivá je zde věková struktura obyvatelstva s jedním z

nejvyšších podílů obyvatel starších 65 let (15 %). Počet obyvatel za posledních 13 let klesl o 1,5 % především vlivem nízké porodnosti a vyšší úmrtnosti. Podíl samostatně činných obyvatel na ekonomicky aktivních (pouze 9,4 %) je v rámci kraje nejnižší. Více než 2 tisíce osob vyjíždí ze správního obvodu za prací, především do Českých Budějovic. 1 200 osob do obvodu dojíždí.

Stav plánu ukrytí

Městský úřad se řídí podle platných právních norem, předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se o zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. ORP Třeboň nemá ve svém správním obvodu žádný ze stálých úkrytů. Všechny improvizované kryty byly postaveny takzvaně svépomocí za bývalého režimu. Zde platil ještě pojem civilní obrana. Aktualizovaný plán ukrytí rozpracován není. Město má k dispozici pouze zastaralou evidenci improvizovaných krytů v podobě kartotéky z 70.let. Evidence obsahuje grafickou část plánu, ve které jsou zakresleny jednotlivé improvizované úkryty a hranice doboňové zóny. V současné době jsou tyto improvizované kryty využitelné ke zphotovení za stanovených zákonných podmínek. Ukrytím se zde zabývá městský úřad, resp. jeho oddělení krizového řízení (1 pracovník), jenž je také výkonným prvkem v případě nutnosti ukrytí většího počtu obyvatelstva. Ukrytí je zpracováno v havarijním plánu kraje. V přílohové části Plánu ukrytí nalezneme souhrnný výčet improvizovaných úkrytů v ORP Třeboň (1448), včetně celkové kapacity, která hovoří o možnosti ukrytí až 46 tisíc osob.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

V případě ohrožení státu či válečnému stavu by město přistoupilo k řešení ukrytí pomocí této evidence, ale v současné době zatím neshledává prioritní zpracovávat nový plán ukrytí anebo snad budovat nové úkryty. Není to z důvodu zbytečnosti, ale z důvodu nízké pravděpodobnosti vnějšího napadení České republiky a následného vzniku stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, kde by bylo třeba použít i

velkokapacitní kryty jak stálé, tak i improvizované. Prioritou nové koncepce ochrany obyvatelstva je hlavně tzv. ochrana jednotlivce a ne řízená kolektivní ochrana. Využitelnost krytů se snižuje z výše uvedených důvodů, ale také z důvodů ekonomické náročnosti (např. udržování krytů a zpohotovení), a je kladen důraz především na evakuaci a následné ubytování v případě vzniku mimořádné události (popř. krizové situace). Evakuace je pro ORP větší prioritou a efektivnější volbou ochrany obyvatelstva než příprava nového plánu ukrytí.

V tabulce č. 15 je uveden přehled o ukrytí ORP

Tabulka č. 15 – přehled o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -										
Třeboň										

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Cep	178						9	189	9	189
ČESKÉ VELENICE	3 523						137	6 597	137	6 597
Domanín	303						15	306	15	306
Dunajovice	187						13	217	13	217
Dvory nad Lužnicí	327						25	444	25	444
Frahelž	148						12	421	12	421
Halámky	168						12	250	12	250
Hamr	373						21	878	21	878
Hrachoviště	78						4	105	4	105
Chlum u Třeboně	2 265						127	3 594	127	3 594
Klec	197						16	337	16	337
Lomnice nad Lužnicí	1 585						119	2 656	119	2 656
Lužnice	366						24	369	24	369
Majdalena	501						21	1 250	21	1 250
Nová Ves nad Luž.	316						29	807	29	807
Novosedly nad Než.	657						118	2 100	118	2 100
Ponědraž	122						17	193	17	193
Ponědražka	92						19	270	19	270
Rapšach	550						32	1 121	32	1 121
Smržov	93						10	182	10	182
Staňkov	243						18	230	18	230
Stříbřec	423						50	870	50	870
Suchdol nad Lužnicí	3 647						156	6 631	156	6 631
TŘEBONĚ	9 016						431	15 909	431	15 909
Záblatí	83						13	185	13	185
CELKEM	25 441		0	0			1 448	46 111	1 448	46 111

ORP Týn nad Vltavou

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Týn nad Vltavou leží uvnitř Jihočeského kraje. Severozápadně protéká obvodem prohlubujícím se údolím řeka Vltava, do níž se ze severu vlévá Lužnice a spolu ústí do Orlické přehradní nádrže. Ve 14 obcích žije 13,8 tis. Obyvatel .

Stav plánu ukrytí

Evidenci ani plán ukrytí v improvizovaných úkrytech, sklepech, domech zpracován nemají. Mají pouze počet obyvatelstva po sektorech pro případnou evakuaci. Město je rozděleno pro evakuaci na 5 (pět) sektorů, kde je počet obyvatelstva jednotlivých ulicích.

Evakuace je počítána ve třech variantách:

- 1) s ukrytím v podnikové fázi - což se týká ORP, každý občan se ukryje v nejbližší budově nebo ve vlastním domě, bytě, sklepy nedoporučujeme obsazovat z bezpečnostních důvodů, pokud tam není ventilace nebo klimatizace, ta se ale stejně v případě ukrytí vypíná, zatěsňují se okna, dveře apod.
- 2) Bez ukrytí během únikové fáze - nepřipadá v úvahu, protože se musí čekat na autobusy apod. tento typ evakuace můžou použít občané, kteří se budou evakuovat samostatně vlastním vozidlem, k tomu musí splnit několik podmínek (mít ve vozidle nuzin aspoň na 100 km, nahlásit kam jedou, ke komu, počet osob na Krizový štáb města, a to směrem na Tábor, Písek a České Budějovice přes Dolní Bukovsko, nejbližší možné místo k ubytování po evakuaci mohou využít za hranicí 13 km poloměru Zóny havarijního plánování (Bechyně apod.)
- 3) V předúnikové fázi - což je málo pravděpodobné
- 4) Jediný dočasný úkryt v ZŠ Hlinecká

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

Pokud by šlo o krizové stavy vojenské, tak v rámci obranného plánování by to bylo obdobné. Jiné možnosti ukrytí nejsou k dispozici, evakuace by byla prováděna dle vzniklé situace buď před vlastní hrozbou, pokud by byla aktuální, nebo až v rámci vývoje dané situace. Stav ohrožení státu a válečný stav by ještě neznamenal, že v tomto místě budou probíhat nějaké boje, že by bylo nutné obyvatelstvo evakuovat. Pouze by se plnily úkoly zejména podle zákona č. 222/1999 Sb. a branného zákona - odvody, mobilizace, přechod na válečnou výrobu apod. (protože zákony 239 a 241 jsou pouze pro krizové stavy nevojenské). Proto taky množství techniky apod. je stejné pro krizové stavy vojenské i nevojenské. Při vojenských by vše zajišťovala armáda. Staré evidence byly skartované již v roce 2005, když byly zrušeny OVS, kde se tato dokumentace stala neplatná a neaktuální. Od té doby se změnil i způsob povolávání záloh do AČR. V tomto případě by aktivní roli hráli i aktivní vojenské zálohy, které jsou dobrovolné. V případě mobilizace by se povolávalo vše od 18 do 60 let s výjimkami uvedenými v zákoně. Proto 2x ročně dává ORP na KVV poklady pro zproštění těch osob, které by za vojenského krizového stavu při vyhlášení SOS nebo VS nebyly povolávány do armády (někteří zaměstnanci úřadu, dobrovolní hasiči apod.). Při vyhlášení VS by se tyto seznamy musely na KVV opět zaslat. Obyvatelstvo by se chovalo podle pokynů.

V tabulce č. 16 a 17 je uveden přehled o ukrytí ORP

Tabulka č. 16- přehled ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -										
Týn nad Vltavou										

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bečice	109						12	300	12	300
Čenkov u Bechyně	55						10	80	10	80
Dobšice	116						11	590	11	590
Dolní Bukovsko	1 426						199	6 568	199	6 568
Dražič	250						30	660	30	660
Hartmanice	185						16	612	16	612

Horní Kněžeklady	112					23	608	23	608	
Hosty	159					17	371	17	371	
Chrástřany	700					58	2 165	58	2 165	
Modrá Hůrka	81					4	81	4	81	
Temelín	714		3	1735		77	2 109	80	3 844	
TÝN nad Vltavou	8 143				1	600	337	13 744	338	14 344
Všemyslice	958					30	1 882	30	1 882	
Žimutice	584					77	2 728	77	2 728	
CELKEM	13592		3	1735	1	600	901	32 498	905	34 833

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

Tabulka č . 17- přehled stálých úkrytů

Přehled stálých úkrytů na území Jihočeského kraje-ORP Týn nad Vltavou	
---	--

P.č.	ORP	Majitel a adresa úkrytu	Kapacita
1	TV	ČEZ a.s., Jaderná elektrárna Temelín	900
2	TV	ČEZ a.s., Jaderná elektrárna Temelín	150
3	TV	ČEZ a.s., Jaderná elektrárna Temelín	685
4	TV	Město Týn nad Vltavou, ZŠ Hlinecká, Týn nad Vltavou	600

Celkem kapacita	2 335
------------------------	--------------

ORP Milevsko

Demografické údaje

Správní obvod obce s rozšířenou působností Milevsko leží na severním okraji Jihočeského kraje. Pro území jsou typické zalesněné vrcholy kopců a bohaté smíšené lesní porosty na svazích hlubokých údolí, směřujících západně k Vltavě. Údolní nádrž Orlík tvoří přirozenou hranici s obvodem Písek. Z plochy 385 km² představuje téměř 60 % zemědělská půda a 30 % lesy.

Stav plánu ukrytí

Městský úřad se řídí podle platných právních norem, předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se o zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. ORP Milevsko má k dispozici pouze zastaralý plán ukrytí z 80. let kdy bylo nařízeno zpracovávat plány ukrytí a připravovat se na vnější napadení státu. Všechny tyto služby se zajišťovaly v rámci civilní obrany státu. Město nemá ve své působnosti žádný ze stálých tlakově odolných krytů. Město dále počítá s ukrytím pouze v improvizovaných krytech. Tuto úlohu by zastávaly sklepní prostory v domech a ostatních budovách.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

Město se zaměřuje v současné době na analýzu rizik, varování a především evakuaci. Není prioritou zpracovávat plán ukrytí v dnešní době kdy nehrozí vnější napadení státu. Ke zpracování jsou potřebné prostředky , které město v současné době nebude investovat. Improvizované kryty sou součástí Plánu ukrytí Jihočeského kraje.

V tabulce č .18 je uveden přehled ukrytí ORP

Tabulka č . 18 – přehled o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Milevsko										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bernartice	1 222						85	3 002	85	3 002
Borovany	219						10	281	10	281
Božetice	398						40	781	40	781
Branice	302						28	882	28	882
Hrazany	275						20	431	20	431
Hřejkovice	437						18	641	18	641
Chyšky	1 091						39	2 478	39	2 478
Jetětice	296						43	1 516	43	1 516

Jickovice	98						4	224	4	224
Kostelec nad Vltavou	414						42	748	42	748
Kovářov	1 468						69	2 375	69	2 375
Křižanov	87						9	207	9	207
Kučeř	168						8	376	8	376
Květov	107						11	290	11	290
MILEVSKO	9 486			1	450		351	27 751	352	28 201
Okrouhlá	63						5	130	5	130
Osek	132						6	190	6	190
Přeborov	143						5	155	5	155
Přeštěnice	296						19	536	19	536
Sepekov	1 363						83	2 892	83	2 892
Stehlovice	94						8	200	8	200
Veselíčko	205						26	1 107	26	1 107
Vlksice	139						7	182	7	182
Zbelítov	346						10	407	10	407
Zběšičky	136						9	139	9	139
Zhoř	290						19	461	19	461
CELKEM	19 275		0	0	1	450	974	48 382	975	48 832

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

ORP Trhové Sviny, Dačice, Blatná, Soběslav, Vimperk

Stav plánů ukrytí

Městské úřady se řídí podle platných právních norem, předpisů a nařízení týkajících se problematiky ukrytí za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se o zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. ORP mají pouze k dispozici zastaralou evidenci z 80. let ve „, které jsou evidence krytů pro případ vnějšího napadení. Součástí jsou i grafické plány ukrytí. Tyto plány nemá v současnosti jiné aktuální uplatnění. je pouze uskladněn. Obce jsou součástí plánu ukrytí kraje kde jsou uvedeny pouze improvizované úkryty. Pouze obec Dačice má k dispozici jeden stálý úkryt který je ve firmě TRW DAS a.s., Strojírenská 160/III,

Dačice. ORP Soběslav má ve svém správním obvodu také jen jeden stálý tlakově odolný kryt s kapacitou pro 150 lidí. Je umístěn ve firmě TRANSGAS a.s., Žižov 71.

Hlavní priorita a účelnost použití prostředků k ukrytí obyvatelstva

ORP zatím nemají stanovenou prioritu v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Obce se řídí pouze podle platné legislativy.

V tabulce č. 19., 20, 21, 22, 23 je uveden přehled o ukrytí v ORP

Tabulka č. 19- přehled o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Trhové Sviny										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
BOROVANY	3 584						200	6082	200	6082
Čížkrajice	268						8	282	8	282
Horní Stropnice	1 548						55	2112	55	2112
Hranice	243						13	313	13	313
Jílovice	842						44	1318	44	1318
Kamenná	264						8	296	8	296
Ločenice	576						20	847	20	847
Mladošovice	287						9	328	9	328
NOVÉ HRADY	2 602						93	6632	93	6632
Olešnice	689						44	1096	44	1096
Ostrolovský Újezd	109						3	125	3	125
Petříkov	261						15	370	15	370
Slavče	515						20	597	20	597
Svatý Jan nad Malší	375						11	456	11	456
TRHOVÉ SVINY	4 620						181	8672	181	8672
Žár	336						6	513	6	513
CELKEM	17 119						730	30 039	730	30 039

Tabulka č. 20 - přehled o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Dačice										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Báňovice	103						8	150	8	150
Budeč	237						12	582	12	582

Budiškovice	782					25	1 300	25	1 300
Cizkrajov	553					29	952	29	952
Červený Hrádek	212					3	352	3	352
Český Rudolec	979					64	2 090	64	2 090
DAČICE	7 882			1	60	386	17 753	387	17 813
DEŠNÁ	663					70	1 561	70	1 561
Dobrohošť	46					4	120	4	120
Heřmaneč	90					11	248	11	248
Horní Meziříčko	104					8	176	8	176
Horní Němčice	90					12	373	12	373
Horní Slatina	151					6	187	6	187
Hříšice	320					20	515	20	515
Kostelní Vydří	158					7	473	7	473
Peč	395					17	561	17	561
Písečné	551					21	888	21	888
SLAVONICE	2 674					111	8 023	111	8 023
Staré Hobzí	586					80	1 720	80	1 720
Studená	2 424					33	1 330	33	1 330
Třebětice	310					11	404	11	404
Volfířov	677					46	2 263	46	2 263
Županovice	52					6	74	6	74
Celkem	20 039			1	60	990	42 095	991	42 155

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

Tabulka č. 21 - přehled o ukrytí ORP

**Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -
Blatná**

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bělčice	991						69	2 021	69	2 021
Bezdědovice	306						27	597	27	597
BLATNÁ	6 644						260	14 055	260	14 055
Bratronice	53						3	233	3	233
Březi	81						6	168	6	168
Buzice	136						15	317	15	317
Čečelovice	150						13	283	13	283
Hajany	84						6	240	6	240
Hornosín	71						7	144	7	144
Chlum	173						8	177	8	177
Chobot	54						3	96	3	96
Kadov	401						12	567	12	567
Kocelovice	185						16	300	16	300
Lažánky	70						3	120	3	120
Lažany	131						5	351	5	351

Lnáře	793					39	1 708	39	1 708
Lom	124					8	171	8	171
Mačkov	294					5	901	5	901
Myštice	282					17	468	17	468
Předmít	309					25	565	25	565
Sedlice	1 216					145	5 049	145	5 049
Škvořetice	311					19	770	19	770
Tchořovice	228					11	322	11	322
Uzenice	120					6	153	6	153
Uzeničky	141					2	179	2	179
Záboří	340					12	699	12	699
Celkem	13 688					742	30 654	742	30 654

Tabulka č. 22 - přehled o úkrytí ORP

**Přehled úkrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností -
Soběslav**

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Borkovice	229	230					20	912	20	912
Budislav	449	460					32	600	32	600
Dírná	472	514					18	370	18	370
Drahov	171	176					13	297	13	297
Dráčov	260	272					44	379	44	379
Hlavatce	397	405					35	1 206	35	1 206
Chotěmice	134	135					10	161	10	161
Katov	80	82					0	0	0	0
Klenovice	380	389					10	535	10	535
Komárov	127	131					4	247	4	247
Mažice	141	145					10	376	10	376
Mezná	108	110					5	151	5	151
Myslkovice	343	348					17	827	17	827
Přehořov	313	340					17	860	17	860
Roudná	520	537					0	0	0	0
Řípec	287	293					19	346	19	346
Sedlečko u Soběslavi	102	104					7	242	7	242
Skalice	448	452					25	527	25	527
SOBĚSLAV	7 290	7 714					195	13 062	195	13 062
Sviny	313	318					14	822	14	822
Třebějice	87	88					15	130	15	130
Tučapy	834	850					147	1 836	147	1 836
Val	241	253					33	514	33	514
Vesce	221	246					4	191	4	191
VESELÍ nad Lužnicí	6 641	7 076					404	12 595	404	12 595
Vlastiboř	309	330					14	796	14	796

Vlkov	152	157				9	252	9	252
Zálší	259	264				10	339	10	339
Zlukov	232	237				18	331	18	331
Zvěrotice	340	348				22	654	22	654
Žišov	140	153	1	150		6	230	7	380
CELKEM	22 020	23 157	1	150		1 177	39 788	1 178	39 938

Tabulka č. 23 - přehled o ukrytí ORP

Přehled ukrytí obyvatelstva na správním území obce s rozšířenou působností - Vimperk
---

	Počet obyvat.		Stálé úkryty ⁽¹⁾		Stálé úkryty ⁽²⁾		Improvizované		CELKEM	
	Původní	Korig.	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bohumilice	322	409					20	700	20	700
Borová Lada	284	251					9	288	9	288
Bošice	294	132					6	273	6	273
Buk	284	154					5	154	5	154
Čkyně	1 436	2297					109	2608	109	2608
Horní Vltavice	390	454					13	623	13	623
Kubova Huť	114	84					2	160	2	160
Kvilda	169	174					7	178	7	178
Lčovice	132	173					28	371	28	371
Nicov	92	113					5	120	5	120
Nové Hutě	99	60					6	86	6	86
Stachy	1 216	989					45	1199	45	1199
Strážný	285	360					15	361	15	361
Svatá Maří	495	271					27	473	27	473
Šumavské Hoštice	395	530					28	606	28	606
Vacov	1 354	788					23	845	23	845
VIMPERK	8 281	13331					431	20028	431	20028
Vrbice	72	43					5	62	5	62
Zálezly	312	261					18	281	18	281
Zdítov	1 608	1592					90	1713	90	1713
Žárovná	102	96					5	113	5	113
CELKEM	17 736	22562					897	31242	897	31242

⁽¹⁾ Stálé tlakově odolné

⁽²⁾ Stálé tlakově neodolné

5. Diskuze

Stav prostředků k zajištění ukrytí obyvatelstva u ORP v Jihočeském Kraji

ORP vlastníci aktuální plán ukrytí

Při analýze všech ORP a jejich plánů ukrytí se obce rozdělily na tři skupiny. První skupinou jsou obce které mají zpracovaný aktuální plán ukrytí jak pro mimořádné události tak i pro stav ohrožení státu nebo válečný stav. Těmto obcím není žádnou právní normou přímo nařízeno, aby si zpracovávaly nové plány ukrytí pro případ napadení státu a připravovaly se na něj. U těchto obcí je to vlastní iniciativa, která je vedla ke zpracování nového plánu. Plány byly zpracovány různou formou. Formou projektů nebo jen přepracováním starých plánů na nové. Při přepracování byly důležité zejména informace o obyvatelstvu a o majetcích a stavbách, které byly vhodné pro statut improvizovaného úkrytu. V případě stálých úkrytů se jen zabezpečuje zdali vlastník nevyověděl smlouvu s ORP nebo HZS. Mezi obce které mají zpracovaný plán ukrytí patří ORP :

- Písek
- Prachatice
- Tábor – ve spolupráci s HZS
- Strakonice

V porovnání těchto čtyřech ORP má převahu Písek, protože má zpracovaný plán ukrytí v softwarové podobě a tento plán je propojen s evidencí obyvatelstva. Krizový štáb má pak přesné informace o stavu a obsazování krytů. Nevzniká chaos při zpohotovení apod. Tento plán je průběžně aktualizován podle informací z matriky a správy majetků prostřednictvím softwarového propojení mezi databází ukrytí a databází ostatních oddělení ORP.

Prachatice mají plán zpracovaný ze starého plánu z 80. let, tak je bohužel jen v papírové podobě, nicméně v evidenci úkrytů je přesně dán kdo bude velitel krytu a kdo se do něj bude ukrývat. V grafickém plánu jsou zakresleny doběhové zóny pro obyvatelstvo. Aktualizace probíhá průběžně formou písemnou. Plán spravuje pouze Městský úřad. Tábor tvoří zvláštní skupinu obcí které mají zpracovaný plán ukrytí. Má

zpracován plán ukrytí ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Tábor. Město má ve správě 13 stálých tlakově odolných krytů. Ze staré evidence z 80. let HZS společně s městem přepracovalo plán do aktuální podoby. Plán spravují hasiči a starají se o jeho aktualizaci společně s městským úřadem. Plán má jak grafickou tak i tiskovou podobu. V grafické části jsou zakresleny všechny kryty a jejich dobehové zóny pro obyvatele. Je vedena evidence stálých tlakově odolných i neodolných krytů formou evidenčních listů. Další skupinou jsou improvizované kryty které jsou rovněž evidovány v plánu.

Poslední obcí vlastníci zpracovaný plán je ORP Strakonice. Vzhledem k vlastnictví stálých krytů je efektivnost zpracování plánu ukrytí větší než plán pouze s improvizovaným ukrytím. Obec má zpracován plán ukrytí ve dvou formách a to ve stálých a v improvizovaných ukrytích. Stálé kryty jsou zapečetěny a připraveny ke zpohotovení. Plán je uložen na pracovišti krizového řízení. Vzhledem ke stavu a použitelnosti prostředků k ukrytí jsem vyhodnotil pořadí těchto obcí v tabulce č. 24

Místo	ORP	Stav plánu ukrytí
1	Písek	Softwarová podoba, grafický plán, trvale aktualizovaný
2	Tábor	Plán ve spolupráci s HZS, aktualizace, evidence
3	Strakonice	Plán ve dvou formách ukrytí, SÚ, IÚ, evidence
4	Prachatice	Přepracovaný plán ze starého plánu z 80. let

Tabulka č. 24 – vyhodnocení ORP vlastníci nový plán ukrytí

ORP vlastníci aktualizovaný plán z 80. let

Mezi tyto obce patří jen menšina :

- České Budějovice
- Český Krumlov
- Vodňany

V porovnání s ORP, kde mají aktuální a nově zpracovaný nebo přepracovaný plán jsou tyto obce na druhém místě celkového hodnocení prostředků pro ukrytí v kraji. V těchto obcích mají k dispozici starou evidenci krytů a grafickou část s provedenou aktualizací v podobě přidání nových domů a ulic. Zda-li proběhla aktualizace počtu obyvatelstva

není známo. ORP České Budějovice spolupracuje s HZS a má evidenci stálých úkrytů i evidenci improvizovaných krytů.

V této skupině má lépe zajištěny prostředky pro ukrytí město Český Krumlov a České Budějovice , které vlastní stálé úkryty a počítají s dalším přepracováním plánu ukrytí.

Vodňany mají aktualizaci ale nepočítají v současné době s přepracováním plánu ukrytí.

ORP vlastníci pouze zastaralé plány z 80. let

Obce vlastníci pouze starou evidenci jsou obce :

- Milevsko
- Trhové Sviny
- Jindřichův Hradec
- Týn nad Vltavou
- Třeboň
- Dačice
- Soběslav
- Vimperk
- Blatná
- Kaplice

Ve všech těchto obcích jsou zachovány a archivovány pouze staré plány ukrytí , které byly zpracovávány v 80.letech v rámci civilní obrany. Tyto plány byly uloženy na bývalých okresních úřadech kde proběhla ještě aktualizace v roce 89 a u některých obcí pak v roce 2002. Po zrušení okresních úřadů se tyto plány rozvezly na městské úřady ORP a zde byly archivovány. V těchto obcích nedochází k současné aktualizaci ani k přepracování plánu na nový plán ukrytí. Častým důvodem toho že plány nejsou zpracovány jsou nedostačující finanční prostředky. Dalším důvodem je pak , že zde není žádné přímé nařízení tyto plány zpracovávat a udržovat. Bylo pouze doporučeno staré plány zachovat a archivovat. Zdali tak ORP učinily nebylo zjišťováno. Obce této skupiny se zaměřují spíše na analýzu rizika a jiné prvky ochrany obyvatel jako je

varování a evakuace. Ukrytí není předmětem přípravy. Příprava na vnější napadení také již v současnosti není předmětem hlavních priorit krizového řízení u ORP.

Celkové vyhodnocení stavu plánů ukrytí u jednotlivých ORP kraje

V analýze byly hodnocena kritéria jaká je úroveň prostředků pro ukrytí, stav plánu ukrytí a výhledy do budoucna. Jak již je zmíněno výše, ORP se rozdělily po vyhodnocení stavu ukrytí a prostředků do tří skupin. V porovnání všech tří skupin jsem došel k závěru který znázorňuje graf č. 1.

Graf č.1

Skupina počtu o tři ORP s aktualizací plánu ukrytí z 80.let má 24 % zastoupení z celkového hodnocení ,což je nejméně ze všech tří skupin.v případě těchto ORP jsou prostředky a úroveň ukrytí za určitých podmínek dostačující. Na druhém místě s hodnotou 18 %, jsou čtyři ORP s novým aktuálním plánem ukrytí ,který zcela

splňuje požadavky ochrany obyvatelstva. U těchto obcí jsou prostředky zcela dostačující. Poslední skupinou s hodnotou 58 % z celkového počtu jsou ORP pouze se zastaralým plánem ukrytí z 80. let. Tuto skupinu tvoří 10 ORP z celého kraje. Plány a prostředky pro ukrytí u těchto obcí nejsou dostačující a v porovnání s ostatními skupinami jejich účelnost je velmi nízká. Po celkovém vyhodnocení všech tří skupin je zřejmé, že úroveň prostředků a plánů ukrytí ORP v Jihočeském kraji je nedostačující a převládají ORP se zastaralým plánem ukrytí z 80. let.

Vyhodnocení současných priorit ORP v ochraně obyvatelstva

V době 80. let se stát připravoval na případ vnějšího napadení a zpracovával k tomu příslušná opatření. Tyto opatření byly např. budování stálých tlakově odolných krytů svépomocí a jejich následné udržování. V opatřeních byly také zahrnuty plány ukrytí obyvatelstva a k nim příslušné nařízení. Po roce 89, kdy došlo ke zrušení civilní obrany se všechny tyto opatření staly bezpředmětnými a začaly se analyzovat a vyhodnocovat jiná opatření v rámci mírového krizového plánování. V této době již nebyla potřeba se připravovat na válku. Plány ukrytí které byly zpracované se založily k archivaci. Po zrušení okresních úřadů se tyto plány předaly dále na jednotlivá ORP a zde opět uložili k archivaci. V této době nebyla a dodnes není žádná právní norma nařizující obcím s rozšířenou působností zpracovávat plány ukrytí v rámci obranného plánování. Jen některé ORP přistoupily k přepracování starých plánů na nové a fungující. Další obce přistoupily jen k aktualizaci starých plánů. V současné době je podle nové koncepce ochrany obyvatelstva trendem, připravovat se na MU mírového typu. Tudiž zpracovávat analýzy rizik, plány evakuace jako jeden z prioritních nástrojů ochrany obyvatelstva a také varování a ochranu jednotlivce. Kolektivní ochrana se stala v současné době jakýmsi přežitkem z doby 80 let. V analýze priorit jednotlivých ORP jsem vyhodnotil, že obce se zaměřují právě podle této nové koncepce ochrany obyvatelstva. Obce se zaměřují více na rizika hrozící na jejich správním území. Těmito riziky jsou například povodně, vichřice, a jiné živelné pohromy. Dalšími riziky jsou havárie spojené s únikem nebezpečných látek kde je efektivní evakuace obyvatel ze zamořeného prostoru. Krizová pracoviště si vypracovávají své analýzy rizik a k nim

příslušná opatření. S novou koncepcí ochrany obyvatelstva se počítá s vyjmutím plánu ukrytí z havarijního plánu a vložení tohoto plánu do krizového plánu kraje. Je rovněž probírána problematika evidence stálých krytů a jejich vlastníků. Vlastníci stále častěji vypovídají smlouvy s HZS nebo obecním úřadem.

6. Závěr

Ve své práci jsem se zabýval ukrytím jako jedním ze základních prvků ochrany obyvatelstva. Na území České republiky se nachází mnoho druhů úkrytů, které je možno použít v různých krizových stavech a při mimořádných událostech. V případě obranného plánování je ukrytí jedním z nejdůležitějších prostředků k ochraně obyvatelstva. V práci jsem také zhodnotil jaký je stav problematiky plánů ukrytí u jednotlivých ORP v Jihočeském kraji. I přes současné záměry podle nové koncepce ochrany obyvatel ,kde se hovoří o nevelké pravděpodobnosti stavu ohrožení státu a válečném stavu , je potřeba se ukrytí věnovat a navrhnout jeho zajištění na všech úrovních. Dnešní potřeba po této přípravě klesá a opatření jsou zaměřena do oblasti analýzy rizika vzniku mimořádných událostí a havarijního či krizového plánování. Oblast obranné politiky se přenechává k řešení ozbrojeným složkám a neexistuje přímé propojení mezi ochranou obyvatel na úrovni ORP a obranného plánování. V těchto dvou rovinách se nedaří systém ukrytí jednoznačně sjednotit a prosadit jeho potřebnost. Ve výsledku jsem dospěl k názoru, že prostředky k ukrytí obyvatel jsou v České republice na úrovních ORP nedostačující a je třeba tuto problematiku přehodnotit a nalézt účinná východiska jak využít maximálně prostředky k ukrytí obyvatelstva.

7. Seznam použité literatury

1. Bartlová, I., Balog, K. Analýza nebezpečí a prevence průmyslových havárií I. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 191 s. ISBN 978-80-7385-005-0.
2. Bartlová, I., Pešák, M. *Analýza nebezpečí a prevence průmyslových havárií II*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2003, 138 s. ISBN 80-86634-30-2.
3. *Bezpečnostní strategie ČR*, Vláda ČR, 2003
4. Český statistický úřad. Charakteristika kraje. [online]. [cit. 2008-01-05]. Dostupné z <http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje>.
5. ČSN 73 9050, *Údržba stálých úkrytů civilní ochrany*, Český normalizační institut, Praha 2004
6. ČSN P 73 9010, *Navrhování a výstavba staveb civilní ochrany*, Český normalizační institut, Praha 2005
7. <http://www.kraj-jihocesky.cz>
Stránky Krajského úřadu Jihočeského kraje
8. <http://www.hzscb.cz>
Stránky Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje
9. *Internetové stránky státního úřadu pro jadernou bezpečnost*
URL: <<http://www.sujb.cz>>

10. Internetový portál ministerstva vnitra
URL: <<http://www.mvcr.cz>

11. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015*
URL : < http://www.mvcr.cz/2003/hasici/odbor/ooo/koncepce/do06_hasici.html

12. Kovařík, J., Smetana, M. *Základy civilní ochrany*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006 , 152 s. ISBN: 80-86634-85-X

13. Kovařík, J.: *Teorie civilní ochrany*, Ostrava, SPBI, 2002

14. Kratochvílová , D. *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005, 140 s. ISBN 80-86634-70-1.

15. Kratochvílová, D. *Havarijní plánování 3. část – Plány konkrétních činností*, Ostrava, SPBI, 2002, str. 18-23

16. Pivovarník, J. *Ochranné prostory jednoduchého typu. 112: odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*, duben 2003, roč.2, č.4, příloha s. 1-7

17. Procházková, D., Říha, J. *Krizové řízení*. 1. vyd. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2004, 226 s. ISBN 80-86640-30-2.

18. *Předpisy CO 2-7 - Ukrytí obyvatelstva*, Ministerstvo národní obrany, Praha 1984

19. *Předpisy CO 4-2 – Údržba a provoz stálých úkrytů civilní ochrany*, Federální ministerstvo obrany, Praha 1991

20. Rektořík, J. at al. *Krizový management ve veřejné správě*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2004, 249 s. ISBN 80-86119-83-1.
21. *Sebeochrana obyvatelstva ukrytím - metodická pomůcka pro orgány státní správy, územní samosprávy, právnické osoby a podnikající fyzické osoby*
URL: <<http://www.mvcr.cz/udalosti/prirucky/ukryty.html>>
22. Schafer, W., A., Carroll, J.,M. at al, *Emergency Management Planning as Collaborative Community Work*. The Berkeley electronic press. [online]. [cit. 2008-04-16]. Dostupné z <<http://www.bepress.com/jhsem/vol5/iss1/10/>>.
23. Slabotínský, J., Brátka, S. *Ochran osob při chemické a biologickém nebezpečí*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006, 109 s. ISBN 80-86634-93-0.
24. Šenovský, M., Adamec, V. *Základy krizového managementu*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2004, 102 s. ISBN 80-86634-44-2.
25. Šenovský, M. at al. *Bezpečnostní plánování*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006, 86 s. ISBN 80-86634-52-4
26. Šilhánek, B., Dvořák, J.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*, MV-GŘ HZS ČR, 2003 ISBN 80-86640-12-4
27. Šilhánek, B.: *Ochrana obyvatelstva na Slovensku. 112: odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*, říjen 2004, roč. 3. č.10, s. 20-21.

28. Šimák, L. at al. Terminologický slovník krízového riadenia. [online]. [cit. 2005-07-06]. Dostupné z <<http://fsi.uniza.sk/kkm/publikacie/tskr.pdf>>.
29. *Vojenská strategie České republiky*, Ministerstvo obrany České republiky
Agentura vojenských informací a služeb, 2004
ISBN 80-7278-235-5
30. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb. k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
31. Vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 318/2002 Sb. o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu ve znění pozdějších předpisů (č. 2/2004 Sb.)
32. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (320/2002 Sb.)
33. Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (320/2002 Sb.)
34. Zákon č. 353/1999 Sb. o prevenci závažných havárií ve znění pozdějších předpisů (349/2004 Sb. a 59/2006 Sb.)

8. Klíčová slova

Ukrytí

Obec s rozšířenou působností

Válečný stav

Jihočeský kraj

Plán ukrytí

9. Přílohy

Příloha č. 1

Aktuální stav počtu úkrytů na území ČR

Území, okres	kraj,	Rozloha (km ²) (ke dni 31.12. 2004)	Počet obyvatel (ke dni 31.12. 2004)	Počet stálých úkrytů	Kapacita	Stav úkrytů ke dni
Hlavní město Praha		496	1 170 571	814	517 843	31.3.2006
OSM				1	342 100	
OSSAT				1	15 000	
ostatní úkryty	stálé			812	160 743	
Středočeský kraj		8 913	894 274	390	61 782	28.2.2006
Benešov		1 523	93 301	26	2 962	
Beroun		662	77 534	45	5 475	
Kladno		691	150 209	80	14 436	
Kolín		846	96 000	27	5 850	
Kutná Hora		917	73 295	11	1 170	
Mělník		712	95 470	43	6 914	
Mladá Boleslav		1 058	115 198	65	12 380	
Nymburk		876	86 219	21	2 646	
Příbram		1 628	107 048	72	9 949	
Jihočeský kraj		10 057	625 712	114	24 757	31.12. 2005

České Budějovice	1 626	179 369	19	6 558	
Český Krumlov	1 615	60 144	5	610	
Jindřichův Hradec	1 944	92 658	3	940	
Písek	1 138	70 353	7	4040	
Prachatice	1 375	51 528	0	0	
Strakonice	1 032	69 406	27	4579	
Tábor	1 327	102 254	53	8 030	
Plzeňský kraj	7 561	549 618	204	44 199	23.3.2006
Domažlice	1 140	58 968	X	X	
Klatovy	1 939	87 545	X	X	
Plzeň-město	138	162 627	X	X	
Plzeň-jih	1 076	68 939	X	X	
Plzeň-sever	1 314	74 428	X	X	
Rokycany	575	45 707	X	X	
Tachov	1 379	51 404	X	X	
Karlovarský kraj	3 315	304 588	151	37 443	31.12.2005
Cheb	933	89 838	10	2212	
Karlovy Vary	1 628	121 430	52	10715	
Sokolov	754	93 320	89	24516	
Ústecký kraj	5 334	822 133	561	119 743	31.12.2005
Děčín	909	133 778	19	2 450	
Chomutov	935	125 104	130	31 816	
Litoměřice	1 032	115 252	28	7 545	

Louny (ÚO Žatec)	1 118	85 958	13	1 540	
Most	467	116 685	184	36 294	
Teplice	469	127 627	62	16 903	
Ústí nad Labem	404	117 729	125	23 195	
Liberecký kraj	3 163	427 563	89	20 200	20.2.2006
Česká Lípa	1 137	106 324	7	1 260	
Jablonec n/N	402	87 934	1	20	
Liberec	925	158 535	74	18 070	
Semily	699	74 770	7	850	
Královéhradec ký kraj	4 758	547 296	118	17 440	31.1.2005
Hradec Králové	875	159 293	63	9380	
Jičín	887	77 031	13	1900	
Náchod	851	112 219	25	4350	
Rychnov nad Kněžnou	998	78 987	5	890	
Trutnov	1 147	119 766	12	920	
Pardubický kraj	4 519	505 285	155	27 276	31.12.2005
Chrudim	1 030	104 602	9	1300	
Pardubice	889	159 981	110	20 026	
Svitavy	1 335	101 940	7	1 060	
Ústí nad Orlicí	1 265	138 762	29	4 890	
Vysočina	6 926	517 153	137	22 452	28.2.2006

Havlíčkův Brod	1 265	94 777	13	2 040	
Jihlava	1 180	108 292	78	11 970	
Pelhřimov	1 290	72 277	5	1 060	
Třebíč	1 519	116 840	19	4 272	
Žďár nad Sázavou	1 672	124 967	22	3 110	
Jihomoravský kraj	7 066	1 123 201	356	57 475	31.12.2005
Blansko	942	107 592	29	6 355	
Brno-město	230	367 729	260	43 945	
Brno-venkov	1 108	165 692	18	2 560	
Břeclav	1 174	123 132	12	805	
Hodonín	1 086	157 750	20	2 370	
Vyškov	889	87 088	7	350	
Znojmo	1 637	114 218	10	1 090	
Olomoucký kraj	5 267	639 283	276	54 402	10.2.2006
Jeseník	719	42 014	0	0	
Olomouc	1 617	228 453	67	14 328	
Prostějov	770	109 367	62	12 330	
Přerov	845	134 181	138	26 893	
Šumperk	1 316	125 268	9	851	
Zlínský kraj	3 963	590 706	166	45 785	28.2.2006
Kroměříž	799	107 908	6	740	
Uherské Hradiště	991	143 729	20	4 540	
Vsetín	1 143	146 001	71	18 645	

Zlín	1 030	193 068	69	21 860	
Moravskoslezský kraj	5 428	1 253 397	797	144 408	10.4.2006
Bruntál	1 550	99 521	3	255	
Frydek-Místek	1 273	226 998	111	26 620	
Karviná	347	275 834	251	40 641	
Nový Jičín	918	159 212	69	20 357	
Opava	1 126	180 430	10	1 455	
Ostrava město	214	311 402	353	55 080	

- X – nepodařilo se zjistit informace

Pozn.:

Rozloha a počet obyvatel v jednotlivých krajích je uváděn k 31.12. 2004, kdy byla zveřejněna poslední aktuální čísla statistickým úřadem.

Příloha č. 2

Evidenční list stálého úkrytu

<p>30 Prostorové údaje zastav. plocha plocha pro ukryvané plocha tech. prov. bloku objem čist. prost.</p>	<p>m² m² m² m³</p>	<p>33 Dvete typ ks</p>	<p>39 Velikost úkrytu 40 Údržba úkrytu 41 Počet členů kryt. družstva 42 Společná úkrytí</p>	<p>44 Souřadnice: x y</p>
<p>31 Vodní hospodářství pitná voda nádrž přehrad studna užitková voda nádrž přehrad studna odvod kanál, splaškové přehrad, samospádem akumulace, jímka naplnění tlak. jímka naplnění kanál, čerpadlo typ</p>	<p>m³ h l/sec m³ h l/sec m² h m³ h</p>	<p>34 35 36 37 Doba izol. úkrytu 38 Doba reg. vzduchu</p>	<p>43 Poslední servis a oprava PVZ: datum: čas: ES: datum: čas:</p>	<p>45 Formátka 46 Rozpočtové základny: 47 Realizace úkrytu: 48 Uložení dokumentace: 49 Měrový úřadatel úkrytu: 50 Zpracoval 51 Kontroloval</p>

Příloha č .3

Evidenční list improvizovaného úkrytu

**ZÁKLADNÍ LIST
IMPROVIZOVANÉHO ÚKRYTU**

Evidenční číslo improvizovaného úkrytu				
Výtisk číslo:				

Zpracoval	Obec s rozšířenou působností		
Schválil	Obec, město		
Mírový uživatel úkrytu	Ulice - č. popisné - objekt, škola		
Čísla domů, z nichž budou vycházet ukryvaní (výrobní budovy)			Kapacita maximální / využita

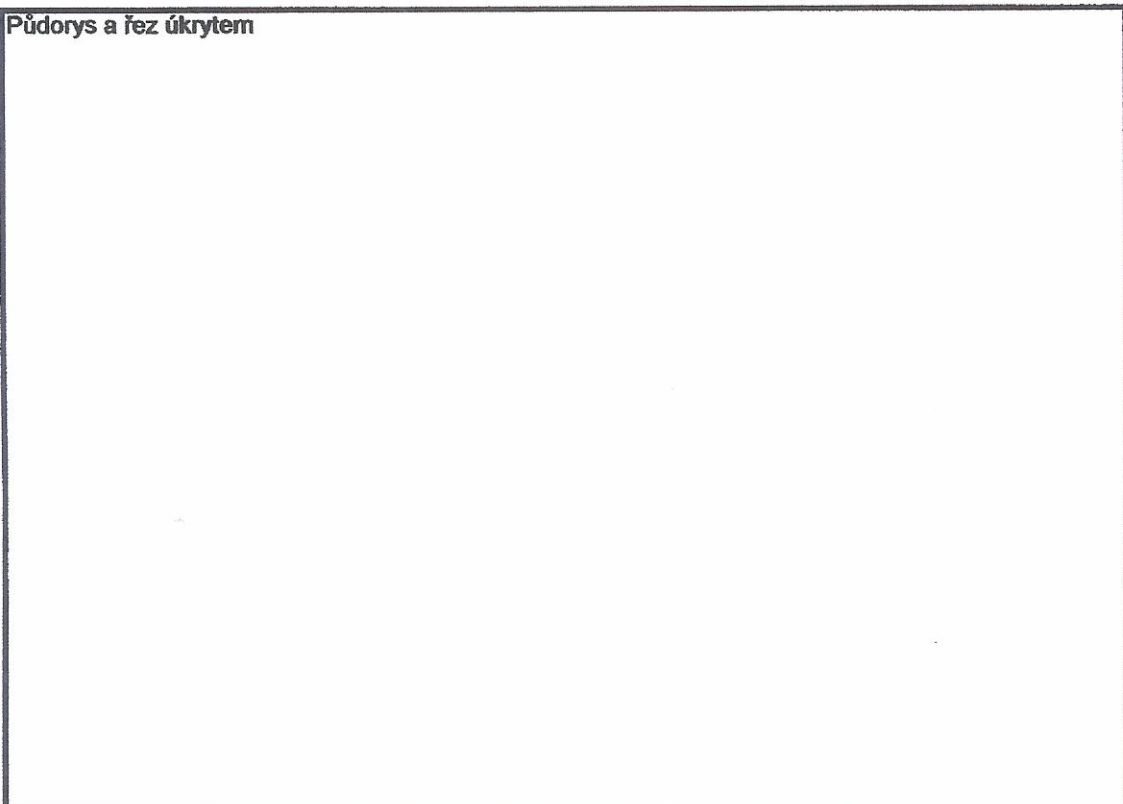
Prostorové údaje	Skutečné	Korigované
Délka místnosti	m	
Šířka místnosti	m	
Výška místnosti	m	
Délka vnější obvodové stěny	m	
Podlahová plocha místnosti	m ²	
Objem místnosti	m ³	
Plocha otvorů v obvodové stěně	m ²	m ²
Průměrná výška parapetů	m	m
Plocha otvorů v obvodové stěně nad úkryt.	m ²	m ²
Průměrná výška parapetů	m	m
Plošná hustota obvodové stěny	kgm ⁻²	kgm ⁻²
Plošná hustota stropu nad úkrytem	kgm ⁻²	kgm ⁻²
Průměrná délka zamořeného úseku	m	
Typ vchodu		

Telefon	
Rozhlas po drátě	
Přívod vody	
Kanalizace	
Sociální zařízení	

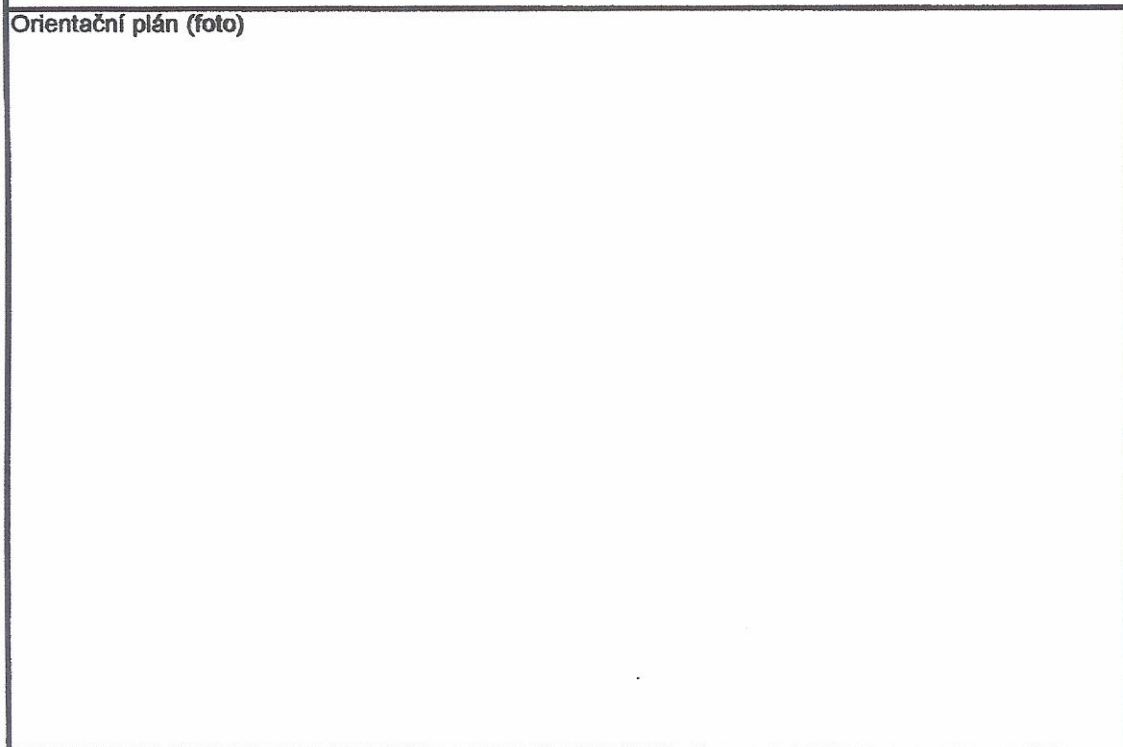
Určení:	
Použití:	
Typ:	
Mírové využití	
Doba zpohotovnění	
Doba provozu	
Výměna vzduchu	
Ochranný součinitel stavby K _o (skutečný / korigovaný)	

Velitel úkrytu:

Půdorys a řez úkrytem

Orientační plán (foto)

Postup prací zpohotovení úkrytu A)	Lhůta splnění do 2 hodin
B)	
C)	
D)	do 12 hodin
E)	další období

Vybavení úkrytu materiálem			
Název materiálu	Počet	Název materiálu	Počet
přenosné nádoby na odpadky		ruční hasicí přístroj	
suché záchody		pozinkované vědro	
sedátka		koště	
nádoba na vodu		mýdlo	
trámky, fošny, prkna		přenosné umyvadlo	
svítilny		hřebíky	
igelitové sáčky		tesařské skomy	
lékárnička		lehátka	
palička		židle	
ocelový sekáč			
ocelový sochor			
krumpáč s násadou			
lopata s násadou			
chlorové vápno			

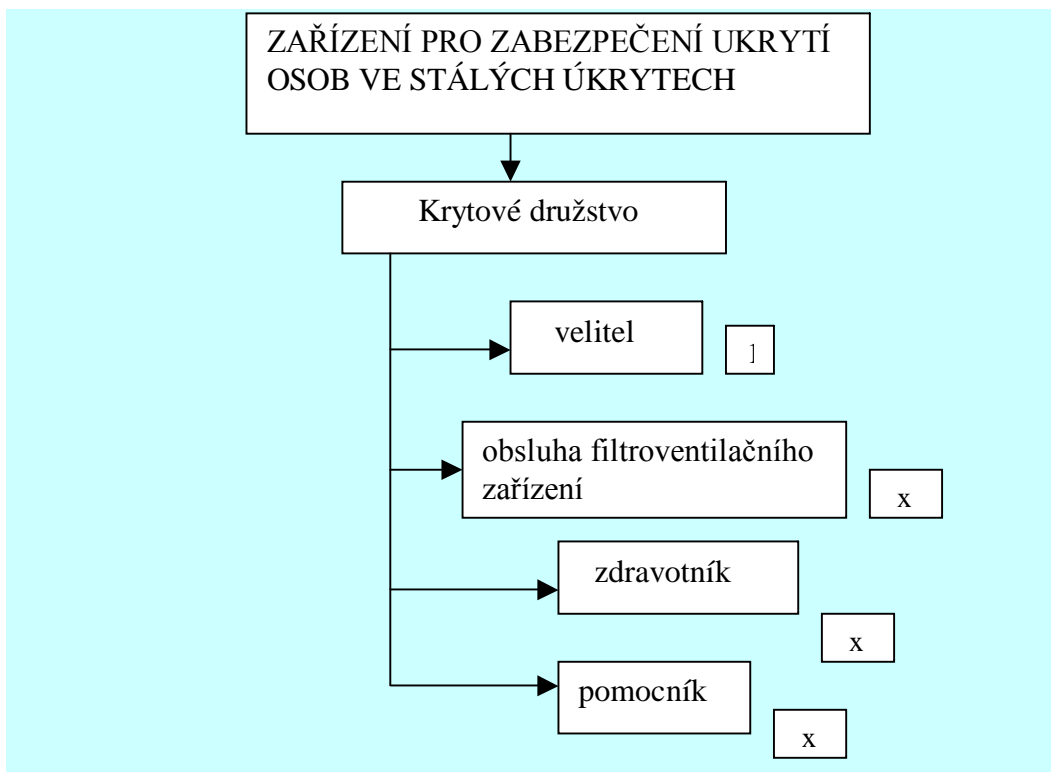

Číslo popisné	Jméno majitele domu	Počet osob	Číslo popisné	Jméno majitele domu	Počet osob

Doplňující údaje IÚ - poznámka

- ochranný součinitel stavby K_o stávající - vypočtený pro IÚ bez provedených úprav
- ochranný součinitel stavby K_o korigovaný - vypočtený pro IÚ s navrženými úpravami
- prostorové údaje skutečné - údaje pro IÚ bez úprav
- prostorové údaje korigované - údaje pro IÚ s navrženými úpravami
- jméno a příjmení velitele úkrytu vyplňit tuškou (měnící se údaj)
- pro ukryvanou osobu se počítá 1 - 3 m² podlahové plochy v prostoru s nuceným větráním a 3 - 5 m² podlahové plochy v prostoru bez větracího zařízení
- při budování a zphotovování IÚ se v maximální míře využívá materiál z místních zdrojů
- evidenční číslo přiděluje obecní úřad

Příloha č . 4

Příloha č. 5

Obrázek stálého tlakově odolného krytu s filtroventilací

